

T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İZMİR SEFERİHİSAR BELEDİYESİ

2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2019

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	10
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	10
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	10
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	11
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	13
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	13
8.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	23
9.	EKLER.....	84

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: 31.12.2018 Tarihi İtibariyle Görev Yeri Bazında Personel Sayıları.....	3
Tablo 2: Belediyenin Sahibi Olduğu Şirketler	4
Tablo 3: 2016 – 2018 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri .	4
Tablo 4: 2016 – 2018 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri ..	5
Tablo 5: 2018 Yılı Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar	6
Tablo 6: 2018 Yılı Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar	6
Tablo 7: 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabının Yıllar İtibari İle Değişimi	17
Tablo 8: Kısımlara Bölünerek Yapılan Mal Alımlarına İlişkin Liste 1	35
Tablo 9: Kısımlara Bölünerek Yapılan Mal Alımlarına İlişkin Liste 2	35
Tablo 10: Kısımlara Bölünerek Yapılan Hizmet Alımlarına İlişkin Liste	39
Tablo 11: Kısımlara Bölünerek Yapılan Yapım İşlerine İlişkin Liste	41
Tablo 12: Mal Alımlarına İlişkin Ödenek ve Harcama Tutarları	43
Tablo 13: Hizmet Alımlarına İlişkin Ödenek ve Harcama Tutarları.....	44
Tablo 14: 2018 Yılı Borç Stok Durumu Verileri	47
Tablo 15: İhale Yapılmaksızın Kira Süresi Uzatılan Taşınmazlar	52
Tablo 16: Ücret Artışı Yapılan İşçilere İlişkin Liste	59
Tablo 17: Geçici İşçilerin Görevli Olduğu Birimlere İlişkin Liste	63

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Taşınmazların Tümünün Kayıt Altına Alınmaması
2. Şirketlere Aktarılan Ortaklık Paylarının Hatalı Muhasebeleştirilmesi
3. İlk Madde ve Malzemeler Hesabının Gerçeği Yansıtması
4. Maddi Olmayan Duran Varlık Alımlarının Doğrudan Giderleştirilmesi
5. Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabının Hatalı Kullanılması
6. Avukatlık Vekâlet Ücretlerinin Gelir Hesaplarına Kaydedilmesi Gereken Tutarlarının Emanet Hesaplarında İzlenmesi

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Kiraya Verilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi
2. Peşin Ödenen Kira Bedellerinin Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesaplarında İzlenmemesi
3. Kişilerden Alacaklar Hesabındaki Alacak Tutarlarına Faiz Tahakkukunun Yapılmaması
4. Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında İzlenen Varlıklar İçin Amortisman Ayrılmaması
5. Kamu İdaresine Ait Bazı Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması
6. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21'inci Maddesinin (b) Bendinde Öngörülen Şartlar Oluşmadığı Halde Pazarlık Usulü İle İhaleye Çıkılması
7. Mal Alımlarının 4734 Sayılı Kanun'da Öngörülen İhale Usulleri Yerine Parçalara Bölünmek Suretiyle Doğrudan Temin Yöntemiyle Gerçekleştirilmesi
8. Hizmet Alımlarının 4734 Sayılı Kanun'da Öngörülen İhale Usulleri Yerine Parçalara Bölünmek Suretiyle Doğrudan Temin Yöntemiyle Gerçekleştirilmesi
9. Yapım İşlerinin 4734 Sayılı Kanun'da Öngörülen İhale Usulleri Yerine Parçalara Bölünmek Suretiyle Doğrudan Temin Yöntemiyle Gerçekleştirilmesi

10. 4734 Sayılı Kanun'un 21 ve 22'nci Maddelerindeki Parasal Limitler Dâhilinde Yapılan Harcamaların Yıllık Toplamının, İdare Bütçesine Bu Amaçla Konulan Ödeneklerin % 10'unu Aşması
11. Fiyat Farkı Ödemelerinden ve İş Artış Tutarları Üzerinden Ek Kesin Teminat Alınmaması
12. Belediye Meclisi Tarafından Verilen Borçlanma Yetkisi ile Yasal Borçlanma Limitinin Aşılması
13. Kurum Mülkiyetinde Bulunan Bazı Taşınmazların Derneklere Tahsis Edilmesi
14. Kira Süresi Biten Taşınmazların Yeniden İhale Yapılmaksızın Aynı Kişilere Kiraya Verilmesi
15. Kurumun Yıllık Toplam Personel Giderlerinin, Bir Önceki Yıl Bütçe Gelirlerinin %40'ını Aşması
16. Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımı Kapsamında Çalıştırılan İşçilerin Belediye Şirketinde İşçi Statüsüne Geçirilme İşlemlerinde 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Geçici 24'üncü Maddesi Hükümlerine Aykırı Uygulamalar Yapılması
17. Geçici İşçilerin Yıl Boyu Çalıştırılabilmelerini Sağlamak Amacıyla Hizmet Alımı Yapılması
18. Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik'e Aykırı Olarak Atama Yapılması
19. Öğrenim Düzeyleri ve Tabi Oldukları Personel Kanunları Değişen Memurların İntibak İşlemlerinin Hatalı Yapılması
20. Bazı İşyerlerinden Çevre Temizlik Vergisinin Alınmaması
21. Faaliyeti Eğlence Hizmeti Olan İşyerlerine Eğlence Vergisi Tahakkuk Ettirilmemesi
22. Kamu İdaresinden Ruhsat Alma Zorunluluğu Bulunmayan İşyerlerine Çevre Temizlik Vergisi Tahakkukunun Yapılmaması ile Emlak Vergisi Tahakkukunun Eksik Yapılması
23. Emlak Vergisi Hesaplamalarında Kullanılan Bina İnşaat Sınıflarının Hatalı Tespit Edilmesi
24. Kamu İdaresinin Kiraya Vermiş Olduğu Bazı Taşınmazların, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyette Bulunmaları

25. Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin, Takip ve Tahsil Edilmemesi

26. Ulusal Bayram Günlerinde Faaliyet Gösteren İşyerlerinden Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcı Alınmaması

27. Yapım İşi İçin Verilen Süre Uzatımında Tüm Risk (all risk) Sigorta Poliçesinin Bu Süreyi Kapsayacak Şekilde Yenilenmemesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Seferihisar Belediyesi Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 127'nci maddesi hükümlerince kurulmuş mahalli idarelerden olup, hizmetlerini 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 5393 sayılı Belediye Kanunu hükümlerine göre yürüten ilçe belediyesidir.

İlçe Belediyelerinin görev, yetki ve sorumlulukları 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14'üncü ve 15'inci maddeleri ile 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7'nci maddelerinde düzenlenmiştir. Büyükşehir ilçe belediyelerinin bazı mahalli müşterek nitelikli hizmetleri sunmasının yanı sıra ulaşım, alt yapı, imar ve bütçe gibi birçok konuda büyükşehir belediyesinin denetimi ve koordine edici yetkisi altında bulunmaktadır. 5216 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinde, yetki ve imtiyazlarla ilgili olarak "*büyükşehir, ilçe ve ilk kademe belediyeleri; görevli oldukları konularda bu Kanunla birlikte Belediye Kanunu ve diğer mevzuat hükümleri ile ilgisine göre belediyelere tanınan yetki, imtiyaz ve muafiyetlere sahiptir*" hükmü yer almaktadır.

Buna göre, ana başlıklar itibarıyla, ilçe belediyelerinin yetki, görev ve sorumlulukları şunlardır:

İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yükseköğrenim öğrenci yurtları; kadınlar ve çocuklar için konukevleri açma; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; gıda ile ilgili olanlar dâhil gayrisihhî müesseseleri ruhsatlandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. Gıda bankacılığı yapabilir. Her çeşit toptancı hallerini ve mezbahaları yapabilir, sağlık merkezleri, hastaneler, gezici sağlık üniteleri ile yetişkinler, yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik her türlü sosyal ve kültürel hizmetleri yürütebilir, geliştirebilir ve bu amaçla sosyal tesisler kurabilir, meslek ve beceri kazandırma kurslarını açabilir, işletebilir veya işlettirebilir.

Belediyeler 5393 sayılı Belediye Kanunu ile yapılan düzenlemeye göre, yönetmelik çıkarmak, emir vermek, belediye yasakları koymak ve uygulamak ve kanunlarda verilen cezaları uygulamak ile yetkilidirler. Gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak

kanunlarda belirtilen izin ya da ruhsatların verilmesi de belediyenin yetki ve görevidir.

Belediyeye ait olan vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarının tarh, tahakkuk ve tahsilinin yapılması özel kanunlara göre belediyelere aittir.

Mahalli idare birimi olan belediyeler üzerinde merkezi idarenin vesayet yetkisi, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden önce tek başına İçişleri Bakanlığı tarafından kullanılmaktaydı. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden önce İçişleri Bakanlığı'na bağlı olan Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi ile beraber Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü adı altında, 10.07.2018 tarih ve 30474 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde kurulmuştur.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden sonra mahalli idareler alanında İçişleri Bakanlığı ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı görevlendirilmiştir. Denetim ve soruşturma İçişleri Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

Mahalli idarelerin iş ve işlemlerine dair mevzuatla verilen görev ve hizmetleri yapmak, takip etmek, sonuçlandırmak ve geliştirmek, mahalli idare yatırım ve hizmetlerinin kalkınma planları ile yıllık programlara uygun şekilde yapılmasını gözetmek, Mahalli idareler personelinin hizmet içi eğitimini planlamak ve uygulanmasını takip etmek, Mahalli idarelerin teşkilat, araç ve kadro standartlarını tespit etmek gibi konularda ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü yetkilidir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Beldenin nüfusu, fizikî ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler oluşturulabilir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin kararıyla olur.

Seferihisar Belediyesinin 20 adet hizmet birimi bulunmakta olup, Özel Kalem Müdürlüğü ve Hukuk İşleri Müdürlüğü doğrudan Belediye Başkanına bağlıdır. Belediyenin 18 adet hizmet birimi ise alan ve amaçlarına göre başkana bağlı olan 2 başkan yardımcısına bağlı olarak teşkilatlanmıştır. Belediyenin teşkilat yapısına ait hiyerarşik sistem bünyesindeki görevler ve personele ilişkin bilgiler Tablo 1'de detaylandırılmıştır

Tablo 1: 31.12.2018 Tarihi İtibariyle Görev Yeri Bazında Personel Sayıları

Sıra	Birim (Müdürlük)	Memur	Sözleşmeli Memur	Kadrolu İşçi	Şirket İşçisi	Toplam
1	İnsan Kaynakları Ve Eğitim Müdürlüğü	3	-	4	5	12
2	Mali Hizmetler Müdürlüğü	10	2	4	21	37
3	Yazı İşleri Müdürlüğü	4	-	0	1	5
4	Fen İşleri Müdürlüğü	6	2	15	41	64
5	Kültür Ve Sosyal İşler Müdürlüğü	4	-	5	64	73
6	Zabıta Müdürlüğü	19	-	-	1	20
7	Muhtarlıklar Müdürlüğü	1	-	1	-	2
8	Temizlik İşleri Müdürlüğü	2	-	-	101	103
9	Park ve Bahçeler Müdürlüğü	3	-	2	27	32
10	Kadın ve Danışma Müdürlüğü	2	-	-	6	8
11	Bilgi İşlem Müdürlüğü	2	0	1	6	9
12	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü	10	4	-	8	22
13	Hukuk İşleri Müdürlüğü	1	-	-	-	1
14	Destek Hizmetleri Müdürlüğü	4	2	-	14	20
15	Tarım Hizmetleri Müdürlüğü	2	2	2	20	26
16	Yapı ve Kontrol İşleri Müdürlüğü	4	-	-	3	7
17	Etüt ve Proje Müdürlüğü	2	-	-	3	5
18	Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü	5	-	17	32	54
19	Özel Kalem Müdürlüğü	7	-	3	7	17
20	Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü	3	-	-	1	4
GENEL TOPLAM		94	12	54	361	521

İlçe Belediyelerindeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanınca yapılır. 5393 sayılı Belediye Kanununu "Norm kadro ve personel istihdamı" başlıklı 49'uncu maddesinin 7'nci fıkrası gereği, belediye başkanınca, norm kadrosunda belediye başkan yardımcısı bulunan belediyelerde norm kadro sayısına bağlı kalınmaksızın; belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, nüfusu 50.000'e kadar olan belediyelerde bir, nüfusu 50.001-200.000 arasında olan belediyelerde iki, nüfusu 200.001-500.000 arasında olan belediyelerde üç, nüfusu 500.000 ve fazla olan belediyelerde

dört belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilir. Teşkilatlanmada oluşturulan her birim, kendi faaliyet ve görev alanları ile ilgili yönetmeliklerini hazırlayarak, belediye meclisinin onayından geçirerek yürürlüğe koyar ve bu esaslar üzerinden faaliyetlerini sürdürür. Belediyede çalışan memur ve sözleşmeli personel 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na; işçiler ise 1475 ve 4857 sayılı İş Kanunlarına tabi olup tüm personelin sosyal güvenlik işlemleri 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca gerçekleştirilir.

Seferihisar Belediyesinde istihdam edilen 521 personelin 94'ü memur, 12'si sözleşmeli personel 54'ü kadrolu işçi, 361'i ise şirket işçisidir. Ayrıca Belediye bünyesinde toplam 19 adet müdürlük bulunmakla birlikte bunlardan 8'inin görevi vekâleten yürütülmektedir.

Belediyenin kurduğu ve/veya sermaye ortağı olduğu şirketler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 2: Belediyenin Sahibi Olduğu Şirketler

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye TL	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye TL	Hisse Oranı
1	Seferihisar Jeotermal A.Ş.	8.363.000,00	8.363.000,00	100%
2	İzbelcom A.Ş.	61.250.000,00	9.578,43	0,02%

1.3. Mali Yapı

Belediye bütçesi, program bütçe esasına göre hazırlanmak suretiyle mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren bir meclis kararıdır.

Bütçe giderlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı Tablo 3 aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 3: 2016 – 2018 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

GİDER TÜRÜ	2016 YILI TL	2017 YILI TL	2018 YILI TL	2016-2018 DEĞİŞİM ORANI	2017-2018 DEĞİŞİM ORANI
Personel Giderleri	14.076.763,41	15.092.957,24	17.568.036,36	%24,80	%16,40
S.G.K. Devlet Prim Giderleri	2.273.835,96	2.497.767,08	2.875.267,18	%26,45	%15,11
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	29.284.531,38	44.649.525,39	57.695.410,38	%97,02	%29,22
Faiz Giderleri	802.011,03	950.454,11	1.800.027,53	%124,44	%89,39

Cari Transferler	1.276.351,60	2.416.479,74	4.539.718,64	%255,68	%87,86
Sermaye Giderleri	5.938.503,05	8.422.596,13	5.405.565,03	%-8,97	%-35,82
Sermaye Transferleri	290.137,57	286.916,65	0,00	%-100,00	%-100,00
Borç Verme	-	-	-	-	-
Yedek Ödenekler	-	-	-	-	-
BÜTÇE GİDERLERİ TOPLAMI	53.942.134,00	74.316.696,34	89.884.025,12	%66,63	%20,95

Bütçe giderlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı Tablo 3’de gösterildiği üzere, İdarenin bütçe gideri; 2016/2018 döneminde yüzde 66,63, 2017/2018 döneminde ise yüzde 20,95 oranında artış göstermiştir. Tablodaki gider kalemleri incelendiğinde ise; giderler içerisinde oransal anlamda en yüksek artışın yüzde 255,68 ile cari transferler ve yüzde 124,44 ile faiz giderleri kaleminde gerçekleştiği görülmektedir. Sermaye giderleri kaleminde ise 2018 yılında bir önceki yıllara göre azalış meydana geldiği görülmektedir. 2018 yılında sermaye transferleri kaleminden hiç harcama yapılmamıştır.

Bütçe gelirlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı Tablo 4 aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 4: 2016 – 2018 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

GELİR TÜRÜ	2016 YILI TL	2017 YILI TL	2018 YILI TL	2016-2018 DEĞİŞİM ORANI	2017-2018 DEĞİŞİM ORANI
Vergi Gelirleri	20.383.599,93	19.577.692,83	32.767.309,23	%60,75	%67,37
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	6.971.281,09	24.116.994,77	9.584.950,55	%37,49	%-60,26
Alınan Bağış ve Yardım İle Özel Gelirler	2.147.381,42	1.551.623,84	928.320,03	%-56,77	%-40,17
Diğer Gelirler	10.777.664,86	12.576.552,14	14.748.062,79	%36,84	%17,27
Sermaye Gelirleri	13.971.859,19	15.387.480,00	345.046,71	%-97,53	%-97,76
Bütçe Gelirleri Toplamı	54.251.786,49	73.210.343,58	58.373.689,31	%7,60	%-20,27
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı	976.122,65	379.623,56	688.677,92	%-29,45	%81,41
Net Bütçe Gelirleri Toplamı	53.275.663,84	72.830.720,02	57.685.011,39	%8,28	%-20,80

Bütçe gelirlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı Tablo 4’deki veriler dikkate

alındığında, bir önceki yıla göre gelirler yüzde 20,80 oranında azalış göstermiştir. Azalışın temel sebebi sermaye gelirleri ile teşebbüs ve mülkiyet gelirlerindeki azalıştır. Ana gelir kalemlerinden birisi olan vergi gelirlerinin ise 2018 yılında bir önceki yıla göre yüzde 67,37'lik artış gösterdiği görülmektedir.

Belediye'nin 2018 dönemi bütçe tahmini ve gerçekleştirmeleri Tablo 5 ve Tablo 6'da gösterilmektedir.

Tablo 5: 2018 Yılı Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

GİDER TÜRÜ	2018 YILI GİDER BÜTÇE TL	2018 YILI GERÇEKLEŞEN TL	GERÇEKLEŞME ORANI
Personel Giderleri	18.230.000,00	17.568.036,36	%96,36
S.G.K. Devlet Prim Giderleri	3.039.000,00	2.875.267,18	%94,61
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	44.165.000,00	57.695.410,38	%130,63
Faiz Giderleri	1.050.000,00	1.800.027,53	%171,43
Cari Transferler	2.950.000,00	4.539.718,64	%153,88
Sermaye Giderleri	11.310.000,00	5.405.565,03	%47,79
Sermaye Transferleri	256.000,00	0,00	0
Borç Verme	-	-	-
Yedek Ödenekler	9.000.000,00		0
BÜTÇE GİDER TOPLAMI	90.000.000,00	89.884.025,12	%99,87

Buna göre 2018 yılında bütçe giderleri yüzde 99,87 seviyesinde gerçekleşmiştir. Faiz giderleri yüzde 171,43, cari transferler ise yüzde 153,88 oranlarında gerçekleşerek tahmin edilen bütçeden en fazla sapmanın olduğu gider kalemleri olarak dikkat çekmektedir. Yine sermaye giderlerinde yüzde 47,79 oranında gerçekleşme meydana gelmiş olup oransal olarak en fazla sapmanın olduğu 3'üncü gider kalemi olmuştur. Mal ve hizmet alım giderleri ise tahmin edilenden yüzde 30,63 daha fazla gerçekleşmiştir.

Tablo 6: 2018 Yılı Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

GELİRİN TÜRÜ	2018 YILI GELİR BÜTÇESİ TL	2018 YILI GERÇEKLEŞME TL	GERÇEKLEŞME ORANI
Vergi Gelirleri	44.067.000,00	32.767.309,23	%74,36
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	14.288.000,00	9.584.950,55	%67,08
Alınan Bağış ve Yrd. İle Özel Gelirler	9.500.000,00	928.320,03	%9,77

Diğer Gelirler	19.145.000,00	14.748.062,79	%77,03
Sermaye Gelirleri	3.000.000,00	345.046,71	%11,50
Alacaklardan Tahsilâtlar			
BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	90.000.000,00	58.373.689,31	%64,86
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler		688.677,92	
NET BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	90.000.000,00	57.685.011,39	%64,09
Borçlanma	-	-	-
TOPLAM	90.000.000,00	57.685.011,39	%64,09

Buna göre 2018 yılında bütçe gelirleri yüzde 64,09 seviyesinde gerçekleşmiş olup söz konusu sapmanın en büyük nedenleri ise sermaye gelirleri, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri ile alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirler kalemlerinde meydana gelen düşük oranlı gerçekleştirmelerdir. Alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirler kalemi için 9.500.000 TL’lik önemli bir gelir tahmininde bulunulmasına rağmen 2018 yılı içerisinde sadece 928.320,03 TL’lik bir gelir sağlanmıştır. Yine vergi gelirleri her ne kadar bir önceki yıla göre yüzde 67, 37’lik artış gösterse de tahmin edilenden yüzde 26, 64 daha az gerçekleşmiştir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Belediyenin muhasebe kayıt sistemi, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup kayıt işlemleri Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenerek 27.05.2016 tarih 29724 (M) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

5018 sayılı Kanununun 49’uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Çerçeve hesap planı ile düzenlenecek mali raporların şekil, süre ve türleri Kanun’un 49

ve 80'inci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Mali rapor ve tablo kavramı, belirli bir dönemde bir kurumun mali yapısı ve yükümlülüklerine ilişkin muhasebe kayıtlarında yer alan mali bilgilerin, bir bütün olarak uygulanmakta olan mali raporlama sistemine uygun biçimde sunumunu ifade etmektedir. Mali rapor ve tabloların hazırlanmasından ve gerçeğe uygun ve doğru olarak sunulmasından kamu idarelerinin üst yönetimleri sorumludur. Mali raporlama ile genel olarak kaynakların dağıtımını, uygulanan mali politikaların etkileri ile ileriye yönelik politika oluşturulması ve karar verilmesinde, kamu idaresinin mali durumu, performansı ve nakit akışları hakkında kullanıcılara kapsamlı bilgi sağlanır. Mali raporlamanın amacı; yöneticilere, kamuoyuna ve denetim yetkililerine bilgi sunmaktır.

Bu amacın gerçekleştirilmesi için; işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi ile birlikte muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanan mali tabloların belirlenen sürelerde yönetim ve ilgililerin bilgisine sunulması gerekmektedir.

Mali raporlama kamu idarelerinin;

- a) Kaynaklarının dağılımı ve kullanımını,
 - b) Faaliyetlerinin nasıl finanse edildiği ve nakit ihtiyacının nasıl karşılandığını,
 - c) Faaliyetlerini finanse edebilme ve sorumlulukları ile taahhütlerini yerine getirebilme yeteneğini,
 - ç) Mali durumunu ve mali durumundaki değişiklikleri,
 - d) Kendilerine sağlanan kaynakları bütçelerine uygun ve yasal şekilde kullanıp kullanmadıklarını,
 - e) Mali işlemlerinde saydam olup olmadıklarını ve hesap verilebilirliğini,
- gösterir.

Mali raporlama, bu amaçların gerçekleştirilebilmesi için; kamu idarelerinin varlıkları, yabancı kaynakları, öz kaynakları, gelirleri, giderleri ve nakit akışları hakkında bilgi verir. Kamu idarelerinin dönem içindeki faaliyetlerine ilişkin ayrıntılı bilgi sunmak amacıyla mali

tablolarla birlikte açıklayıcı bilgiler de raporlanabilir. Mali raporlama kapsamında üretilen mali tabloların, kullanıcıların karşılaştırma yapabilmelerini mümkün kılmak için son üç dönemin verilerini de içermeleri ve herkes tarafından anlaşılmasını sağlayacak şekilde, açıklamaları ile birlikte hazırlanmaları esastır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bu defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Kasa sayım tutanağı
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Alınan çekler sayım tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun beşinci kısmında düzenlenmiştir. İç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan mali ve diğer kontroller bütünüdür. İç kontrol varmak istediğimiz hedeften sapmadan ilerlememizle ve bu amaçla yapılan faaliyetlerde ne kadar "kontrol" sahibi olduğumuzla ilgilidir.

Mali yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir.

31.12.2005 tarihli ve 26040 (3. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların 5'inci maddesinde, iç kontrol standartlarının, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenip yayımlanacağı, kamu idarelerinin, mali ve mali olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlü bulunduğu, ayrıca Kanun'a ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikle işlemlere ilişkin standartlar belirlenebileceği belirtilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla 18 standart ve bu standartlar için gerekli 79 genel şart belirlenmiştir.

Kamu İdaresi iç kontrol sisteminin değerlendirilmesi ile ilgili olarak sorumlu kişilerle

yapılan görüşmeler ve incelemeler neticesinde aşağıdaki tespitlerde bulunulmuştur;

Kamu İdaresinin nüfusunun 50.000'in altında olması nedeniyle stratejik plan ve performans programı hazırlama zorunluluğu bulunmamaktadır. Faaliyet raporu ise her yıl hazırlanmakta ve Kurum web sitesinden yayınlanmaktadır.

Kamu İdaresinin misyonu, vizyonu ve temel değerleri ve organizasyon şeması faaliyet raporunda belirlenmiş olup organizasyon yapısı içerisinde personelin ve müdürlüklerin görev, yetki ve sorumlulukları müdürlük çalışma yönetmeliklerinde belirtilmiş ve açıkça tanımlanmıştır.

Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in 23'üncü maddesinde Kanun kapsamındaki kamu görevlilerinin yine söz konusu Kanunun ekinde yer alan Etik Sözleşmesini imzalayacağı hüküm altına alınmıştır. Bu hükme istinaden Kamu Görevlileri Etik Sözleşmeleri personel dosyalarında imzalı şekilde saklanmaktadır.

Etkin bir iç kontrol sistemi, faaliyetlerde etkinlik ve verimliliğin artmasını sağlamakta ve varlıkların korunması konusunda güvence vermektedir. Kamu İdaresi tarafından, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda ve İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'te belirtilen usulde "İç Kontrol ve Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesi" ve "İç Kontrol Eylem Planı" hazırlanmıştır.

Kamu İdaresi tarafından hazırlanan "İç Kontrol Standartları Eylem Planı"nda her yıl sistemli bir şekilde amaç ve hedeflere yönelik risklerin belirleneceği ifade edilmiştir. Bunun üzerine Kamu İdaresince risklerin gerçekleşme olasılığı ve muhtemel etkileri analiz edilmiş ve risklere karşı alınacak önlemler de belirlenmiştir.

Birimin temel işlevini etkin biçimde yerine getirmesini etkileyebilecek riskler içeren, zamanında ve/veya doğru bir şekilde yerine getirilmesi halinde karar alma süreçlerini güçlendiren ve kaynakların etkin kullanımını sağlayan kritik öneme sahip sınırlı sayıdaki görevler hassas görevdir. Hassas görevlerin tespit edilmesi, birimin fonksiyonlarını etkin bir şekilde yerine getirebilmesi için kritik faaliyetlerin tespit edilmesini ve bu kritik faaliyetler için gerekli kontrol önlemlerinin alınmasını temin ederek faaliyetlerin aksamadan yürütmesine ve kamu kaynaklarının verimli bir biçimde kullanılmasına yardımcı olmaktadır. Kurum kilit personeli eğitim ve uzmanlık alanı ile ilgili görevlendirilmiş olup, hassas görevlere ilişkin birçok konuda prosedürler hazırlanmıştır. Bunlara örnek olarak;

- Prosedür 7.4.1-01 Satın alma Prosedürü,

-Prosedür 8.2.1-01 Çözüm Masası Prosedürü,

-Prosedür 7.3.0-01 Tasarım ve Geliştirme Prosedürü,

verilebilir. Hazırlanmış olan prosedürler tüm çalışanların erişimine açık olan “Belediye Ortak Klasörü” içindeki “Kalite Sistemleri Evrakı” klasöründe tutulmaktadır.

Muhasebe Yetkililerinin Eğitimi, Sertifika Verilmesi ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik’in 5’inci maddesinde muhasebe yetkilisi olarak atanacakların nitelikleri düzenlenmiş olup maddede “sertifika almış olmak” söz konusu niteliklerden biri olarak sayılmıştır. Yine bahse konu Yönetmelik’in 20’inci maddesinde de muhasebe yetkililerinin sertifikalı adaylar arasından atanacağı hüküm altına alınmıştır. Kamu İdaresinde muhasebe yetkilisi olarak görev yapan personelin muhasebe yetkilisi sertifikası bulunmaktadır.

Kamu İdaresince İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslarda yer alan limitleri aşan taahhüt ve sözleşme tasarıları ile ödenek aktarma işlemlerinin, ön mali kontrole tabi tutulması gerekmesine rağmen bu işlemler ön mali kontrole tabi tutulmamaktadır.

Yeni kamu mali yönetim ve kontrol sisteminin en önemli unsurlarından birisi olan iç denetim, iç kontrolün işleyişine, kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasına yönelik yönetime güvence ve danışmanlık hizmeti sağlamak üzere çok önemli bir işlev üstlenmiştir. Ancak Kamu İdaresi bünyesinde İç Denetim Birimi henüz oluşturulmamıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İzmir Seferihisar Belediyesi 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Taşınmazların Tümünün Kayıt Altına Alınmaması

Taşınmazların yönetimi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 44, 45, 47 ve 60’ıncı maddelerinde düzenlenmiştir. 5018 sayılı Kanununun 44’üncü maddesi

gereğince çıkarılan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Kayıt ve Kontrol İşlemleri" başlıklı 5'inci maddesinde;

"Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Kayıtların belgeye dayanması esastır. Kayıt işlemleri; taşınmaz giriş ve çıkış kayıtlarının tutulması ve ilgili cetvellere kaydedilmesi süreçlerini kapsar. Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin mülkiyetinde, idaresinde ve kullanımında bulunan taşınmazların kaydı ve yönetimi ile ilgili olarak bu Yönetmelik gereğince yapılması gereken kayıt ve kontrol işlemleri; kuruluş kanunları ile özel mevzuatlarındaki hükümler uyarınca, bu idarelerin yetkili ve görevli birimleri tarafından yapılır. Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslara göre, harcama yetkilileri tarafından görevlendirilecek personele yaptırılabilir."

denilmektedir. Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre taşınmaz kayıt işlemlerinin gerçekleştirilmesi ve taşınmaz icmal cetvellerinin hazırlanıp konsolide edilmesi; Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 187'inci maddesi gereğince de tüm taşınmazların maliyet değerleriyle kayıtlara alınarak mali tablolarda gösterilmesi gerekmektedir.

Seferihisar Belediyesine ait taşınmazlara ilişkin envanter çalışmasının 2018 yıl sonu itibariyle tamamlanamadığı, kurumdan alınan taşınmazlara ilişkin listeler ile Tapu Genel Müdürlüğünden alınan listeler arasında farklılıklar bulunduğu ve envanter çalışmalarının tamamlanmaması nedeniyle tapuda kayıtlı olan taşınmaz icmal cetvellerinin doğru bilgiler vermediği anlaşılmıştır.

Kamu idaresi cevabında; *"Taşınmaz modülümüz olmadığı için daha önce taşınmazlar kayıt altına alınamamıştı. 2018 yılında taşınmaz modülü eklendi ancak bütün fonksiyonları henüz çalışmıyor. 2018 yılı sonu itibariyle Tapuda kayıtlı taşınmazların tamamı taşınmaz programına kayıt edilmiştir. Ancak taşınmaz icmallерinin mali tablolarda gösterilmesi 2019 yılı içinde tamamlanacaktır."*

denilmektedir.

Sonuç olarak Bulgu konusu husus kamu idaresi tarafından kabul edilmekte, 2019 yılı içerisinde taşınmazların tamamının mali tablolarda gösterileceği belirtilmektedir. Lakin 2018 yılı içerisinde kamu idaresi tarafından Yönetmelik'te belirtilen işlemlerin yapılmaması

nedeniyle, Maddi Duran Varlık Hesapları mali tablolarında olması gereken tutarı yansıtmamaktadır.

BULGU 2: Şirketlere Aktarılan Ortaklık Paylarının Hatalı Muhasebeleştirilmesi

Kamu İdaresince ortaklığı bulunan şirketlere sermaye olarak konulan tutarların tamamı 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izlenmemektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 181'inci maddesinde, 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının, mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarları, bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zararlar ve bütçeye iade olunan sermayelerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Kamu İdaresinin sermayesinin tamamına sahip olduğu Seferihisar Jeotermal Anonim Şirketinin sermaye tutarı 06.08.2018 tarihli 2018/1 sayılı şirket genel kurul kararı ile 8.363.000,00 TL olarak belirlenmiş olup şirket bilançosuna göre de 31.12.2018 tarihi itibari ile 8.363.000,00 TL olarak görünmektedir. Kamu İdaresinin İzbelcom Anonim Şirketinde ise %0,02 oranında ortaklığı mevcut olup bu ortaklığa isabet eden sermaye tutarı ise 9.578,43 TL'dir.

Söz konusu sermaye tutarlarının tamamının 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izlenmesi gerekmekte olup, söz konusu hesabın bakiyesi ise 2018 yılı bilançosunda 3.097.820,00 TL olarak görünmektedir.

Bu durum Kamu İdaresinin 2018 yılı mali tablolarında 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının 5.274.758,43 TL noksan görünmesine yol açmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "2018 sonu itibariyle 240 ve 241 sermaye hesaplarının yanlış işlendiği denetçilerce tespit edilmiştir. Denetim sırasında 2018 yılı kapatıldığı için 2019 yılında 12.02.2019 tarihli, 924, 930,931, 932, 936, 938 yevmiye numaralı Muhasebe İşlem Fişleri ile düzeltme işlemi yapılmıştır."

denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi tarafından bulgu konusu hususa iştirak edilmekte olup, 2019 yılı içerisinde gerekli düzeltme kayıtlarının yapıldığı belirtilmektedir. Lakin söz konusu

düzeltilme işlemi 2019 yılı içerisinde yapıldığı için 2018 yılı mali tablolarında 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı 5.274.758,43 TL noksan görünmektedir.

BULGU 3: İlk Madde ve Malzemeler Hesabının Gerçeği Yansıtması

Kamu İdaresince 2018 mali yılından önceki dönemlerde 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabında kayıtlı olup tüketilmiş olan mal ve malzemelerin gerçek durumu yansıtacak biçimde giderleştirilmemesi nedeniyle mali tablolarda söz konusu hesabın olması gerekenden daha fazla görünmesine sebebiyet verilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 114'üncü maddesinin dördüncü fıkrası ile paralel olarak düzenlenen Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Taşınır Giriş ve Çıkış İşlemlerinin Muhasebe Birimine Bildirilmesi" başlıklı 30'uncu maddesinde; genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde üç aylık dönemler itibariyle, diğer idarelerde ise üç ayı geçmemek üzere üst yöneticiler tarafından belirlenen sürede kullanılmış tüketim malzemelerinin taşınır II nci düzey detay kodu bazında düzenlenen onaylı bir listesinin, en geç ilgili dönemin son iş günü mesai bitimine kadar muhasebe birimine gönderileceği ifade edilmiştir. Muhasebe birimine gönderilen onaylı listelere istinaden söz konusu taşınırlar, ilgili hesaplara kaydedilecektir.

Yine Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Sayım ve sayım sonrası yapılacak işlemler" başlıklı 32'nci maddesinde ise, kamu idarelerine ait taşınırların, yılsonlarında sayımı yapılacağı ifade edilmiş olup bu sayımların, harcama yetkilisince, kendisinin veya görevlendireceği bir kişinin başkanlığında taşınır kayıt yetkilisinin de katılımıyla, en az üç kişiden oluşturulan sayım kurulu tarafından yapılacağı belirtilmiştir.

Ayrıca söz konusu maddede sayım kurulunca, taşınırların fiili miktarlarının kayıtlı miktarlarından eksik olduğunun tespit edilmesi halinde Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı ve Taşınır İşlem Fişi; fazla olduğunun tespit edilmesi halinde ise Taşınır İşlem Fişi düzenlettilererek, defter kayıtlarının sayım sonuçlarıyla uygunluğunun sağlanacağı ve düzenlenen giriş ve çıkış belgelerinin bir örneğinin, muhasebe kayıtlarının yapılması için muhasebe birimine gönderileceği ifade edilmiştir.

150 İlk Madde ve Malzeme Hesabının 2013-2018 dönemine ait icmal cetvelleri incelenmiş olup aşağıdaki tabloda söz konusu döneme ilişkin olarak hesapta meydana gelen değişiklikler gösterilmiştir:

Tablo 7: 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabının Yıllar İtibari İle Değişimi

Dönem	Geçen Yııldan Devreden Tutar TL	Yıl İçinde Giren Tutar TL	Toplam Tutar TL	Yıl içinde Çıkan Tutar TL	Gelecek Yıla Devreden Tutar TL
2013	0,00	4.105.383,93	4.105.383,93	4.105.383,93	0,00
2014	0,00	4.696.693,08	4.696.693,08	4.038,66	4.693.654,42
2015	4.693.654,42	3.881.899,34	8.574.553,76	75.195,32	8.502.424,08
2016	8.502.424,08	4.671.077,69	13.173.501,77	0,00	13.173.501,77
2017	13.173.501,77	8.268.343,44	21.441.845,22	323.946,33	21.117.898,88
2018	21.117.898,88	11.291.811,47	32.409.710,35	11.045.944,41	21.363.765,94

Yukarıdaki tablodan görüleceği üzere 2016 yılında 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabına 4.671.077,69 TL'lik giriş kaydı olduğu halde söz konusu hesaptan herhangi bir çıkış yapılmamıştır. Yine 2014, 2015 ve 2017 yıllarında söz konusu hesaptan herhangi bir envanter çalışması yapılmaksızın çok düşük miktarlarda çıkış yapılmıştır.

Örneğin 2018 yılı sonu itibari ile Kamu İdaresinin deposunda 2.200 litre motorin ve 1.500 litre benzin olmak üzere toplam 3.700 litre sıvı yakıtı olmasına rağmen 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabına ait ayrıntılı hesap cetvelinde Sıvı Yakıtlar 2.277.716,24 litre olarak görünmektedir. Bu durum 2018 yılı öncesi yıllarda yapılan çıkış işlemlerinin gerçeği yansıtmadığını göstermektedir.

Kamu İdaresince taşınırların fiili miktarları ile kayıtları miktarlarını karşılaştırabilmek adına yapılması gerekli olan yılsonu sayım işlemi gerçekleştirilmemektedir. Söz konusu husus nedeniyle 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabında yıl içinde meydana gelen değişiklik tam olarak belirlenmemektedir. 2018 yılı hariç olmak üzere önceki dönemlerde söz konusu hesaptan çıkışlar ya hiç yapılmamış ya da çok düşük tutarlı olarak gerçekleştirilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; 150 İlk Madde ve Malzemeler Hesabının gerçeği yansıtması için zamanında çıkış işleminin yapılarak en geç üç ayda bir muhasebe birimine bildirilmesi için tüm müdürlüklere 18.05.2019 tarih ve 1514 sayılı yazı ile bildirildiği belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi bulgu konusu hususa katılmakta olup, 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabının gerçek durumu yansıtması yönünde gerekli çalışmaların yapılacağını belirtmektedir. Lakin 2018 yılı içerisinde yapılan işlemlerin hatalı olması nedeni ile Kamu İdaresi mali tablolarında 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı olması gerekenden tutardan fazla görünmektedir.

BULGU 4: Maddi Olmayan Duran Varlık Alımlarının Doğrudan Giderleştirilmesi

Kamu İdaresinin faaliyetlerinde kullanılmak üzere edinilen ve herhangi bir fiziksel varlığı bulunmayan bilgisayar yazılımı, proje ve lisans gibi değerlerin 260 Haklar Hesabında izlenmediği ve doğrudan gider kaydedildiği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "26 Maddi Olmayan Duran Varlıklar" başlıklı 208'inci maddesinde;

"Bu hesap grubu, herhangi bir fiziksel varlığı bulunmayan ve kurumun belli bir şekilde yararlandığı veya yararlanmayı beklediği aktifleştirilen giderler ile belli koşullar altında hukuken himaye gören haklar gibi varlıklar ile bunlar için hesaplanan birikmiş amortismanların kaydı için kullanılır..."

260 Haklar Hesabının "Hesabın niteliği" başlıklı 210'uncu maddesinde;

"(1) Bu hesap, bedeli karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılır."

"Hesabın işleyişi" başlıklı 211'inci maddesinde ise;

"(1) Haklar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir."

a) Borç

1) Bütçeye gider kaydıyla edinilen haklar bir taraftan bu hesaba borç, kesintiler ilgili hesaba, ödenecek tutar 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir."

denilmektedir.

Buna göre, Kamu İdaresinin faaliyetlerinde kullanılmak üzere edinilen, herhangi bir fiziksel varlığı bulunmayan belli ölçüde yararlanılan ya da yararlanılması planlanan ve yararlanma süresi bir yıldan fazla olan bilgisayar yazılımı, plan, proje, harita ve lisans gibi değerler edinme tarihindeki maliyet bedelleri ile 260 Haklar Hesabına kaydedilmelidir. Söz konusu varlıkların giderleştirilmesi ise, mezkur Yönetmelik'in 214 ve 215'inci maddeleri gereğince kendilerinden beklenen yararlanma süresi içerisinde amortisman ayırmak sureti ile

yapılmalıdır.

Diğer yandan, ilgili varlıklar için ayrılacak amortisman oranları amortisman ve tükenme paylarına ilişkin açıklamaların yer aldığı 47 sıra numaralı Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği ile belirlenmiş olup ilgili Tebliğ'in 6'ncı maddesinde;

“ ...

(2) Ancak, maliyet bedeli, 28/12/2006 tarihli ve 2006/11545 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Taşınır Mal Yönetmeliğinin eki listede yer alan dayanıklı taşınırların her biri için 14.000 TL'yi, 13/9/2006 tarihli ve 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelikte yer alan taşınmazlar için 34.000 TL'yi aşmayan duran varlıklar ile tutarına bakılmaksızın Maddi Olmayan Duran Varlıklar ve Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar hesap gruplarında izlenen varlıklar için amortisman oranı % 100 olarak belirlenmiştir. Diğer bir ifadeyle maliyet bedeli bu tutarlara kadar olan duran varlıklar, hesaplara alındığı yılın sonunda tamamen amorti edilir.

...”

denilerek maddi olmayan duran varlıklar için amortisman oranı %100 olarak belirlenmiştir.

Anılan mevzuat hükmüne göre bilgisayar yazılımı, plan, proje, harita ve lisans gibi varlık alımlarının maddi olmayan duran varlık grubuna kaydedilmesi ve aynı yıl sonunda bu varlıkların tamamı için amortisman ayrılması gerekmektedir.

Ancak, 2018 mali yılı içerisinde yapılan bazı maddi olmayan duran varlık alımlarına ait tutarlar 260 Haklar Hesabına kaydedilmesi gerekirken, 630 Giderler Hesabına doğrudan gider kaydedilmiştir.

Bu durum, mali tablolarda 260 Haklar Hesabı ile 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabının 643.697,60 TL noksan görünmesine yol açmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Kamu İdaresinin faaliyetlerinde kullanılmak üzere edinilen, herhangi bir fiziksel varlığı bulunmayan belli ölçüde yararlanılan ya da yararlanılması planlanan ve yararlanma süresi bir yıldan fazla olan bilgisayar yazılımı, plan, proje, harita ve lisans gibi değerler edinme tarihindeki maliyet bedelleri ile 260 Haklar Hesabına kaydedilmesi

sağlanacaktır."

denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi bulgu konusu hususa katılmakta olup, maddi olmayan duran varlık alımlarının edinme tarihindeki maliyet bedelleri ile 260 Haklar Hesabına kaydedilmesinin sağlanacağını belirtmektedir. Lakin 2018 yılı içerisinde söz konusu durumun düzeltilmesine yönelik herhangi bir işlem yapılmadığından, mali tablolarda 260 Haklar Hesabı ile 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı 643.697,60 TL noksan görünmektedir.

BULGU 5: Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabının Hatalı Kullanılması

Kamu İdaresince, sorumluluğu altında bulunan bütçe içi işletmenin banka hesabına yapılan para transfer işlemlerinde hatalı olarak 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı kullanılmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 101'inci maddesinde, 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabının ilgili mevzuatına dayanılarak vadesi faaliyet dönemi ile sınırlı olmak üzere nakit olarak verilen borçlardan kaynaklanan alacakların izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir.

Kamu İdaresince geçmiş dönemlerde bütçe içi işletmenin banka hesabına para aktarılırken 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabının kullanılması nedeniyle söz konusu hesap 2018 yılı mali tablolarında 506.685,90 TL bakiye ile yer almaktadır.

Söz konusu işlem Kamu İdaresinin banka hesapları arasında gerçekleşen bir virman işlemi olmasına rağmen bu para aktarma işlemi başka bir tüzel kişiliğe borç verilmiş gibi muhasebeleştirilmiştir. Bütçe içi işletmenin banka hesabına aktarılan tutar belediye adına bütçe içi işletme tarafından kullanılmış, gidere dönüşmüş ve belediye giderleri arasına girmiş olup Yönetmelik hükümleri çerçevesinde takibini gerektirecek bir husus bulunmamaktadır.

Bu itibarla Kamu İdaresinin mali tablolarında 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı olması gerekenden 506.685,90 TL fazla görünmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Bütçe içi işletmenin banka hesabına 2015 yılında yapılan para transfer işlemlerinde hatalı olarak 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabının kullanıldığı belirtilmiş olup 18.05.2019 tarih ve 4098 yevmiye numaralı Muhasebe İşlem Fişi ile düzeltme işlemi yapıldığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresince bulgu konusu hususa katılmakta olup, 2019 yılı içerisinde gerekli düzeltme kayıtlarının yapıldığı belirtilmektedir. Lakin söz konusu düzeltme işlemi 2019 yılı içerisinde yapıldığı için 2018 yılı mali tablolarında 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı olması gerekenden 506.685,90 TL fazla görünmektedir.

BULGU 6: Avukatlık Vekâlet Ücretlerinin Gelir Hesaplarına Kaydedilmesi Gereken Tutarlarının Emanet Hesaplarında İzlenmesi

Kamu İdaresi lehine sonuçlanan dava ve icra takipleri nedeniyle elde edilen vekâlet ücretlerinin dağıtımı yapılmayan %5'lik kısmı gelir olarak kaydedilmeden emanet hesaplarında bekletilmekte; emanet hesabında toplanan ve dağıtımı yapılamayan avukatlık vekâlet ücretleri ise tahsilini takip eden üçüncü bütçe yılının sonunda gelir kaydedilmemektedir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Avukatlık Ücretinin Dağıtımı" başlıklı 82'nci maddesinde belediye lehine sonuçlanan dava ve icra takipleri nedeniyle karşı taraftan tahsil olunan vekâlet ücretlerinin dağıtımı hakkında 1389 sayılı Devlet Davalarını İntaç Eden Avukat ve Saireye Verilecek Ücreti Vekâlet Hakkında Kanun'un kıyas yolu ile uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

659 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin "Yürürlükten kaldırılan ve uygulanmayacak hükümler ile atıflar" başlıklı 18'inci maddesinin birinci fıkrasında 1389 sayılı Kanun'un yürürlükten kaldırıldığı, diğer mevzuatta 1389 sayılı Kanun'a yapılan atıfların bu Kanun Hükmünde Kararname'ye yapılmış sayılacağı belirtilmiştir.

Mezkûr Kanun Hükmünde Kararname'nin "Davalardaki temsilin niteliği ve vekâlet ücretine hükmedilmesi ve dağıtımı" başlıklı 14'üncü maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde; vekâlet ücretinin %55'inin dava ve icra dosyasını takip eden hukuk birim amiri, hukuk müşaviri, muhakemat müdürü veya avukata, %40'ının ise dağıtımın yapıldığı yıl içerisinde altı aydan fazla süreyle hukuk biriminde fiilen görev yapmış olmak şartıyla, hukuk birim amiri, hukuk müşaviri, muhakemat müdürü ve avukatlara eşit olarak ödeneceği, (c) bendinde ise; dağıtımı yapılmayan %5'lik kısmın muhasebe birimince Hazineye gelir kaydedileceği ve ayrıca emanet hesabında toplanan ve dağıtımı yapılamayan vekâlet ücretlerinin tahsilini takip eden üçüncü bütçe yılının sonunda gelir kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu Kanun Hükmünde Kararname'nin 16'ncı maddesinde vekâlet ücretlerinin dağıtımına dair usullerin Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca yürürlüğe konulan yönetmelikle belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

Bu kapsamda Vekâlet Ücretlerinin Dağıtımına Dair Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik Bakanlar Kurulu Kararı ile kabul edilmiş ve 08.07.2012 tarih ve 28347 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulmuştur.

Mezkûr Yönetmelik'in "Ödenecek vekalet ücretinin limiti ve dağıtım şekli" başlıklı 6'ncı maddesinde yukarıda bahsedilen Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine paralel hükümlere yer verilmiş, birinci fıkranın (c) bendinde ise toplanan vekalet ücretlerinden dağıtımı yapılmayan %5'lik kısmın muhasebe birimince Hazineye gelir kaydedileceği ifade edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 333 Emanetler Hesabına ilişkin 260'ıncı maddesinde ise emanet olarak nakden veya mahsuben tahsil edilen tutarların 333 Emanetler Hesabı kullanılarak muhasebeleştirileceği belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in "Hesabın işleyişi" başlıklı" 262'nci maddesinde ise;

"Emanetler hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Alacak

1) Emanet olarak nakden tahsil edilen tutarlar bu hesaba alacak, 100-Kasa Hesabı, 102-Banka Hesabı veya ilgili diğer hesaplara borç kaydedilir.

...

b) Borç

1) Bu hesapta kayıtlı tutarlardan nakden yapılan ödeme ve göndermeler bu hesaba borç, 100-Kasa Hesabı veya 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı, ya da ilgili diğer hesaplara alacak kaydedilir.

2) Bu hesapta kayıtlı tutarlardan başka bir hesaba aktarılanlar veya kayıtlı bir borca mahsup edilenler bu hesaba borç, ilgili hesaba alacak kaydedilir.

3) Bu hesapta kayıtlı tutarlardan bütçeye gelir yazılması gerekenler bu hesaba borç, 600-Gelirler Hesabına alacak; diğer taraftan, 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç, 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak kaydedilir."

hükümleri mevcuttur.

Bu hükümlere göre Kamu İdaresi lehine karara bağlanan ve tahsil edilen vekâlet

ücretleri, bir emanet hesabında toplanacak, bu tutarın %5'i bütçeye gelir kaydedilecek, kalan %95'lik kısım ise 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'de belirtilen limitler dâhilinde vekâlet ücretini hakeden personele söz konusu emanet hesabından ödenecektir. Bunun yanında emanet hesabında toplanan ve dağıtımı yapılamayan vekâlet ücretleri, tahsilini takip eden üçüncü bütçe yılının sonunda emanet hesaplarından çıkarılarak gelir kaydedilecektir.

Uygulamada, 2018 yılı içerisinde Kamu İdaresi lehine sonuçlanan dava ve icra takipleri nedeniyle elde edilen vekâlet ücretlerinin dağıtımı yapılmayan %5'lik kısmı (2.785,42 TL) gelir olarak kaydedilmeden emanet hesaplarında bekletilmektedir. Ayrıca 2018 yılı sonu itibariyle emanet hesaplarında bulunup, üçüncü yıl geçtiği için gelir kaydedilmesi gereken 396.010,48 TL tutarında vekâlet ücreti ise gelir kaydedilmemiştir.

Bu durum, Kamu İdaresi mali tablolarında 333 Emanetler Hesabının 398.795,90 TL fazla 600 Gelirler Hesabının ise bu tutar kadar noksan görünmesine yol açmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "24.05.2019 tarih ve 4289 yevmiye numaralı MİF ile Avukatlık Vekâlet ücretleri Gelir Hesaplarına alınmıştır."

denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi bulgu konusu hususa katılmakta olup, 2019 yılı içinde avukatlık vekâlet ücretlerinin gelir hesaplarına alındığını belirtmektedir. Ancak söz konusu kayıtlar 2019 yılı içinde yapılmış olup, bu durum Kamu İdaresinin 2018 yılı mali tablolarında 333 Emanetler Hesabının 398.795,90 TL fazla 600 Gelirler Hesabının ise bu tutar kadar noksan görünmesine yol açmaktadır.

8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Kiraya Verilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

Kamu İdaresinin kiraya vermiş olduğu 128 adet taşınmazı bulunmasına rağmen söz konusu taşınmazlar kayıtlı değerleri üzerinden 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabında izlenmemektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 402'nci maddesinde nazım hesapların; varlık, kaynak, gelir ve gider hesaplarında izlenmeyen ve muhasebenin sadece bilgi verme görevi yüklediği işlemler ile idarenin muhasebe disiplini altında toplanması istenen

işlemleri ve gelecekte doğması muhtemel hak ve yükümlülüklerin izlenmesi için kullanıldığı belirtilmiştir.

Anılan Yönetmelik'in "990 - Kiraya verilen duran varlıklar hesabı" başlıklı 475'inci maddesinde; "*Bu hesap kurumun, bilançolarında kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin izlenmesi için kullanılır*" denilmektedir.

Bahse konu Yönetmelik'in 476'ncı maddesinde ise söz konusu hesabın işleyişinden bahsedilmiştir. Buna göre, kiraya verilen duran varlıklar kayıtlı değeri üzerinden 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabına borç, 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedilmesi gerekmektedir.

Kamu İdaresince kiraya verilen duran varlıklarla ilgili herhangi bir muhasebe kaydı yapılmamış olup söz konusu durum, 2018 yılı mali tablolarında 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı ile 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabının yer almamasına neden olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "*Kiraya vermiş olduğumuz 128 adet taşınmazın kayıtlı değerleri üzerinden 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabında izlenmesi sağlanacaktır.*" denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi bulgu konusu hususa katılmakta olup, kiraya verilen taşınmazların kayıtlı değerleri üzerinden 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabında izlenmesinin sağlanacağını belirtmektedir. Lakin 2018 yılı içerisinde herhangi bir düzeltme işlemi yapılmamış olup Kamu İdaresi mali tablolarında 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı ile 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı yer almamakta, dolayısıyla mali tablolar gerçek durumu yansıtmamaktadır.

BULGU 2: Peşin Ödenen Kira Bedellerinin Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesaplarında İzlenmemesi

Kamu İdaresince, 2018 yılı içerisinde peşin ödenen kiraların doğrudan gider olarak kaydedildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 180 Gelecek Aylara Ait Giderler Hesabına ilişkin hesabın niteliği başlıklı 13'üncü maddesinde;

"Bu hesap, içinde bulunulan dönemde ortaya çıkan ancak, gelecek aylara ait olan peşin

ödenmiş giderler ile duran varlıklar ana hesap grubundaki gelecek yıllara ait giderler hesabında kayıtlı tutarlardan tahakkuk zamanına bir yıldan az süre kalanların izlenmesi için kullanılır.”

denilmekte olup aynı Yönetmelik’in 280 Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabına ilişkin “Hesabın niteliği” başlıklı 193’üncü maddesinde ise;

“Bu hesap, dönem içinde ödenen ancak, gelecek yılların faaliyet hesaplarına dahil edilecek olan giderlerin izlenmesi için kullanılır.”

denilmektedir. Buna göre içinde bulunulan dönemde peşin olarak ödenen ancak gelecek dönemlere ait olan giderlerin ilgisine göre 180 Gelecek Aylara Ait Giderler Hesabı ile 280 Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabı kullanılarak muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Kamu İdaresince 2018 yılı içinde peşin ödenen kira tutarlarının tamamı 630 Giderler Hesabına kaydedilerek 2018 yılı giderleri içine alınmıştır. Gelecek aylara ait olan peşin ödemelerin bahsedilen mevzuat hükmü gereği 180 Gelecek Aylara Ait Giderler Hesabında izlenmesi; faaliyet dönemi sonunda ise bu hesaptaki tutarın tamamının 630 Giderler Hesabına kaydedilmesi gerekmektedir. Dönem içinde ödenen ancak gelecek yılların faaliyet hesaplarına dâhil edilecek olan giderlerin ise 280 Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabında izlenmesi gerekmekte olup, Kamu İdaresi tarafından gelecek yıllara ait olan 67.804,43 TL’lik tutarın tamamı 2018 yılı içinde 630 Giderler Hesabına kaydedilmiştir.

Söz konusu durum, Kamu İdaresinin 2018 yılı mali tablolarında 280 Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabının 67.804,43 TL noksan 630 Giderler Hesabının aynı tutarda fazla görünmesine neden olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 180 Gelecek Aylara Ait Giderler Hesabına ilişkin hesabı ve 280 Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabının kullanılmasına 2019 yılında başlanacaktır."

denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında bulgu konusu hususa katılmakta, dönem ayırıcı hesapların kullanılmasına 2019 yılında başlanacağını belirtmektedir. Lakin 2018 yılı içerisinde herhangi bir düzeltme işlemi yapılmamış olup, Kamu İdaresinin 2018 yılı mali tablolarında 280 Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabı 67.804,43 TL noksan, 630 Giderler Hesabı ise aynı tutarda fazla görünmektedir.

BULGU 3: Kişilerden Alacaklar Hesabındaki Alacak Tutarlarına Faiz Tahakkukunun Yapılmaması

Kamu İdaresi 140 Kişilerden Alacaklar Hesabında kayıtlı olan alacaklarına faiz tahakkuk ettirmemekte, bu nedenle söz konusu hesapta olması gereken faiz tutarları muhasebe kayıtlarında yer almamaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 140 Kişilerden Alacaklar Hesabının işleyişini gösteren "Hesabın niteliği" başlıklı 110'uncu maddesinde bu hesabın, faaliyet alacakları ve kurum alacakları dışında kalan alacakların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir. 111'inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin bir numaralı alt bendinde;

"Kişilerden alacaklar hesabına kaydedilen alacakların her biri için ayrı bir alacak izleme dosyası açılır. Bu dosyalara, alacağın hesaplara alındığı mali yıl ile bu rakamlardan sonra gelmek üzere mali yılbaşında birden başlayarak verilen rakamlardan oluşan bir alacak sıra numarası verilir. Bu numaralar aynı zamanda kişilerden alacaklar hesabı defterinin "alacak sıra numarası"nı da oluşturur. Alacakların izlenmesi bu dosyalardan yapılır. Kişilerden alacaklar hesabına alınan tutarlar için yukarıda belirtildiği şekilde verilen alacak sıra numaraları, alacağın tamamı tahsil edilinceye kadar kullanılır. Bu alacaklar için tahakkuk ettirilerek faiz bölümüne kaydedilen faizlere de alacağın aslına ait alacak sıra numarası verilir ve faizlerin tahsili de aynı dosyadan izlenir." hükmü yer almakta olup;

aynı Yönetmelik'in 140 Kişilerden Alacaklar Hesabının işleyişini gösteren 112'nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin on bir numaralı alt bendinde ise;

"Bu hesapta kayıtlı alacaklar için tahakkuk ettirilen faiz tutarları bu hesaba borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilir."

hükmü yer almaktadır.

Dolayısıyla, 140 Kişilerden Alacaklar Hesabında bulunan tutarlara ilişkin alacağın vadesinden, dönem kadar geçen süre için gerekli faiz tahakkuk işlemlerinin yapılarak kayıt altına alınması gerekmektedir.

Söz konusu durum, Kamu İdaresinin mali tablolarında 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı ile 600 Gelirler Hesabının olması gereken tutardan noksan görünmesine yol açmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; 140 Kişilerden Alacaklar Hesabının 2018 yılında maaşlarda yapılan yanlış hesaplamalar ve işçilerin sendika sözleşmesi gereği raporlu oldukları günler için Sosyal Güvenlik Kurumundan almış oldukları ücretlerin iadesi amacıyla kullanıldığı, vadesi geçmeden tahsilatların maaşlarından kesildiği, söz konusu husus nedeni ile 140 Kişilerden Alacaklar Hesabında bulunan tutarlara ilişkin faiz tahakkuk işlemi yapılmadığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında, 140 Kişilerden Alacaklar Hesabının maaş ödemelerinde meydana gelen yanlışlıklar ve işçilerin raporlu oldukları günler için Sosyal Güvenlik Kurumundan aldıkları rapor ücretlerinin kesintilerinin izlenilmesi için kullanıldığını ve bu kesintilerin vadesi geçmeden yapılması dolayısıyla faiz işletilmesine gerek olmadığını belirtse de söz konusu tutarlara, bu tutarların 140 Kişiler Alacaklar Hesabına alındığı tarih ile mahsup edildikleri tarih arasındaki dönem için Mahalli İdareler Muhasebe Yönetmeliği'nin 111'inci maddesinin f bendi uyarınca faiz işletilmesi gerekmektedir.

Bunun yanında Kamu İdaresi tarafından yolluk avanslarının mahsubunun süresinde yapılmaması dolayısıyla 140 Kişilerden Alacaklar Hesabında izlenen tutarlar da mevcut olup, bu tutarlara kişi borcuna alınma tarihleri ile mahsup edildikleri tarih arasında işletilecek faiz tutarlarının da 140 Kişilerden Alacaklar Hesabına izlenmesi gerekmektedir.

Bu durum sebebiyle Kamu İdaresinin mali tablolarında 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı ile 600 Gelirler Hesabı olması gereken tutardan noksan görünmektedir.

BULGU 4: Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında İzlenen Varlıklar İçin Amortisman Ayrılmaması

Kamu İdaresince, çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren amortismanına tabi maddi duran varlıklardan 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında izlenilmesine karar verilenler amortismanına tabi tutulmamaktadır.

Kamu İdaresi tarafından 2018 yılı sonu itibariyle düzenlenen kesin mizanın incelenmesi neticesinde, eşit olması gereken 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının borç bakiyesi ile 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabının alacak bakiyesinin farklı olduğu görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 224'üncü maddesinde 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıkların izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 225'inci maddesinde ise; kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıkların kayıtlı değerleri üzerinden 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına borç, ilgili maddi duran varlık hesabına alacak; ayrılmış olan amortisman tutarının ise 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedileceği belirtilmiştir.

47 Sıra No.lu Amortisman ve Tükenme Paylarına İlişkin Tebliğin "Amortisman ve tükenme payı süre ve oranları" başlıklı 6'ncı maddesinin 7'nci fıkrasında çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren amortisman tabi maddi duran varlıklardan 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında izlenilmesine karar verilenlerin, amortisman tabi tutulmamış kısmının tamamının amortisman tabi tutulacağı ifade edilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine göre; 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında izlenilmesine karar verilen maddi duran varlıkların amortisman tabi tutulmamış kısmının tamamının dönem sonunda amortisman tabi tutulması gerekmektedir. Söz konusu husus uyarınca kesin mizanda 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının borç kalanı ile 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabının alacak kalanı birbirine eşit olması gerekmektedir.

Kamu İdaresinin 2018 yılı Bilançosunda 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı 221.751,81 TL, 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı ise 58.495,84 TL olarak görünmektedir.

2018 yılında herhangi bir hurdaya ayırma işlemi bulunmamakla birlikte önceki dönemlerde hurdaya ayrılan taşınmazlar için amortisman ayrılmaması nedeniyle mali tablolarda 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı toplam 163.255,97 TL noksan görünmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Kullanılma olanaklarını yitiren amortisman tabi maddi duran varlıklardan 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında izlenilmesine karar verilenler amortisman tabi tutulacaktır. 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının borç bakiyesi ile 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabının alacak bakiyesinin eşitliği sağlanacaktır."

denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi bulgu konusu hususa katılmakta olup, Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında izlenen varlıklar için amortisman ayrılmaya

başlanacağını belirtmektedir. Lakin söz konusu kayıtlar 2019 yılı içerisinde yapılacak olup Kamu İdaresinin 2018 yılı mali tablolarında 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı toplam 163.255,97 TL noksan görünmektedir.

BULGU 5: Kamu İdaresine Ait Bazı Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

Kamu İdaresinin mülkiyetindeki bazı taşınmazların fiili durumları ile bu taşınmazlara ilişkin tapu kayıtlarının farklılık arz ettiği görülmüş olup Kamu İdaresince mevcut kullanım şekli değişen taşınmazların cins tashihlerinin yapılmadığı anlaşılmıştır.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinde;

"... b) Cins tashihi: Binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemi ifade eder"

denilmektedir.

Yine Yönetmelik'in "Cins tashihlerinin yapılması" başlıklı 10'uncu maddesinde;

"Kamu idarelerince; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, taşınmazlar mevcut kullanım şekli ile kayıtlara alınır. Kamu idareleri taşınmazların cins tashihinin yapılması için gerekli işlemleri yaparlar. Tahsis edilen ve üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlar açısından bu yükümlülük kullanan idarenin veya gerçek veya tüzel kişilerin durumu tespit eden yazısı üzerine taşınmaz maliki idareye aittir. Ancak cins tashihine ilişkin gerekli belgeler ile buna ilişkin malî yükümlülükler kullanıcılar tarafından karşılanır."

Yönetmelik'in kayıt değişikliği işlemlerine ilişkin 11'inci maddesine göre; kadastro, imar, ifraz, tevhid, cins tashihi, yüz ölçüm değişikliği, kat mülkiyeti tesisi, kamuya terk gibi nedenlerle taşınmazda meydana gelebilecek değişikliklerde eski kayıtlar kapatılıp oluşan taşınmazlar esas alınarak yeni kayıt tesis edilmesi gerekmektedir.

Kamu İdaresi tarafından mevcut kullanım şekli değişen taşınmazların cins tashihlerinin yapılmadığı anlaşılmış olup mevzuat hükümleri gereğince mülkiyetindeki taşınmazların

mevcut kullanımları ile bu taşınmazlara ilişkin tapu kayıtlarının birbirleri ile uyumlu hale getirilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "İlçemiz sınırları içerisinde Belediyemiz Mülkiyetindeki taşınmazların fiili durumları ile bu taşınmazlara ilişkin tapu kayıtlarının farklılık arz ettiği, Kamu İdaresince mevcut kullanım şekli değişen taşınmazların cins tahsislerinin yapılmadığı hususu ile Kamu İdarelerine ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre işlem tesisinin gerçekleştirilmesi bildirilmektedir. Bu kapsamda Belediyemiz tarafından yukarıdaki tespitleriniz ve yönetmelik hükümleri doğrultusunda işlemler tesis edilecek olup, konu hakkında daha fazla hassasiyet gösterilecektir."

denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi bulgu konusu hususa katılmakta olup, Yönetmelik hükümleri doğrultusunda işlemler tesis edileceğini belirtmektedir.

Kamu İdaresince mevcut kullanım şekli değişen taşınmazların cins tashihlerinin yapılarak mülkiyetindeki taşınmazların mevcut kullanımları ile bu taşınmazlara ilişkin tapu kayıtlarının birbirleri ile uyumlu hale getirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 6: 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21'inci Maddesinin (b) Bendinde Öngörülen Şartlar Oluşmadığı Halde Pazarlık Usulü İle İhaleye Çıkılması

Kamu İdaresince 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21'inci maddesinin (b) bendinde öngörülen şartlar oluşmadığı halde, hizmet alımı ihalelerinin pazarlık usulü ile yapıldığı tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinde;

"... Bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü temel usullerdir. Diğer ihale usulleri Kanunda belirtilen özel hallerde kullanılabilir."

hükmü yer almaktadır.

Kanun'un bu hükmüne göre, açık ihale usulü ile belli istekliler arasında ihale usulü temel ihale usullerinden olup, pazarlık usulü istisnai bir ihale usulüdür ve sadece Kanun'da belirtilen özel hallerde kullanılmalıdır.

Kanun'un pazarlık usulü ile ihaleye çıkılabilmesinin şartlarını düzenleyen 21'inci maddesinin (b) bendinde;

“Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması”

denilmek suretiyle, bu bent gereğince pazarlık usulü ile ihaleye çıkılabilmesine ilişkin özel haller sayılmıştır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21'inci maddesinin (b) bendi 16.05.2018 tarihinde; *“Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya yapım tekniği açısından özellik arz eden veya yapı veya can ve mal güvenliğinin sağlanması açısından ivedilikle yapılması gerekliliği idarece belirlenen hallerde veyahut idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması.”* şeklinde değiştirilmiştir.

Yapılan değişiklik ve eski hüküm birlikte değerlendirildiğinde anlaşılacağı üzere, önceden beklenen ve bilinen olaylar ile yine önceden öngörülebilir ihtiyaçlar, yapım tekniği açısından özellik arz etmeyen veya yapı veya can ve mal güvenliğinin sağlanması açısından ivedilikle yapılması gerekliliği bulunmayan işlerin 4734 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinin (b) fıkrası kapsamında değerlendirilme imkânı bulunmamaktadır.

Bir durumun, 4734 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinin (b) bendi açısından, “idarece öngörülemeyen olay” içerisinde değerlendirilebilmesi için; durumun idare tarafından “öngörülemez”, “olağan dışı” ve “idarenin iradesinden bağımsız” nitelikte olması gerekmektedir. Bunun yanında pazarlık usulü ile ihaleye çıkılabilmesi için diğer şartların yanında ihalenin ivedi olarak yapılmasının da zorunlu olması gerekmektedir.

Bununla beraber, ihalenin ivedi olarak yapılması şartı tek başına yeterli olmayıp ivedilik Kanun'da belirtilen doğal afet, salgın hastalık, can veya mal kaybı gibi ani ve beklenmeyen ve idarenin önceden öngöremediği gibi özel şartlara bağlanmıştır.

Bir işin acilen yapımına İdarece karar verildiği durumlarda Kanun'da belirtilen diğer şartlar mevcut değil ise, pazarlık usulü ile ihaleye çıkılması mümkün görülmemektedir.

Belediye tarafından 2018 yılı içerisinde 10 adet hizmet alımı ihalesi gerçekleştirilmiş olup bu ihalelerden 7 tanesi gerekli şartlar oluşmadan ve geçerli bir gerekçe gösterilmeksizin

anılan Kanun'un 21'inci maddesinin (b) bendi kapsamında pazarlık usulü ile ihale edilmiştir. Söz konusu ihalelerin pazarlık usulü ile yapılmasının gerekçesi olarak kanunda geçen "Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması" ifadesi matbu bir şekilde konulmuş olup, ihalelere özgü herhangi bir gerekçe sunulmamıştır.

Bu işlerin temel ihale usulleri tercih edilerek ihale edilmemesi ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21'inci maddesinin (b) bendine göre gerekli şartlar oluşmadığı halde istisnai bir ihale usulü olan pazarlık usulü tercih edilerek ihale edilmesi anılan madde hükümleri yanında Kanun'un 5'inci maddesinin birinci ve dördüncü fıkralarında yer alan ihale ilkelerine de aykırılık teşkil etmektedir.

Sonuç itibariyle, hizmet alımı ihalelerine, davet edilecek isteklilerinin İdare tarafından belirlendiği ilansız pazarlık ihale usulü ile yapılması ile tüm isteklilerin teklif verebildiği açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü ile yapılması halinde oluşacak rekabet ortamı karşılaştırıldığında, açık ihale ve belli istekliler arasında ihale usulünün sağladığı üstünlük ve fayda açıktır.

Bu nedenle, kaynakların verimli kullanılması ve kamu yararının korunmasını sağlamak amacıyla gerekli şartlar oluşmadan ihalelerin istisnai bir usul olan pazarlık usulüne göre ihale edilmemesi için İdare tarafından gerekli dikkat ve özenin gösterilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "4734 sayılı Kamu İhale Kanununda "temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinde; "... Bu kanuna göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü temel usullerdir. Diğer ihale usuller Kanunda belirtilen özel hallerde kullanılabilir." hükmü yer almaktadır. 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 21'inci maddesinin (b) bendi 16.05.2018 tarihinde; "Doğal afetler, salgın hastalıklar, can ve mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya yapım tekniği açısından özellik arz eden veya yapı veya can ve mal güvenliğinin sağlanması açısından ivedilikle yapılması gerekliliği idarece belirlenen hallerde veyahut idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu" şeklinde değiştirilmiştir. İlçemiz nüfusu 2018 yılı verilerine göre 43.600 kişidir. Ancak bu yaz ayı döneminde (Haziran-Eylül) ilçemizde ikamet eden vatandaş sayısı 250 bin kişiye kadar çıkmaktadır. Belediyemiz mevcut personel sayısı ve donanımımız 43.600 vatandaşımıza hizmet için planlanmıştır. Ancak İdareimiz olarak yaz

sezonunda artan nüfusumuzda personel sayısı ve donanım olarak yetersiz kalmaktayız. Bu durumda haliyle park ve bahçelerin bakımı, plaj temizlikleri ve bakımı, yol ve kaldırım temizliği ve bakımı vs. gibi. çeşitli hizmet alımları gerçekleştirmekteyiz. İdaremiz olarak yaz sezonu boyunca vatandaşlarımıza daha kaliteli ve daha iyi hizmet vermek ilk önceliğimiz olmuştur. Bu hizmet alımları sadece yaz dönemlerini kapsamaktadır. Yaz sezonu çalışmalarına karşı çözüm yöntemimiz gerek kanun, tebliğ ve yönetmelik açısından değerlendirildiğinde uygunsuzluklar olabilmektedir. Sayıştay raporunda da bu durum açık ve net olarak ifade edilmiştir. Sayıştay raporuna tekrar bu konuların dâhil olmaması için gerekli özen ve dikkat gösterilerek; tüm müdürlüklerin sağlıklı bir iş programı yapmaları için resmi yazı ile bilgilendirilecektir."

denilmektedir.

Sonuç olarak Yapılan uygulamanın mevzuata aykırı olduğu Kamu İdaresi tarafından da kabul edilmekte olup, bulguda belirtilen hususlar doğrultusunda işlem yapılacağı ifade edilmiştir.

4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21'inci maddesinin (b) bendine göre doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya yapım tekniği açısından özellik arz eden veya yapı veya can ve mal güvenliğinin sağlanması açısından ivedilikle yapılması gerekliliği idarece belirlenen hallerde veyahut idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması durumlarında pazarlık usulü ile ihaleye çıkılabilmektedir.

Kamu idaresi cevabında, ilçenin nüfusunun yaz aylarında artması sonucunda yeni hizmet ihtiyacının ortaya çıkmasını ve bu ihtiyaçların ivedilikle karşılanması ihtiyacını pazarlık usulünün kullanılmasının gerekçesi olarak belirtmektedir. Lakin söz konusu husus öngörülemeyen bir durum olmayıp İlçe için her yıl ortaya çıkan bir durumdur.

Kamu İhale Kanunu'nun 21'inci maddesine göre, pazarlık usulü ile ihaleye çıkılabilmesi için ihalenin ivedi olarak yapılması şartı tek başına yeterli olmayıp, doğal afet, salgın hastalık, can ve mal kaybı gibi ani ve beklenmeyen ve idarenin önceden öngöremediği özel şartların da mevcut olması gerekmektedir. Bir işin acilen yapımına idarece karar verildiği durumlarda Kanunda belirtilen tüm şartlar mevcut değilse pazarlık usulü ile ihaleye çıkılması mümkün değildir. İhtiyaçlar planlanarak Kanun'un belirlemiş olduğu temel ihale usulleri ile karşılanmalıdır.

BULGU 7: Mal Alımlarının 4734 Sayılı Kanun'da Öngörülen İhale Usulleri Yerine Parçalara Bölünmek Suretiyle Doğrudan Temin Yöntemiyle Gerçekleştirilmesi

Kamu İdaresince, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda öngörülen temel ihale usulleri ile ihale edilmesi gereken ve aynı ihale konusu iş içerisinde yer alabilecek bazı mal alımları mevzuatta öngörülen parasal sınırların altında kalacak şekilde parçalara bölünmek suretiyle doğrudan teminle gerçekleştirilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 8'inci maddesinde; her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu olduğu belirtilmiştir.

Anılan Kanun'un 32'nci maddesinde ise; harcama yetkilileri, harcama talimatlarının bütçe ilke ve esaslarına, kanun, tüzük ve yönetmelikler ile diğer mevzuata uygun olmasından, ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasından sorumlu olduğu ifade edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel İlkeler" başlıklı 5'inci maddesinde; idarelerin bu Kanun'a göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu olduğu belirtilmiş olup söz konusu maddenin devamında ise aralarında kabul edilebilir doğal bir bağlantı olmadığı sürece mal alımı, hizmet alımı ve yapım işlerinin bir arada ihale edilemeyeceği ve eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin kısımlara bölünemeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanun'un doğrudan temin başlıklı 22'nci maddesinin d fıkrasında büyükşehir belediyesi sınırları dâhilinde bulunan idarelerin 67.613,00 TL'yi, diğer idarelerin 22.524,00 TL'yi aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iâşeye ilişkin alımların ilân yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temin usulü ile karşılanabileceği belirtilmektedir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 22.5.1.2. numaralı maddesinde ise

"...4734 sayılı Kanunun 19'uncu maddesine göre açık ihale usulü ile temini gereken ihtiyacın, Kanunun 22'nci maddesinin (d) bendi için öngörülen parasal sınırların altında

kalacak şekilde, adet bazında veya aynı ihale konusu içinde yer alabilecek nitelikteki mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin, kalemlere veya gruplara bölünmek suretiyle aynı Kanunun 22'nci maddesinin (d) bendine göre temini, 4734 sayılı Kanunun temel ilkelerine aykırılık teşkil ettiğinden, bu yönde uygulamaların sorumluluk doğuracağı hususuna dikkat edilmesi gereklidir."

denilmek suretiyle aynı husus tekrar edilerek aynı nitelikteki mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin, kalemlere veya gruplara bölünerek yapılmasının, 4734 Sayılı Kanun'un temel ilkelerine aykırılık teşkil ettiği ifade edilmektedir.

Kamu İdaresinin niteliği itibariyle benzer veya aynı olan mal ve malzeme ihtiyaçlarını çok sayıda işlemle aynı yükleniciden doğrudan temin suretiyle karşıladığı anlaşılmış olup söz konusu duruma ilişkin örnek olarak aşağıda yer alan alımlar gösterilebilir.

Tablo 8: Kısımlara Bölünerek Yapılan Mal Alımlarına İlişkin Liste 1

FİRMA	MALIN NİTELİĞİ	TOPLAM TUTAR TL	İŞLEM SAYISI
FİRMA 1	DANA KARKAS ET	454.762,58	25
FİRMA 2	ÇEŞİTLİ YAPI MALZEMELERİ	133.385,02	22
FİRMA 3	ÇEŞİTLİ BİLGİSAYAR MALZEMELERİ,	250.596,00	21
FİRMA 4	KIRTASIYE MALZEMELERİ	194.612,80	20
FİRMA 5	BİLGİSAYAR- BİLİŞİM MALZEMELERİ	196.200,76	19
FİRMA 6	AKILLI TELEFON-KLİMA-TONER	211.668,40	18
FİRMA 7	ELEKTRİK-AYDINLATMA MALZEMELERİ	205.368,58	16
FİRMA 8	BASKILI MATERYAL-BAYRAK	237.917,50	15
FİRMA 9	ÇEŞİTLİ YAPI MALZEMELERİ	479.536,76	11
FİRMA 10	TEMİZLİK MALZEMELERİ	167.102,17	11
FİRMA 12	TEMİZLİK MALZEMELERİ	384.277,03	9
TOPLAM:		2.915.427,60	

Yine Kamu İdaresinin ilgili mevzuatta öngörülen parasal sınırların altında kalacak şekilde aynı veya benzer mal kalemlerini parçalara bölmek suretiyle bir ihale usulü olmayan doğrudan temin ile aldığı görülmüş olup bu duruma ilişkin örnek uygulamalar aşağıdaki gibidir:

Tablo 9: Kısımlara Bölünerek Yapılan Mal Alımlarına İlişkin Liste 2

FİRMA	İŞİN ADI	FATURA TARİHİ	TUTAR TL
FİRMA 1	TIRMANMA DUVARI, TRAMBOLİN VE TOP HAVUZU ALIMI	18.07.2018	58.500,00
	ÇOCUK BELEDİYESİ PARKINA OYUNCAK ALIMI	13.08.2018	29.705,00
TOPLAM:			88.205,00
FİRMA 2	ORHANLI MAHALLESİ SOSYAL TESİS ÇATI MALZEMESİ ALIMI	08.10.2018	64.583,52

	ORHANLI MAHALLESİ SOSYAL TESİS KAPLAMALAR VE BÖLME DUVARLAR MALZEMESİ ALIMI	10.10.2018	60.765,00
	ORHANLI MAHALLESİ SOSYAL TESİS ELEKTRİK MALZEMESİ ALIMI	12.10.2018	59.374,50
	ORHANLI MAHALLESİ SOSYAL TESİS TUVALET MALZEMESİ ALIMI	19.10.2018	58.730,00
	ORHANLI MAHALLESİ SOSYAL TESİS PVC MALZEMESİ ALIMI VE MONTAJI	05.11.2018	46.530,00
		TOPLAM	289.983,02
FİRMA 3	İZKA SANAYİ PROJESİ KAPSAMINDA ALIMI YAPILAN GERİ DÖNÜŞÜM KUTULARI ALIMI	28.06.2018	13.250,00
	İZKA SANAYİ SİTESİ MAL ALIMLARI İHALESİ KAPSAMINDA ALINAN KONTEYNER GÜVENLİK KULÜBESİ BARIYER ALIMI	28.06.2018	55.750,00
		TOPLAM	69.000,00
FİRMA 4	MAZOT ALIMI	03.12.2018	20.400,00
	MAZOT ALIMI	08.12.2018	20.400,00
	MAZOT ALIMI	14.12.2018	20.400,00
	AKARYAKIT ALIMI	26.12.2018	64.125,00
		TOPLAM	125.325,00
FİRMA 5	DOĞANBEY -ÜRKMEZ BÖLGESİ AYDINLATMA MALZEMESİ ALIMI	03.09.2018	52.105,00
	DOĞANBEY -ÜRKMEZ BÖLGESİ VOLTAJ DENGELİYİCİ REGÜLATÖR ALIMI	03.09.2019	49.350,00
		TOPLAM	101.455,00
FİRMA 6	KALE İÇİ MAKETİNE MAL MALZEME ALIMI VE MONTAJI	14.08.2018	34.300,00
	KALEİÇİ MAKETİNE MAL MALZEME ALIMI VE MONTAJI	14.08.2018	34.300,00
		TOPLAM	68.600,00
FİRMA 7	SEFERİHİSAR JİMNASTİK SALONU MALZEME ALIMI VE MONTAJI	13.08.2018	48.750,00
	ÜRKMEZ GENÇLİK MERKEZİ JİMNASTİK SALONU MALZEME ALIMI VE MONTAJI	13.08.2018	16.670,00
	SEFERİHİSAR GENÇLİK MERKEZİ JİMNASTİK KURSU İÇİN MALZEME ALIMI	03.09.2019	35.700,00
		TOPLAM	101.120,00
FİRMA 8	İŞ KİYAFETİ ALIMI	30.07.2018	53.633,90
	İŞ KİYAFETİ ALIMI	31.07.2018	55.015,47
	İŞ KİYAFETİ ALIMI	31.07.2018	20.595,51
	İŞ KİYAFETİ ALIMI	01.08.2018	34.936,63
	İŞ KİYAFETİ ALIMI	01.08.2019	15.078,75
	İŞ KİYAFETİ ALIMI	01.08.2020	9.052,32
	İŞ KİYAFETİ ALIMI	08.08.2018	53.496,61
		TOPLAM	241.809,19
FİRMA 9	KAUÇUK MALZEME ALIMI	05.04.2018	16.280,00
	PARK ALANI KAUÇUK KAPLAMA ALIMI	08.06.2018	13.340,00

	PARK ALANI KAUCUK KAPLAMA ALIMI	30.07.2018	38.160,00
		TOPLAM	67.780,00
FİRMA 10	TEMİZLİK MALZEMESİ ALIMI	18.04.2018	54.757,00
	TEMİZLİK MALZEMESİ ALIMI	06.06.2018	54.757,00
	TEMİZLİK MALZEMESİ ALIMI	05.07.2018	38.764,50
	TEMİZLİK MALZEMESİ ALIMI	27.09.2018	53.580,00
		TOPLAM	201.858,50
FİRMA 11	İŞ KİYAFETİ ALIMI	08.03.2018	47.485,00
	İŞ KİYAFETİ ALIMI	08.03.2019	34.895,00
	KİYAFET ALIMI	08.03.2020	40.946,00
		TOPLAM	123.326,00
		GENEL TOPLAM	1.478.461,71

Yukarıdaki tablolardan da görüleceği üzere Kamu İdaresi tarafından yapılan mal alımlarında 4734 sayılı Kanun'un 22-d maddesiyle 2018 yılı için her bir alım için belirlenen 67.613,00 TL'lik limite uyulmuş olmakla birlikte niteliği itibari ile aynı mahiyette olan yıl içerisinde sürekli tekrarlanan ve yakın tarihlerde yapılan mal alımları, parçalara bölünmek suretiyle gerçekleştirilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından yapılan alımların, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda öngörülen "temel ilkeler" çerçevesinde yine aynı Kanun'da düzenlenen usul ve esaslara göre temel ihale usulleri ile gerçekleştirilmesi gerekmektedir. İhale ile temin edilmesi gereken ihtiyaçların parasal sınırın altında kalacak şekilde parçalara bölmek suretiyle karşılanması Kanun'un temel ilkelerine açıkça aykırılık teşkil etmektedir.

***Kamu idaresi cevabında;** "İdare olarak yapılan tüm doğrudan temin ile yapılan mal alımlarında; kamu yararı ve en uygun fiyat gözetilerek, vatandaşlara iyi bir hizmet verme amaçlandığı, tablolarda belirtilen mal alımlarının Belediyenin hizmetlerinde her zaman kullanılabilen mal/malzemeler olduğu, müdürlükler tarafından iyi bir planlama yapılarak; açık ihale usulü ile ihale edilebileceği, Sayıştay raporuna tekrar bu konuların dâhil olmaması için gerekli özen ve dikkat gösterilerek tüm müdürlüklerin sağlıklı bir iş programı yapmaları için resmi yazı ile bilgilendirilecektir."*

denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi bulgu konusu hususa katılmakta olup, alımların yapılacak planlama dahilinde açık ihale usulü ile temin edileceğini belirtmektedir.

Öneri:

Kamu İdaresince ihtiyaç dâhilindeki mal alımları sistemli bir şekilde planlaması yapılmadan gerçekleştirilmektedir. Her yıl tekrarlanan mal ve malzeme ihtiyaçları birimlerden gelen talepler doğrultusunda belirlenmeli, alımlar sağlıklı bir planlamayla 4734 sayılı Kanunda belirtilen temel ihale usulleriyle yapılmalıdır.

BULGU 8: Hizmet Alımlarının 4734 Sayılı Kanun'da Öngörülen İhale Usulleri Yerine Parçalara Bölünmek Suretiyle Doğrudan Temin Yöntemiyle Gerçekleştirilmesi

Kamu İdaresi tarafından yapılan bazı hizmet alımlarının, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda öngörülen temel ihale usulleri olan açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü ile ihale edilmesi gerekirken kısımlara bölmek suretiyle doğrudan teminle gerçekleştirildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinde;

"İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur. Aralarında kabul edilebilir doğal bir bağlantı olmadığı sürece mal alımı, hizmet alımı ve yapım işleri bir arada ihale edilemez. Eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işleri kısımlara bölünemez ..."

denilmekte, aynı Kanun'un doğrudan temin başlıklı 22'inci maddesinin d fıkrasında büyükşehir belediyesi sınırları dahilinde bulunan idarelerin 67.613,00 TL'sini, diğer idarelerin 22.524,00 TL'sini aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve işeyle ilişkin alımların ilân yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temini usulü ile karşılanabileceği belirtilmektedir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 22.5.1.2. numaralı maddesinde ise

"...4734 sayılı Kanunun 19'uncu maddesine göre açık ihale usulü ile temini gereken ihtiyacın, Kanunun 22'nci maddesinin (d) bendi için öngörülen parasal sınırların altında kalacak şekilde, adet bazında veya aynı ihale konusu içinde yer alabilecek nitelikteki mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin, kalemlere veya gruplara bölünmek suretiyle aynı Kanunun 22'nci maddesinin (d) bendine göre temini, 4734 sayılı Kanunun temel ilkelerine aykırılık teşkil ettiğinden, bu yönde uygulamaların sorumluluk doğuracağı hususuna dikkat edilmesi

gereklidir."

denilmek suretiyle aynı husus tekrar edilerek aynı nitelikteki mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin, kalemlere veya gruplara bölünerek yapılmasının 4734 Sayılı Kanun'un temel ilkelerine aykırılık teşkil ettiği ifade edilmektedir.

Tablo 10: Kısımlara Bölünerek Yapılan Hizmet Alımlarına İlişkin Liste

FİRMA ADI	TOPLAM TUTAR TL	ALIM SAYISI	ALINAN HİZMETİN NİTELİĞİ
FİRMA 1	750.093,20	25	Araç Kiralama Hizmet Alımı
FİRMA 2	337.262,97	42	Baskılı Materyal Hizmet Alımı
FİRMA 3	335.417,02	42	Muhtelif Hizmet Alımı
FİRMA 4	315.527,28	18	Sahne, Ses ve Işık Sistemi Kiralanması Hizmet Alımı
FİRMA 5	285.342,91	12	Araç Kiralama Hizmet Alımı
FİRMA 6	282.411,09	6	Araç Kiralama Hizmet Alımı
FİRMA 7	212.577,00	27	Araç Kiralama Hizmet Alımı
FİRMA 8	191.384,20	3	Organizasyon Hizmet Alımı
FİRMA 9	121.612,62	6	Arıza Tamir Bakım Hizmet Alımı
FİRMA 10	115.608,60	17	Yemek Hizmet Alımı
FİRMA 11	113.645,80	36	Araç Kiralama Hizmet Alımı
TOPLAM	3.060.882,69	234	

Yukarıdaki tablodan da görüleceği üzere Kurum tarafından yapılan hizmet alımlarında 4734 sayılı Kanun'un 22-d maddesiyle 2018 yılı için her bir alım için belirlenen 67.613,00 TL'lik limite uyulmuş olmakla birlikte niteliği itibari ile aynı mahiyette olan yıl içerisinde sürekli tekrarlanan ve yakın tarihlerde yapılan hizmet alımları, parçalara bölünmek suretiyle gerçekleştirilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından yapılan alımların, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda öngörülen "temel ilkeler" çerçevesinde yine aynı kanunda düzenlenen usul ve esaslara göre yapılması gerekmekte olup Kanun'da belirtilen temel ihale usulleri ile yapılması gereken alımlar doğrudan temin yöntemi ile yapılmamalıdır.

***Kamu idaresi cevabında;** "İdareimiz olarak yapılan tüm doğrudan teminle hizmet alımlarında; kamu yararı ve en uygun fiyat gözetilerek, vatandaşlarımıza iyi bir hizmet verme amaçlanmıştır. Tablolarda belirtilen mal alımları Belediyemiz hizmetlerinde her zaman kullanılabilen hizmet kalemleri olduğu anlaşılmakta olup, müdürlüklerimiz tarafından iyi bir planlama yapılarak; açık ihale usulü prensibinde ihale edilebilir. Sayıştay raporuna tekrar bu konuların dahil olmaması için gerekli özen ve dikkat gösterilerek; tüm müdürlüklerin sağlıklı*

bir iş programı yapmaları için resmi yazı ile bilgilendirilecektir."

denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi bulgu konusu hususa katılmakta olup, alımların yapılacak planlama dahilinde açık ihale usulü ile temin edileceğini belirtmektedir.

Öneri:

Kamu İdaresince ihtiyaç dâhilindeki hizmet alımları sistemli bir şekilde planlaması yapılmadan gerçekleştirilmektedir. Her yıl tekrarlanan hizmet alımı ihtiyaçları birimlerden gelen talepler doğrultusunda belirlenmeli, alımlar sağlıklı bir planlamayla 4734 sayılı Kanunda belirtilen temel ihale usulleriyle yapılmalıdır.

BULGU 9: Yapım İşlerinin 4734 Sayılı Kanun'da Öngörülen İhale Usulleri Yerine Parçalara Bölünmek Suretiyle Doğrudan Temin Yöntemiyle Gerçekleştirilmesi

Kurum tarafından yapılan bazı yapım işlerinin, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda öngörülen temel ihale usulleri olan açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü ile ihale edilmesi gerekirken kısımlara bölmek suretiyle doğrudan teminle gerçekleştirildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinde;

"İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur. Aralarında kabul edilebilir doğal bir bağlantı olmadığı sürece mal alımı, hizmet alımı ve yapım işleri bir arada ihale edilemez. Eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işleri kısımlara bölünemez ..."

denilmekte, aynı Kanun'un doğrudan temin başlıklı 22'nci maddesinin d fıkrasında büyükşehir belediyesi sınırları dahilinde bulunan idarelerin 67.613,00 TL'sini, diğer idarelerin 22.524,00 TL'sini aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve işeyle ilişkin alımların ilân yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temini usulü ile karşılanabileceği belirtilmektedir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 22.5.1.2. numaralı maddesinde ise

"...4734 sayılı Kanunun 19'uncu maddesine göre açık ihale usulü ile temini gereken ihtiyacın, Kanunun 22'nci maddesinin (d) bendi için öngörülen parasal sınırların altında kalacak şekilde, adet bazında veya aynı ihale konusu içinde yer alabilecek nitelikteki mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin, kalemlere veya gruplara bölünmek suretiyle aynı Kanunun 22'nci maddesinin (d) bendine göre temini, 4734 sayılı Kanunun temel ilkelerine aykırılık teşkil ettiğinden, bu yönde uygulamaların sorumluluk doğuracağı hususuna dikkat edilmesi gereklidir."

denilmek suretiyle aynı husus tekrar edilerek aynı nitelikteki mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin, kalemlere veya gruplara bölünerek yapılmasının 4734 sayılı Kanun'un temel ilkelerine aykırılık teşkil ettiği ifade edilmektedir.

Tablo 11: Kısımlara Bölünerek Yapılan Yapım İşlerine İlişkin Liste

FİRMA ADI	ALIM TARİHİ	TUTAR TL	AÇIKLAMA
A FİRMASI	19.06.2018	48.530,00	Hazır Beton Atımı Ve Beton Silim İşi
A FİRMASI	19.06.2018	11.040,00	Hazır Beton Atımı Ve Beton Silim İşi
A FİRMASI	16.10.2018	31.556,00	Hazır Beton Atımı Ve Beton Silim İşi
A FİRMASI	26.11.2018	55.502,00	Orhanlı Mahallesi Düğün Salonu Yapım İşi
A FİRMASI	29.11.2018	40.292,45	Orhanlı Mahallesi Düğün Salonu Yapım İşi

Yukarıdaki tablodan da görüleceği üzere Kurum tarafından yaptırılan yapım işlerinde 4734 sayılı Kanun'un 22-d maddesiyle 2018 yılı için her bir alım için belirlenen 67.613,00 TL'lik limite uyulmuş olmakla birlikte niteliği itibari ile aynı mahiyette olan yıl içerisinde sürekli tekrarlanan ve yakın tarihlerde yaptırılan yapım işleri, parçalara bölünmek suretiyle gerçekleştirilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından yapılan işlerin, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda öngörülen "temel ilkeler" çerçevesinde yine aynı Kanun'da düzenlenen usul ve esaslara göre yaptırılması gerekmekte olup Kanun'da belirtilen temel ihale usulleri ile yapılması gereken işler doğrudan temin yöntemi ile yapılmamalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "İdaremiz olarak yapılan tüm doğrudan teminle yapım işi alımlarında; kamu yararı ve en uygun fiyat gözetilerek, vatandaşlarımıza iyi bir hizmet verme amaçlanmıştır. Tablolarda belirtilen yapım işi alımları Belediyemiz hizmetlerinde her zaman kullanılabilen iş kalemleri olduğu anlaşılmış olup, müdürlüklerimiz tarafından iyi bir planlama yapılarak; açık ihale usulü prensibinde ihale edilebilir. Sayıştay raporuna tekrar bu konuların

dahil olmaması için gerekli özen ve dikkat gösterilerek; tüm müdürlüklerin sağlıklı bir iş programı yapmaları için resmi yazı ile bilgilendirilecektir."

denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi bulgu konusu hususa katılmakta olup, yapım işlerinin yapılacak planlama dahilinde açık ihale usulü ile ihale edileceğini belirtmektedir.

Öneri:

Kamu İdaresince ihtiyaç duyulan yapım işleri, sistemli bir şekilde planlaması yapılmadan gerçekleştirilmektedir. Yapım işlerine ilişkin ihtiyaçlar birimlerden gelen talepler doğrultusunda belirlenmeli, ihtiyaçlar sağlıklı bir planlamayla 4734 sayılı Kanunda belirtilen temel ihale usulleriyle karşılanmalıdır.

BULGU 10: 4734 Sayılı Kanun'un 21 ve 22'nci Maddelerindeki Parasal Limitler Dâhilinde Yapılan Harcamaların Yıllık Toplamının, İdare Bütçesine Bu Amaçla Konulan Ödeneklerin % 10'unu Aşması

Kamu İdaresinin 2018 yılındaki mal ve hizmet alımına ilişkin olarak; 4734 Sayılı Kanun'un 21 ve 22'nci maddeleri kapsamında yapılan harcamaların yıllık toplamının, bu amaçlar için bütçeye konulan ödeneklerin % 10'unu aştığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Pazarlık usulü" başlıklı 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde idarelerin yaklaşık maliyeti 225.403,00 TL'sine kadar olan mamul mal, malzeme veya hizmet alımlarını, pazarlık usulü ile ihale yaparak temin edebileceği denilmekte olup aynı Kanun'un doğrudan temin başlıklı 22'nci maddesinin d fıkrasında ise büyükşehir belediyesi sınırları dâhilinde bulunan idarelerin 67.613,00 TL'sini, diğer idarelerin 22.524,00 TL'sini aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iaşeye ilişkin alımların ilân yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temini usulü ile karşılanabileceği belirtilmektedir.

Yine aynı Kanun'un 62'nci maddesinin (1) bendinde, bu Kanun'un 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dâhilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamının, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin % 10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamayacağı ifade edilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "4734 sayılı Kanun'un 62'nci maddesinin (1) bendinin

uygulanmasına ilişkin açıklamalar” başlıklı 21’inci maddesinde ise;

“ 21.2. 4734 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin (f) bendi ve 22 nci maddesinin (d) bendine göre ihtiyaçların temininde kurum ve kuruluşlar, yıllık bütçelerinde belirlenen toplam ödenek miktarını dikkate alacaklardır. Kurum ve kuruluşlar, mal alımı, hizmet alımı veya yapım işleri için bütçelerine konan yıllık toplam ödenekleri üzerinden her biri için ayrı ayrı % 10 oranını hesaplayacaklardır. Burada önemli olan husus, ilgili veya bağlı birimlerin değil kurum veya kuruluşun toplam ödeneklerinin % 10’unun aşıp aşılmamasıdır.

21.3. Kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşlar, ihale ve harcama yapmaya yetkili birimlerinin 4734 sayılı Kanunun 21/f ve 22/d maddeleri kapsamında yaptıkları harcamalarının, toplam ödeneklerinin % 10 oranını aşp aşmadıklarını takip edeceklerdir. Kurum ve kuruluşlar ilgili veya bağlı birimlerine mal ve hizmet alımı ile yapım işleri ödeneklerinin aktarılması ile ilgili işlemleri yaparken veya bunların harcamalarını belirlerken bu durumu göz önünde bulunduracaklardır.

21.8. Kanunun 21 inci maddesinin (f) bendi ile 22 nci maddesinin (d) bendinde yer alan parasal limitlerin toplamı dikkate alınırken mal ve hizmet alımları ile yapım işleri için ayrılan ödenek tutarları ayrı ayrı değerlendirilecektir.”

denilerek Kanun’un 21’inci maddesinin (f) bendi ile 22’nci maddesinin (d) bendinde belirtilen parasal limitlerin tespitinde bütçeye konulan ödeneklerin toplam tutarının değil, ödenek hangi amaçla bütçeye konulmuş ise o amaç için konulmuş ödeneğin toplam tutarının dikkate alınması gerektiği belirtilmiştir.

Tablo 12: Mal Alımlarına İlişkin Ödenek ve Harcama Tutarları

Mal Alım Giderleri	
Bütçe Ödeneği	18.815.200 TL
Bütçe Ödeneğinin %10’u	1.881.520 TL
22-d Toplamı	9.811.409 TL
21-f Toplamı	0
22-d / 21-f Toplamı (TL)	9.811.409 TL
%10 Limitini Aşan Tutar	7.929.889 TL

Kamu İdaresi 2018 yılında, mal alımlarına toplam 18.815.200,00 TL ödenek ayırmış olup, 2018 yılı içinde 22/d kapsamında toplamda 9.811.409,00 TL tutarında mal alımı yapmıştır. 9.811.409,00 TL’lik bu tutar bütçeyle ayrılan ödeneğin % 52,14’üne isabet etmektedir.

Tablo 13: Hizmet Alımlarına İlişkin Ödenek ve Harcama Tutarları

Hizmet Alım Giderleri	
Bütçe Ödeneği	36.171.700 TL
Bütçe Ödeneğinin %10'u	3.617.170 TL
22-d Toplamı	8.472.885,57 TL
21-f Toplamı	0
22-d / 21-f Toplamı (TL)	8.472.885,57 TL
%10 Limitini Aşan Tutar	4.855.715,57 TL

Aynı şekilde 2018 yılı bütçesine hizmet alımları için toplam 36.171.700,00 TL ödenek konulmuştur. Kamu İdaresi tarafından 2018 yılı içinde 22/d kapsamında toplamda 8.472.885,57 TL tutarında hizmet alımı yapılmış olup, bu tutar bütçede ayrılan ödeneğin % 23,42'sine isabet etmektedir.

Görüldüğü üzere hem mal alımları hem de hizmet alımları için bütçeyle ayrılan ödeneğin %10 unun üzerindeki bir oranda 4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinin (d) bendine göre alım yapılmış olup, söz konusu durum için Kamu İhale Kurumundan herhangi bir izin de alınmamıştır.

Yukarıda değinilen mevzuat hükümleri gereğince % 10'u aşan ve izne tabi olan bu limit üstü harcamaların Kamu İhale Kurulundan izin alınmadan yapılmasının yasal düzenlemelere aykırı olduğu değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Kamu İhale Kanunu ve tebliğde belirlenen parasal limitler dâhilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamının bütçeye bu amaçla konulan yasal limitleri aşmamasının sağlanacağı, Sayıştay raporuna tekrar bu konuların dahil olmaması için gerekli özen ve dikkat gösterilerek tüm müdürlüklerin sağlıklı bir iş programı yapmaları için resmi yazı ile bilgilendirileceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi bulgu konusu hususa katılmakta olup, Kamu İhale Kanunu ve Tebliğde belirlenen parasal limitler dâhilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamının bütçeye bu amaçla konulan yasal limitleri aşmamasının sağlanacağı belirtilmektedir.

Öneri:

Kamu İhale Kanunu'nun 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dâhilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamının, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin % 10'unu aşmaması gerekmekte olup, bu hususa aykırı durumlarda Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmalıdır.

BULGU 11: Fiyat Farkı Ödemelerinden ve İş Artış Tutarları Üzerinden Ek Kesin Teminat Alınmaması

İdare tarafından ihale edilen ve fiyat farkı öngörülen işlerde yüklenicilere ödenen fiyat farkı tutarları ve iş artışı yapılan işlerde iş artışı tutarı üzerinden ek kesin teminat alınmamaktadır.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "Ek kesin teminat" başlıklı 12'nci maddesinde fiyat farkı ödenmesi öngörülerek ihale edilen işlerde fiyat farkı olarak ödenecek bedelin, sözleşme bedelinde artış meydana getirmesi halinde bu artış tutarının %6'sı oranında teminat olarak kabul edilen değerler üzerinden ek kesin teminat alınacağı, fiyat farkı olarak ödenecek bedel üzerinden hesaplanan ek kesin teminatın hakedişlerden kesinti yapılmak suretiyle de karşılanabileceği hüküm altına alınmıştır.

22.08.2009 tarih ve 27327 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İhale Genel Tebliği'nin 18.6.1 inci maddesinde ise ödemesi gereken tutarın üzerinde kesin teminat veren istekliye, 4735 sayılı Kanun kapsamında yüklenici sıfatıyla fiyat farkı veya iş artışı şeklinde ödeme yapılacak olması halinde, ek kesin teminat tutarının verilen kesin teminat tutarı dikkate alınarak hesaplanacağı ifade edilmiştir.

Dolayısıyla fiyat farkı ödemesi yapılırken yüklenici tarafından verilen kesin teminat tutarı nazara alınmalı, kesin teminatın sözleşme bedeliyle birlikte ödenen fiyat farkları için alınması gereken ek kesin teminat tutarını karşılamadığı durumlarda ya teminat kabul edilen değerler üzerinden ya da hakedişten kesinti yapmak suretiyle ek kesin teminat alınmalıdır.

Bunun yanında yapılan iş artışlarının sözleşme bedelinde de artış meydana getirmesi halinde yapılan bu iş artışı tutarı üzerinden de ek kesin teminat alınması gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde fiyat farkı ödenen ve iş artışı yapılan işlerde alınan kesin teminat tutarları fiyat farkları ve iş artışları dolayısıyla alınacak ek kesin teminat tutarlarını karşılamamakta söz konusu fiyat farkı ödemelerinden ve iş artışı tutarları üzerinden ek kesin teminat da alınmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "İhale edilen ve fiyat farkı öngörülen işlerde yüklenicilere ödenen fiyat farkı tutarları ve iş artışı yapılan işlerde iş artışı tutarı üzerinden ek kesin teminat alınması sağlanacaktır."

denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi bulgu konusu hususa katılmakta olup, fiyat farkı tutarları ve iş artışı yapılan işlerde iş artışı tutarı üzerinden ek kesin teminat alınmasının sağlanacağını belirtmektedir.

Öneri:

Fiyat farkı ödenmesi öngörülen ihalelerde fiyat farkı tutarına karşılık gelen tutar ve iş artışı yapılan ihalelerde iş artışı tutarı üzerinden ek kesin teminat alınması gerekmekte olup ya teminat kabul edilen değerler üzerinden ek kesin teminat alınmalı ya da hakedişlerden bu tutar kadar kesintiye gidilmelidir.

BULGU 12: Belediye Meclisi Tarafından Verilen Borçlanma Yetkisi ile Yasal Borçlanma Limitinin Aşılması

A) Belediye Meclisince Belediye Başkanına Verilen Borçlanma Yetkisinin Aşılması

Belediye Meclisi tarafından 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 68'inci maddesinde yer alan koşulların yerine getirilmesi kaydıyla Belediye Başkanına verilen borçlanma yetkisinin aşıldığı görülmüştür.

5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun "Meclisin görev ve yetkileri" başlıklı 18'inci maddesinde borçlanmaya karar vermek belediye meclisinin yetkileri arasında sayılmıştır. Belediye meclisi bu yetkiye istinaden 05.03.2018 tarih ve 22530694/301.05-46 sayılı kararıyla belediye başkanına 7.000.000,00 TL'ye kadar borçlanabilme yetkisi vermiştir. Belediye başkanına verilen borçlanma yetkisi meclis kararı ile sınırlı olup Kurumun meclisin belirlemiş olduğu tutarın üzerinde borçlanma yapabilmesi mümkün değildir.

Yapılan incelemeler neticesinde Kamu İdaresi tarafından 2018 yılı içinde 7.850.000,00 TL kredi kullanımı gerçekleştirilmiş olup meclis tarafından verilen borçlanma yetkisi aşılmaktadır.

Bu kapsamda Kamu İdaresince yapılacak borçlanmaların belediye meclisince verilen borçlanma yetkisinin sınırlarına dikkat edilerek yapılması gerekmektedir.

B) 5393 Sayılı Belediye Kanun'unda Belirtilen Yasal Borçlanma Sınırının Aşılması

Kurumun faiz dahil iç ve dış borç stok tutarı toplamının 5393 sayılı Belediye Kanunu'nda öngörülen yasal sınırı aşmasına rağmen 2018 yılı içerisinde yeni borçlanma yapıldığı görülmüştür.

5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun "Borçlanma" başlıklı 68'inci maddesinde;

"Belediye, görev ve hizmetlerinin gerektirdiği giderleri karşılamak amacıyla aşağıda belirtilen usûl ve esaslara göre borçlanma yapabilir ve tahvil ihraç edebilir:

...

d) Belediye ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketlerin, faiz dâhil iç ve dış borç stok tutarı, en son kesinleşmiş bütçe gelirleri toplamının 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarını aşamaz. Bu miktar büyükşehir belediyeleri için bir buçuk kat olarak uygulanır.

e) Belediye ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketler, en son kesinleşmiş bütçe gelirlerinin, 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarının yılı içinde toplam yüzde onunu geçmeyen iç borçlanmayı belediye meclisinin kararı; yüzde onunu geçen iç borçlanma için ise meclis üye tam sayısının salt çoğunluğunun kararı ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığının onayı ile yapabilir..."

denilerek Kamu İdaresince yapılabilecek borçlanmanın yasal sınırının en son kesinleşmiş bütçe gelirleri toplamının yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarı olduğu belirtilmiştir.

Tablo 14: 2018 Yılı Borç Stok Durumu Verileri

2017 Gelir Kesin Hesabı (A)	72.830.720,02 TL
Yeniden Değerleme Oranı (B)	% 14,47
Yeniden Değerleme Tutar (C=AxB)	10.538.605,19 TL
Yeniden Değerleme Oranı ile Artırılan Miktar (A+C)	83.369.325,21 TL
Borç Stok Toplamı	107.974.999,60 TL
Borçlanma Sınırını Aşan Tutar	24.605.674,39 TL

Yukarıda değinilen mevzuat hükümleri gereğince Kurumun 2017 yılı kesinleşmiş bütçe gelirleri tutarına (72.830.720,02 TL), Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği No:484 ile belirlenen yeniden değerlendirme oranı (%14,47) uygulandığında borç stokunun en fazla 83.369.325,21 TL olabileceği anlaşılmaktadır. Belediyenin 2018 yılı sonu itibariyle mevcut borç stoku toplamı

107.974.999,60 TL'dir

Kamu İdaresince 2018 yılı için yasal borçlanma sınırı aşılmış olup, borçlanmanın mevzuat hükümleri dikkate alınarak yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "A) Belediye meclisi 05.03.2018 tarih ve 22530694/301.05-46 sayılı kararıyla belediye başkanına 7.000.000,00 TL'ye kadar borçlanabilme yetkisi vermiştir. 2018 yılı içinde sehven sınır aşılarak 7.850.000,00-TL kredi kullanımı gerçekleştirilmiştir.

B) 2018 Yılı Ocak ayında borçlanma yapılırken 2018 yıl sonu borç stoku toplamı bilinmeyeceği için 2017 yıl sonu borç stoku baz alınmıştır. 2017 yılı kesinleşmiş bütçe gelirleri tutarına (72.830.720,02 TL), Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği No:484 ile belirlenen yeniden değerlendirme oranı (% 14,47) uygulandığında borç stokunun en fazla 83.369.325,21- TL olabileceği, 2017 yılı sonu borç stoku toplamı 75.041.815,63-TL olarak hesaplandığı için 7.000.000,00-TL borçlanma kararı alınmıştır."

denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında bulgunun A fıkrası ile belirtilen Belediye Meclisi tarafından 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 68'inci maddesinde yer alan koşulların yerine getirilmesi kaydıyla Belediye Başkanına verilen borçlanma yetkisinin sehven aşıldığını belirtmektedirler. Belediye başkanına verilen borçlanma yetkisi meclis kararı ile sınırlı olup Kurumun meclisin belirlemiş olduğu tutarın üzerinde borçlanma yapabilmesi mümkün değildir.

Kamu İdaresi bulgunun B fıkrası ile ilgili olarak ise alınan borçlanma kararından bahsetmiş lakin borç stokunun aşılması ile ilgili herhangi bir açıklama getirmemiştir. Bulguda da belirtildiği üzere Kamu İdaresinin 2018 yılı sonu itibari ile toplam borç stok tutarı 107.974.999,60 TL olup aşağıdaki kalemlerden oluşmaktadır.

30- Kısa Vadeli İç Mali Borçlar:	5.360.976,74 TL
32- Faaliyet Borçları:	23.671.909,25 TL
36- Ödenecek Diğer Yükümlülükler:	6.620.967,86 TL
38- Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları:	2.146.468,03 TL
40- Uzun Vadeli İç Mali Borçlar:	7.951.750,87 TL
43- Diğer Borçlar:	60.003.766,33TL
48- Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları:	2.219.160,52 TL
TOPLAM:	107.974.999,60 TL

Buna göre Kamu İdaresi borçlanma limiti olan 83.369.325,21 TL'lik sınırı aşmış bulunmaktadır.

Yapılabilecek borçlanmanın yasal sınırı 5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun "Borçlanma" başlıklı 68'inci maddesine göre en son kesinleşmiş bütçe gelirleri toplamının yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarı olarak belirlenmiş olup Kamu İdaresi tarafından bu sınır aşılmamalıdır.

BULGU 13: Kurum Mülkiyetinde Bulunan Bazı Taşınmazların Derneklere Tahsis Edilmesi

Kurum mülkiyetinde bulunan taşınmazların mevzuata aykırı olarak bazı derneklere tahsis edildiği tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Taşınmaz tahsisi" başlıklı 47'nci maddesine göre; kamu idareleri, kanunlarında belirtilen kamu hizmetlerini yerine getirebilmek için mülkiyetlerindeki taşınmazlarla Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerleri, birbirlerine ve köy tüzel kişiliklerine bedelsiz olarak tahsis edebilmekte ve tahsis edilen taşınmazlar amacı dışında kullanılamamaktadır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Diğer kuruluşlarla ilişkiler" başlıklı 75'inci maddesinde;

"c) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan dernekler, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınmış vakıflar ve 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir. Diğer dernek ve vakıflar ile gerçekleştirilecek ortak hizmet projeleri için mahallin en büyük mülki idare amirinin izninin alınması gerekir.

d) Kendilerine ait taşınmazları, aslî görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredebilir veya süresi yirmibeş yılı geçmemek üzere tahsis edebilir. Bu taşınmazlar aynı kuruluşlara kiraya da verilebilir. Bu taşınmazların, tahsis amacı dışında kullanılması hâlinde, tahsis işlemi iptal edilir. Tahsis süresi sonunda, aynı esaslara göre yeniden tahsis mümkündür."

hükümleri yer almaktadır.

Belediyeler, kendilerine ait taşınmazları asli görev ve hizmetlerde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak belediye meclis kararı üzerine mahalli idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edebileceklerdir. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 75'inci maddesinin (c) fıkrasına baktığımızda da; belediyelerin dernek ve vakıflarla ortak hizmet projeleri geliştirebileceğinin belirtildiği ancak mülkiyetindeki taşınmazları vakıf ve derneklere tahsis edebileceğine ilişkin herhangi bir hükmün yer almadığı görülmektedir. Dolayısıyla kamu kurum ve kuruluşları dışında kalan dernek veya vakıflara süresi her ne olursa olsun belediye taşınmazlarının tahsis edilmesi mümkün değildir.

Bunun yanında 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde "*Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleri bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütülür.*" denilmekte olup belediye taşınmazlarının bu Kanun hükümlerine göre kiraya verilebileceği belirlenmiştir.

Yine anılan Kanun'un 2'nci maddesinde; "*Bu Kanunun yürütülmesinde, ihtiyaçların en iyi şekilde, uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması esastır.*" denilmiş olup 36'ncı maddesinde ise; "*Bu Kanunun 1 inci maddesinde yazılı işlere ilişkin ihalelerde, tekliflerin gizli olarak verilmesini sağlayan kapalı teklif usulü esastır.*" denilerek kiralama işlerinin ihale yoluyla yürütülmesi gerektiği açıkça vurgulanmıştır.

Yapılan incelemede mevzuata aykırı olarak toplam altı derneğe kurum taşınmazlarının tahsis edildiği tespit edilmiş olup söz konusu derneklere ihalesiz olarak taşınmaz tahsisinin mümkün olmadığı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz mülkiyetinde bulunan taşınmazlar 5393 sayılı Belediye Kanununun 14. , 15. , 18. ve 75. Maddelerine dayanılarak belediyemiz görev ve sorumluluk alanına giren konularla ilgili olarak dernek tüzel kişilikleri ile belediyemiz arasında proje yürütülmesine ilişkin olarak imzalanan protokoller çerçevesinde Belediye Meclisince alınan karar ve Mülki İdare Amirinin onayı ile bedelli veya bedelsiz olarak protokol kapsamına göre değişen sürelerde tahsisi gerçekleştirilmiştir. Bunu dışında kamu yararı statüsü taşıyan derneklere Meclis kararı alınmak suretiyle taşınmaz tahsisi yapılmıştır."

denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında söz konusu taşınmaz tahsislerinin dernek ve vakıflarla yürütülen ortak hizmet projesi kapsamında yapıldığını belirtmektedir.

Bulguda da belirtildiği üzere Belediyeler, kendilerine ait taşınmazları asli görev ve hizmetlerde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak belediye meclis kararı üzerine mahalli idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edebileceklerdir. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 75'inci maddesinin (c) fıkrasına baktığımızda da; belediyelerin dernek ve vakıflarla ortak hizmet projeleri geliştirebileceğinin belirtildiği ancak mülkiyetindeki taşınmazları vakıf ve derneklere tahsis edebileceğine ilişkin herhangi bir hükmün yer almadığı görülmektedir. Dolayısıyla belediye taşınmazlarının kamu kurum ve kuruluşları dışında kalan dernek veya vakıflara süresi her ne olursa olsun tahsis edilmesi mümkün değildir.

Kamu İdaresi taşınmazlarının dernek ve vakıflara ancak 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri çerçevesinde ihale edilmek suretiyle kullanılabilmesi değerlendirilmektedir.

BULGU 14: Kira Süresi Biten Taşınmazların Yeniden İhale Yapılmaksızın Aynı Kişilere Kiraya Verilmesi

Kamu İdaresi mülkiyetindeki taşınmazlar, kira süresi sonunda yeni ihale yapılmadan, kira bedelinde belirli bir artış yapılarak süre uzatımı yoluyla aynı kişilere yeniden kiraya verilmektedir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 1'inci maddesi ile belediye mülkiyetindeki taşınmazların ancak bu Kanun hükümlerine göre kiraya verilebileceği, "Kiralarda sözleşme süresi" başlıklı 64'üncü maddesi ile belirli istisnalar haricinde, kiraya verilecek taşınmazların kira süresinin on yıldan çok olamayacağı ve taşınmazların üçüncü kişilere kiralanması işlemlerinin ise aynı Kanun'un 35'inci maddesinde sayılan ihale usulleri çerçevesinde yürütülmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 18'inci maddesi uyarınca, belediyeye ait taşınmazların üç yıldan fazla süre ile kiralanmasına karar vermek yetkisi belediye meclisine; aynı Kanun'un 34'üncü maddesi uyarınca, söz konusu taşınmazların süresi üç yılı geçmemek üzere kiralanmasına karar vermek yetkisi ise belediye encümenine verilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75'inci maddesinde; kamu idarelerine ait taşınmazlara ait kira sözleşmelerinin bitim tarihinden itibaren, işgalin devam etmesi halinde, işgal edilen taşınmaz malın idarenin talebi üzerine bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, idareye teslim edileceği ve kira sözleşme bitim tarihi ile tahliye tarihi arasında ecrimisil alınacağı hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesinde; 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75'inci maddesi hükümlerinin belediye taşınmazları hakkında da uygulanacağı ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede, Kamu İdaresince mülkiyetindeki muhtelif taşınmazlar kira sürelerinin sonunda Mali Hizmetler Müdürü, Ruhsat Denetim Müdürü ve Gelir Birimi'nde görev yapan bir memurdan oluşan takdir komisyonu kararıyla kira bedelinde belirli bir artış yapılarak süre uzatımı yoluyla aynı kişilere ihale edilmeksizin yeniden kiraya verilmektedir. Bu yolla söz konusu taşınmazlar otuz yılı aşan sürelerde aynı kişilere ihalesiz olarak kullandırılmaktadır.

Tablo 15: İhale Yapılmaksızın Kira Süresi Uzatılan Taşınmazlar

Sıra No	Taşınmazın Adresi	Taşınmazın Kullanım Tipi	Kira Başlangıç Tarihi	Toplam Kira Süresi (Yıl)
1	Camikebir Mahallesi 52/1 Sokak No:12/B	Büfe İşletmesi	16.02.2005	13
2	Sığacık Mahallesi Liman Caddesi No:11/3	Dükkân	10.09.1999	19
3	Sığacık Mahallesi Liman Caddesi No:11/4	Dükkân	09.04.1999	19
4	Sığacık Mahallesi Liman Caddesi No:11/7	Dükkân	14.05.1998	20
5	Sığacık Mahallesi Liman Caddesi No:11/9	Dükkân	31.08.2004	14
6	Sığacık Mahallesi Liman Caddesi No:11/11	Dükkân	23.01.1996	22
7	Sığacık Mahallesi Liman Caddesi No:11/12	Dükkân	08.05.1992	26
8	Sığacık Mahallesi Liman Caddesi No:5	Restoran	01.08.1985	33
9	Sığacık Mahallesi Liman Caddesi No:6	Restoran	01.08.2004	14
10	Sığacık Mahallesi Şadırvan Meydanı No:19	Dükkân	24.06.1997	21
11	Sığacık Mahallesi Şadırvan Meydanı No:19/A	Dükkân	17.07.2003	15
12	Sığacık Mahallesi Şadırvan Meydanı No:29	Dükkân	01.07.1980	38
13	Sığacık Mahallesi Akkum Caddesi No:181	Su Sporları Tesisi	08.05.1991	27
14	Ulaşmış Mahallesi Hamam Caddesi No:1-A D:0	Dükkân	17.01.2006	12
15	Hıdırlık Mahallesi	Su Kuyusu	19.02.2007	11
16	Mersinalanı Mahallesi 6022 Sokak No:21	Büfe İşletmesi	26.03.1999	19
17	Bengiler Mahallesi 6252 Sokak No:11	Büfe İşletmesi	23.05.2006	12

18	Payamlı Mahallesi 5021 Sokak No:10	Büfe + Kafeterya	11.09.2008	10
19	Atatürk Mahallesi 5794 Sokak No:6	Dükkan	30.01.2006	12

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre belediye mülkiyetindeki taşınmazların ancak 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 5393 sayılı Belediye Kanunu'nda yer alan esaslar ve süreler dâhilinde ihale yapılmak suretiyle kiraya verilmesi ve yenileme işlemlerinin de aynı usuller çerçevesinde yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Kira süresi biten taşınmazların yeniden İhale yapılmaksızın aynı kişilere kiraya verilmesi ile ilgili bundan sonra yapılacak kira işlemlerinde bu hususlara uyulacaktır."

denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi bulgu konusu hususa katılmakta olup, bundan sonra kira süresi biten taşınmazların ihale yoluyla kiraya verileceğini belirtmektedir.

Belediye mülkiyetindeki taşınmazlar 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun ilgili hükümleri gereğince ihale edilmek suretiyle kiraya verilmeli, kira süresi biten gayrimenkullerin kiraya verilmesi işlemlerinde de aynı usule uyulmalıdır.

BULGU 15: Kurumun Yıllık Toplam Personel Giderlerinin, Bir Önceki Yıl Bütçe Gelirlerinin %40'ını Aşması

Kurumun şirket personeli de dâhil olmak üzere yıllık toplam personel giderleri, en son kesinleşmiş bütçe gelirlerinin yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle bulunan tutarın yüzde kırkını aşmakta olduğu görülmüştür.

İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bağlı Kuruluşları İle Bunların Üyesi Olduğu Mahalli İdare Birliklerinin Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerinin Gördürülmesine İlişkin Usul ve Esaslar'ın "Personel Giderlerinin Toplam Giderler İçindeki Payına İlişkin Üst Sınır" başlıklı 5'inci maddesinde; idarelerin, şirket personeli de dâhil yıllık toplam personel giderleri, idarenin gerçekleşen en son yıl bütçe gelirleri toplamının her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak 213 sayılı Vergi Usul Kanun'una göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranında artırılması sonucu bulunacak miktarın yüzde kırkını aşamayacağı belirtilmiştir. Yıl içerisinde aylık ve ücretlerde beklenmedik bir artışın meydana gelmesi sonucunda personel giderlerinin söz konusu oranları aşması durumunda, cari yıl ve izleyen yıllarda personel giderleri bu oranların altına ininceye

kadar idare şirketlerine yeni personel alımı yapılamayacak ancak belirlenen oranları aşan idareler İçişleri Bakanlığından izin almak suretiyle şirketlerine işçi alımı yapabileceklerdir.

Yukarıda değinilen mevzuat hükümleri gereğince Kurumun şirket personeli de dâhil olmak üzere yıllık toplam personel giderinin, 2017 yılı kesinleşmiş bütçe gelirleri tutarının (72.830.720,02 TL), Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği No:484 ile belirlenen yeniden değerlendirme oranında (%14,47) artırılması sonucu bulunan 83.369.325,21 TL'nin %40'ına denk gelen 33.347.730,08 TL'yi aşmaması gerekmektedir.

Belediyenin 2018 yılı sonu itibariyle toplam personel giderleri 35.179.820,02 TL'dir. Bu oran en son kesinleşmiş bütçe gelirlerinin yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle bulunan miktarın %42,19'una denk gelmekte olup mevzuatta öngörülen %40'lık sınır aşılmıştır. Buna karşın yıl içerisinde İçişleri Bakanlığından izin alınmaksızın şirkete yeni personel alımı yapılmaya devam edilmiştir.

Bu itibarla; mevzuat hükümleri gereğince cari yıl ve izleyen yıllarda personel giderleri bu oranların altına ininceye kadar yeni personel alımı yapılmaması gerekmektedir.

***Kamu idaresi cevabında;** "Belediyenin 2018 yılı sonu itibariyle toplam personel giderleri şirket personeli dahil en son kesinleşmiş bütçenin %40'ını aştığı (%42,19) bildirilmiş; konu ile ilgili mevzuat hükümleri gereğince cari yıl ve izleyen yıllarda personel giderleri bu oranların altına ininceye kadar yeni personel alımı yapılmayacaktır."*

denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi bulgu konusu hususa katılmakta olup, cari yıl ve izleyen yıllarda personel giderlerinin %40 oranının altına ininceye kadar yeni personel alımının yapılmayacağını belirtmektedir. Söz konusu husus gelecek yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 16: Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımı Kapsamında Çalıştırılan İşçilerin Belediye Şirketine İşçi Statüsüne Geçirilme İşlemlerinde 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Geçici 24'üncü Maddesi Hükümlerine Aykırı Uygulamalar Yapılması

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin geçici 24'üncü maddesinde, belediyeler ile bağlı kuruluşlarında 4734 sayılı Kanun ve diğer mevzuat hükümleri uyarınca personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım sözleşmeleri kapsamında yükleniciler tarafından 04.12.2017

tarihi itibarıyla çalıştırılmakta olanlardan 657 sayılı Kanun'un 48' inci maddesinin (A) bendinin (1), (4), (5), (6), (7) ve (8) numaralı alt bentlerinde belirtilen şartları taşıyan ve herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik, yaşlılık veya malullük aylığı almaya hak kazanmamış olanların, belediye şirketlerinde işçi statüsünde çalıştırılmak üzere yazılı olarak başvurabilecekleri hükmüne yer verilmiştir.

Aynı maddenin devamında belediye şirketlerinde işçi statüsünde çalışanların istihdam sürelerinin, hiçbir şekilde sosyal güvenlik kurumlarından emeklilik, yaşlılık veya malullük aylığı almaya hak kazandıkları tarihi geçemeyeceği belirtilmiştir.

Bu hükümlere istinaden geçiş işlemlerine ilişkin süreci yürütmek üzere Seferihisar Belediyesi bünyesinde oluşturulan komisyonun yapmış olduğu çalışmalar sonucunda, 04.12.2017 tarihi itibari ile Belediye bünyesinde personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım ihaleleri kapsamında çalışan ve başvuruda bulunan kişilerden 267 tanesinin belediye şirketlerinde işçi statüsünde çalıştırılmalarına karar verilmiştir. Bunun yanında toplam 13 çalışan; 6 tanesi emeklilik, yaşlılık veya malullük aylığı almaya hak kazandıkları gerekçesiyle; 3 tanesi 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 48'inci maddesi hükmüne istinaden 1 yıldan fazla hürriyeti bağlayıcı ceza almaları gerekçesiyle; 4 tanesi ise güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması sonucunda gelen bilgilerin değerlendirilmesinin olumsuz olması gerekçesiyle olmak üzere, belediye şirketlerinde işçi statüsüne geçirilmemiştir.

Söz konusu geçiş işlemlerine ilişkin mevzuata aykırı bir husus bulunmamakla birlikte bu tarihten sonra 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin geçici 24'üncü maddesi hükümlerine aykırı olarak aşağıda belirtilen hususlara rastlanmıştır.

A) Emekliliğe Hak Kazanmaları Gerekçesi İle Belediye Şirketlerinde İşçi Statüsüne Geçirilmeyen 6 Kişiden 5 Tanesinin Sonraki Tarihlerde Başkan Oluru İle Belediye Şirketinde İşe Başlatılması

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin geçici 24'üncü maddesine göre herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik, yaşlılık veya malullük aylığı almaya hak kazanmış olanların işçi statüsünde çalıştırılmak üzere belediye şirketinde istihdam edilmeleri mümkün görülmemektedir.

Bu kapsamda yukarıda belirtildiği üzere geçiş işlemleri sırasında komisyon tarafından toplam 6 işçinin emeklilik, yaşlılık veya malullük aylığı almaya hak kazanmış olmaları

gerekçesiyle belediye şirketinde işçi istihdam edilmemeleri kararı verilmiş bulunmaktadır.

Söz konusu 6 işçiden 5 tanesi başvuruları üzerine 10.04.2018 tarihinde Belediye Başkanının oluru ile Belediye bünyesinde çalışmak üzere Belediye şirketinde işe başlatılmıştır. Söz konusu durumun 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin geçici 24'üncü maddesi hükümlerine aykırı olduğu değerlendirilmektedir.

B) Güvenlik Soruşturmaları Sonucunda Gelen Bilgilerin İncelenmesi Neticesinde Komisyon Kararı İle Belediye Şirketlerinde İşçi Statüsüne Geçirilmeyen 4 Kişiden 3 Tanesinin Sonradan Verilen Başkan Oluru İle Belediye Şirketinde İşe Başlatılması

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin geçici 24'üncü maddesinde personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım sözleşmeleri kapsamında yükleniciler tarafından 04.12.2017 tarihi itibarıyla çalıştırılmakta olanlardan 657 sayılı Kanun'un 48'inci maddesinin (A) bendinin (1), (4), (5), (6), (7) ve (8) numaralı alt bentlerinde belirtilen şartları taşıyanların belediye şirketinde istihdam edilebilmeleri mümkündür.

Bu kapsamda geçiş işlemleri sırasında 657 sayılı Kanun'un 48'inci maddesi gereğince yapılan güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması sonucunda gelen bilgilerin değerlendirilmesi neticesinde, tespit komisyonu tarafından 4 kişinin belediye şirketinde istihdam edilmemelerine karar verilmiş bulunmaktadır.

“Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımı Sözleşmeleri Kapsamında Çalıştırılmakta Olan İşçilerin Sürekli İşçi Kadrolarına veya Mahalli İdare Şirketlerinde İşçi Statüsüne Geçirilmesine İlişkin 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici 23 ve Geçici 24'üncü Maddelerinin Uygulanmasına Dair Usul ve Esaslar”ın 36'ncı maddesinde, tespit komisyonunun kararlarına karşı Valilik bünyesinde oluşturulacak “itiraz komisyonu”na başvurulabileceği bu komisyonun vereceği kararların ise kesin olduğu belirtilmektedir.

Söz konusu 4 işçiden 3 tanesi itiraz komisyonunun olumlu yönde bir kararı veya mahkeme kararı olmaksızın 01.04.2018 tarihinde Belediye Başkanı oluru ile belediye şirketinde işe başlatılmıştır. Söz konusu kişilerin herhangi bir mahkeme kararı veya itiraz komisyonu kararı olmaksızın Belediye şirketi bünyesinde işe başlatılabilmeleri mümkün görülmemektedir.

C) 04.12.2017 Tarihinde Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alım Sözleşmeleri Kapsamında Bulunmayan Kişilerin Başkan Oluru İle Belediye Şirketinde İşe Başlatılması

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin geçici 24'üncü maddesinde belediyeler ile bağlı kuruluşlarında sadece 4734 sayılı Kanun ve diğer mevzuat hükümleri uyarınca personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım sözleşmeleri kapsamında yükleniciler tarafından 04.12.2017 tarihi itibarıyla çalıştırılmakta olanların belediye şirketlerinde işçi statüsüne geçirilebilecekleri belirtilmektedir.

İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bağlı Kuruluşları İle Bunların Üyesi Olduğu Mahalli İdare Birliklerinin Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerinin Gördürülmesine İlişkin Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesinde İdarelerin, şirket personeli de dâhil yıllık toplam personel giderlerinin, idarenin gerçekleşen en son yıl bütçe gelirleri toplamının yüzde kırkını aşamayacağı belirtilmiştir.

Doğrudan hizmet alım sözleşmesi kapsamında çalışan işçi sayısının ise, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin geçici 24'üncü maddesine göre işçi statüsünde geçişe esas sözleşme kapsamında o iş için öngörülen işçi sayısını aşamayacağı belirtilmiş olup, ancak yukarıda belirtilen oranın altında kalan idarelerin şirketleri, bu oranın aşılması kaydıyla, işten ayrılanların yerine ve iş artışının zorunlu olduğu durumlarda idarenin talebi üzerine yeni işçi alımı yapabilecektir.

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Geçici 23 ve Geçici 24'üncü Maddelerinin Uygulanmasına Dair Usul ve Esaslar gereğince oluşturulan komisyonun yapmış olduğu çalışmalar sonucunda 04.12.2017 tarihi itibarı ile Belediye bünyesinde personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım ihaleleri kapsamında çalışan ve başvuruda bulunan kişilerden 267 tanesinin Belediye şirketlerinde işçi statüsünde çalıştırılmalarına karar verilmiştir.

Söz konusu 267 kişinin Belediye şirketinde çalışmaya başlamasından sonra herhangi bir gerekçe belirtilmeksizin Belediye Başkanı tarafından verilen olurlar kapsamında çeşitli tarihlerde 87 kişi daha Belediye şirketi bünyesinde çalıştırılmaya başlanmıştır.

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin geçici 24'üncü maddesi göre sadece personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım sözleşmeleri kapsamında yükleniciler tarafından 04.12.2017 tarihi itibarıyla çalıştırılmakta olanlar belediye şirketlerinde işçi statüsünde çalıştırılabileceklerdir. Yeni işçi alımları ise ancak işten ayrılmaların olması durumu ile iş

artışının zorunlu olduğu durumlarda yapılabilecektir. İş artışının zorunlu olduğu durumlar ise belediyenin hizmet alanının genişlemesi, kanunlarla belediyeye yeni görevler verilmesi veya yeni hizmet alanlarının ortaya çıkması gibi iş artışını zorunlu kılacak durumlarda mümkündür. Bu halde dahi yeni işçi istihdamının İl Özel İdareleri, Belediyeler Ve Bağlı Kuruluşları İle Bunların Üyesi Olduğu Mahalli İdare Birliklerinin Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerinin Gördürülmesine İlişkin Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesinde belirtilen %40'lık limit dikkate alınarak yapılması gerekmektedir.

Belediyenin şirket personeli de dâhil yıllık toplam personel giderleri, İdarenin gerçekleşen 2017 bütçe gelirleri toplamının yeniden değerlendirme oranında artırılması sonucu bulunacak miktarın % 42,19 una ulaşmış olup Usul ve Esaslar'da belirtilen oran aşılmış bulunmaktadır.

Uygulamada iş artışına yol açabilecek herhangi bir gerekçe belirtilmeden, işten ayrılma durumları gözetilmeden ve Usul ve Esaslar'la belirlenen limit dikkate alınmadan geçiş kapsamında bulunmayan 87 kişi Belediye şirketi bünyesinde sonradan çalıştırmaya başlanmış olup bu hususun yukarıda belirtilen hükümlere aykırı olduğu değerlendirilmektedir.

D) Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımı Kapsamında İstihdam Edilen İşçilerden Bazılarının Geçiş İşlemlerinin Sözleşmelerinde Öngörülen Ücretlerin Arttırılması Suretiyle Yapılması

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin geçici 24'üncü maddesinde; şirketlerde işçi statüsüne geçirilenlerden, geçiş işlemi yapılırken mevcut işyerinin girdiği işkolunda kurulu işyerinden bildirilenlerin ücreti ile diğer mali ve sosyal haklarının, bu madde kapsamındaki şirketlerde geçişten önce alt işveren işçilerini kapsayan, Yüksek Hakem Kurulu tarafından karara bağlanan ve süresi en son sona erecek toplu iş sözleşmesinin bitimine kadar bu toplu iş sözleşmesinin uygulanması suretiyle oluşan ücret ile diğer mali ve sosyal haklardan fazla olamayacağı belirtilmiştir. Bu hükümlere göre işçilerin geçişten önce tabi oldukları sözleşmeler kapsamında almakta oldukları ücretlerinde artış yapılması mümkün görülmemektedir.

Kurum bünyesinde daha önce personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı kapsamında çalıştırılan işçilerin almış oldukları ücretler, geçiş süreci kapsamında yapılan sözleşmede genel olarak değiştirilmemekle birlikte toplam 9 kişinin ücreti çeşitli oranlarda artırılmıştır.

Tablo 16: Ücret Artışı Yapılan İşçilere İlişkin Liste

Sıra	Adı Soyadı	Geçiş İşlemlerinden Önce Aldıkları Ücretlerin Asgari Ücret Karşılığı	Sözleşme İle Verilen Ücretlerin Asgari Ücret Karşılığı	Fark	Artış Oranı
1	A.E.	205,00%	570,00%	365,00%	178,05%
2	F.O.	140,00%	150,00%	10,00%	7,14%
3	H.G.	205,00%	280,00%	75,00%	36,59%
4	H.S.	390,00%	550,00%	160,00%	41,03%
5	H.A.	180,00%	275,00%	95,00%	52,78%
6	Ş.D.	205,00%	415,00%	210,00%	102,44%
7	A.İ.	205,00%	265,00%	60,00%	29,27%
8	M.K.	120,00%	210,00%	90,00%	75,00%
9	M.A.	180,00%	190,00%	10,00%	5,56%

Yukarıda yer alan tablodan da görüleceği üzere, bazı işçiler personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımları kapsamında çalışırken almış oldukları ücretlerin üzerinde ücretlerle Belediye şirketlerine işçi statüsüne geçirilmiştir. Bu işçilerin ücretleri %178'e varan oranlarda artırılmış olup bu uygulama 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin geçici 24'üncü maddesi hükümleri ile bağdaşmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "A: Emekliliğe hak kazanmaları gerekçesi ile belediye şirketlerinde işçi statüsüne geçirilemeyen 5 kişinin sonraki tarihlerde Başkanlık oluru ile Belediye şirketinde işe başlatıldığı bildirilmiş olup; konu ile ilgili kanun hükümlerine göre gerekli işlemler yapılarak konu üzerinde hassasiyet gösterilecektir.

B: Güvenlik soruşturmaları sonucunda gelen bilgilerin incelenmesi neticesinde komisyon kararı ile belediye şirketlerinde işçi statüsüne geçirilemeyen 3 kişinin sonraki tarihlerde Başkanlık oluru ile Belediye şirketinde işe başlatıldığı bildirilmiş olup; konu ile ilgili işe giremeyen kişilerin mahkemelerinin devam ettiği, mahkeme sonucunda bir kişinin işe geri döndüğü diğer kişiler için kanun hükümlerine göre gerekli işlemler yapılarak konu üzerinde hassasiyet gösterilecektir.

C: 375 sayılı KHK kapsamında taşerondan kadroya geçen 267 işçinin yanı sıra 87 işçi alımı yapıldığı bildirilmiş olup; bu işçi alımlarının İlçemizin yazlık nüfusunun ön görülemeyen şekilde 6 aylık dönemde artış göstermesi, hizmet alanlarına sahil kesim ve mahallelerinin de eklenmesi ile işlerin yetiştirilmesi amacıyla yeni personel alımına ihtiyaç duyulmuştur.

D: Kurumumuzda hizmet alımı kapsamında çalışan personeller arasında yapmış olduğumuz araştırmada tablo 16'da belirtilen oranlarda ücret alan personele

rastlanmamıştır.”

denilmektedir.

Sonuç olarak A) Kamu İdaresi bulgunun A fıkrasında belirtilen hususa katılmakta olup, konu ile ilgili kanun hükümlerine göre gerekli işlemlerin yapılacağını belirtmektedir.

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin geçici 24'üncü maddesine göre herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik, yaşlılık veya malullük aylığı almaya hak kazanmış olanların işçi statüsünde çalıştırılmak üzere belediye şirketinde istihdam edilmeleri mümkün görülmemektedir.

B) Kamu İdaresi bulgunun B fıkrasında belirtilen hususta ilgili kanun hükümlerine göre gerekli işlemlerin yapılacağını belirtmektedir.

657 sayılı Kanun'un 48'inci maddesi gereğince yapılan güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması sonucunda gelen bilgilerin değerlendirilmesi neticesinde, tespit komisyonu tarafından belediye şirketinde istihdam edilmemelerine karar verilen kişilerin herhangi bir mahkeme kararı veya itiraz komisyonu kararı olmaksızın belediye şirketi bünyesinde çalıştırılabilmeleri mümkün görülmemektedir.

C) Kamu İdaresi bulgunun C fıkrası ile ilgili cevabında yeni işçi alımlarının yaz aylarında ilçe nüfusunun artış göstermesi sebebiyle yapıldığını belirtmekte ise de bu görüşe katılmak mümkün değildir.

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin geçici 24'üncü maddesine göre sadece personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım sözleşmeleri kapsamında yükleniciler tarafından 04.12.2017 tarihi itibarıyla çalıştırılmakta olanlar belediye şirketlerinde işçi statüsünde çalıştırılabileceklerdir. Yeni işçi alımları ise ancak işten ayrılmaların olması durumu ile iş artışının zorunlu olduğu durumlarda yapılabilecektir. İş artışının zorunlu olduğu durumlar ise belediyenin hizmet alanının genişlemesi, kanunlarla belediyeye yeni görevler verilmesi veya yeni hizmet alanlarının ortaya çıkması gibi iş artışını zorunlu kılacak durumlarda mümkündür.

Kaldı ki İdare tarafından yaz aylarında ilçe nüfusunda meydana gelen artış nedeniyle ortaya çıkan hizmet ihtiyacı için mevsimsel olarak hizmet alımları yapılmaktadır.

Kamu İdaresinin cevabında belirtilen gerekçeler ile söz konusu Kanun Hükmünde Kararname'nin geçici 24'üncü maddesi kapsamında belediye şirketlerinde işçi statüsünde

çalıştırılmak amacıyla yeni işçi alımlarının yapılabilmesi mümkün görülmemektedir.

D) Kamu İdaresi cevabında bulguda belirtilen oranlarda ücret alan personele rastlanılmadığını belirtse de 2018 yılı itibariyle bordrolar üzerinde yapılan incelemelerde bulguda belirtilen kişilerin belediye şirketinde işçi statüsünde çalıştığı görülmüş olup bulguda belirtilmiş olan oranlarda ücret almaktadırlar.

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin geçici 24'üncü maddesinde; şirketlerde işçi statüsüne geçirilenlerden, geçiş işlemi yapılırken mevcut işyerinin girdiği işkolunda kurulu işyerinden bildirilenlerin ücreti ile diğer mali ve sosyal haklarının, bu madde kapsamındaki şirketlerde geçişten önce alt işveren işçilerini kapsayan, Yüksek Hakem Kurulu tarafından karara bağlanan ve süresi en son sona erecek toplu iş sözleşmesinin bitimine kadar bu toplu iş sözleşmesinin uygulanması suretiyle oluşan ücret ile diğer mali ve sosyal haklardan fazla olmayacağı belirtilmiştir. Bu hükümlere göre işçilerin geçişten önce tabi oldukları sözleşmeler kapsamında almakta oldukları ücretlerinde artış yapılması mümkün görülmemektedir.

BULGU 17: Geçici İşçilerin Yıl Boyu Çalıştırılabilmelerini Sağlamak Amacıyla Hizmet Alımı Yapılması

Kamu İdaresince 5620 sayılı Kanun kapsamında mevsimlik olarak çalıştırılan geçici işçilerin, yılın kalan sürelerinde de çalıştırılabilmelerini sağlamak amacı ile hizmet alımı yapılmaktadır.

5620 sayılı "Kamuda Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanların Sürekli İşçi Kadrolarına veya Sözleşmeli Personel Statüsüne Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un "Geçici iş pozisyonlarında işçi çalıştırılması" başlıklı 3'üncü maddesinde;

"(1) Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren 1 inci madde kapsamındaki idare, kurum ve kuruluşlarda geçici iş pozisyonlarında işçi çalıştırılmaz.

(2) Ancak mevsimlik ve kampanya işleri ile orman yangınıyla mücadele hizmetlerinde bir malî yılda 6 aydan az olmak üzere vize edilecek geçici iş pozisyonlarında işçi çalıştırılabilir. Bu şekilde çalıştırılacak işçiler için her malî yılda;

..

c) Belediyeler ile bunların müessese ve işletmelerinde (Türk Ticaret Kanunu

hükümlerine göre kurulmuş olan şirketler hariç) ve mahallî idare birliklerinde, Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmeliğin 24 üncü maddesi çerçevesinde yetkili meclislerinden,

geçici iş pozisyon vizesi alınması zorunludur. Söz konusu vize işlemi yapılmaksızın geçici işçi çalıştırılmaz ve herhangi bir ödeme yapılamaz.”

hükümleri mevcuttur.

Maddeye göre Kanun kapsamındaki idarelerdeki geçici işçiler bir malî yılda en fazla 5 ay 29 gün çalıştırılabilecektir.

Seferihisar Belediyesinde bu şekilde geçici olarak istihdam edilen 31 personel mevcut olup bu işçiler Belediyenin muhtelif birimlerinde 2 Ocak – 16 Haziran tarihleri arasında geçici olarak çalıştırılmaktadır.

Bu personellerin tamamı 2 Temmuz – 31 Aralık tarihleri arasında ise “*Cadde ve sokaklarda bulunan çöp konteynurlarının bakımı; temizliği ve dezenfeksiyonunun yapılması; 10 adet havuzun temizliği ve bakımı; 40 adet parkın bakım, temizliği, otların biçilmesi, sulanması; 30 adet çocuk oyun grubu ve spor aletleri bakım ve tadilatı işlerinin yapılması hizmeti*” adı altında yapılan hizmet alımı işi kapsamında birimleri ve çalıştıkları pozisyonlar değişmeksizin istihdam edilmektedir.

Geçici işçilerin yılın tamamında çalıştırılabilmelerini sağlamak amacı ile yapılan destek hizmeti alım işi, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 21’inci maddesinin (b) bendi kapsamında ilansız pazarlık usulü ile ihale edilmiş olup ihaleye tek firma teklif vermiş ve ihale bu firmanın üzerinde bırakılmıştır.

Destek Hizmeti Alım İşini birim fiyatlı olarak ihale edilmiş olup ihale kapsamında işin tamamını kapsayan tek bir iş kalemi bulunmaktadır. “*Cadde ve sokaklarda bulunan çöp konteynurlarının bakımı; temizliği ve dezenfeksiyonunun yapılması; 10 adet havuzun temizliği ve bakımı; 40 adet parkın bakım, temizliği, otların biçilmesi, sulanması; 30 adet çocuk oyun grubu ve spor aletleri bakım ve tadilatı işlerinin yapılması*” olarak tanımlanan iş kalemi için birim fiyat üzerinden ihale yapılmış, yaklaşık maliyet ise dört firmadan teklif almak suretiyle piyasa fiyat araştırması yapılarak belirlenmiştir. Oluşan yaklaşık maliyet, 31 adet geçici işçinin hâlihazırda almakta oldukları 1 aylık ücretleri toplamına yüklenici karı eklenmesi ile bulunan tutar kadardır. Söz konusu durum anılan ihalenin geçici işçilerin almakta oldukları ücretler

üzerinden yılın devamında da Belediye bünyesinde çalıştırılabilmelerini sağlamak amacıyla yapıldığını göstermektedir.

Hizmet alımı işi, her yıl aynı tarihlerde tekrar edilmekte olup bu iş kapsamında sadece yukarıda belirtilen aynı 31 geçici işçi istihdam edilmektedir. Aşağıda bu kapsamda görev yapan personelin görev yaptıkları birimler gösterilmiş olup, görev yapılan birimler yıl boyu değişmemekte, işçiler hizmet birimlerinde görevli oldukları işleri yapmaya devam etmekte, hizmet alımının tanımına giren işleri yapmamakta, toplu iş sözleşmesi kapsamında almakta oldukları ücret dâhil hiçbir hakları değişmemektedir.

Tablo 17: Geçici İşçilerin Görevli Olduğu Birimlere İlişkin Liste

Sıra No	Çalıştığı Birim	Çalışan Sayısı
1	Destek Hizmetleri Müdürlüğü	1
2	Fen İşleri Müdürlüğü	3
3	Kültür Ve Sosyal İşler Müdürlüğü	6
4	Mali Hizmetler Müdürlüğü	2
5	Özel Kalem	4
6	Park Ve Bahçeler Müdürlüğü	2
7	Tarımsal Hizmetler Müdürlüğü	1
8	Temizlik İşleri Müdürlüğü	8
9	Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü	4
	TOPLAM	31

İdarenin söz konusu uygulaması ile geçici işçiler mevcut pozisyonları ve özlük hakları ile görev yerleri değişmeden yılın tamamında Kurum bünyesinde istihdam edilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Konu ile ilgili işçiler 5 ay 29 gün çalıştırılmakta olup 2019 yılı Haziran ayı döneminde kanun hükümleri çerçevesinde gerekli işlemler yapılacaktır.”

denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi bulgu konusu hususa katılmakta olup, söz konusu durumun düzeltilmesi amacıyla gerekli işlemlerin yapılacağını belirtmektedir.

Geçici işçilerin yıl boyu çalıştırılabilmelerini sağlamak amacıyla hizmet alımı yapılması şeklindeki uygulama 5620 sayılı Kanun ile getirilen sınırlamalara dolaylı olarak uyulmaması sonucunu doğurmakta olup kamu personel rejimine aykırı olan bu tür uygulamaların sonlandırılması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 18: Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik’e Aykırı Olarak Atama Yapılması

Kamu İdaresince “Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik” hükümlerine aykırı olarak görevde yükselmeye tabi kadrolara atanacaklarda aranan şartları taşımayan bazı personelin söz konusu kadrolara atandığı görülmüştür.

Bahse konu Yönetmelik’in “Görevde yükselme ve unvan değişikliğine tabi kadrolar” başlıklı 5’inci maddesinde görevde yükselme ve unvan değişikliği suretiyle atanılacak kadrolar tek tek sayılmıştır.

Yine söz konusu Yönetmelik’in “Görevde yükselme suretiyle atanacaklarda aranacak genel şartlar” başlıklı 6’ncı maddesinde;

“ (1) Görevde yükselme suretiyle atanacaklarda aşağıdaki genel şartlar aranır.

a) Görevde yükselme sınavında başarılı olmak.

b) Bu Yönetmelik kapsamındaki kadrolara atanabilmek için son müracaat tarihi itibariyle 5 inci maddede öngörülen alt görevlerde toplam en az bir yıl çalışmış olmak. Ancak yeni kurulan mahalli idarelerde ilk yıl bu süre şartı aranmaz.” hükümlerine yer verilmiştir.

Anılan Yönetmelik’in “Görevde yükselme sınavına tabi olarak atanacaklarda aranacak özel şartlar” başlıklı 7’nci maddesinde ise;

“ (1) 5 inci maddenin birinci fıkrasında sayılan unvanlara görevde yükselme suretiyle yapılacak atamalarda aşağıdaki özel şartlar aranır.

a) Müdür ve şube müdürü kadrosuna atanabilmek için;

1) 657 sayılı Kanununun 68 inci maddesinin (B) bendinde belirtilen atanma şartlarını taşımak,

2) Fakülte veya en az dört yıllık yüksekokul mezunu olmak,

3) Ekli (1) sayılı listede sayılan ve teknik öğrenim gerektiren müdürlüklere atanabilmek için; yükseköğretim kurumlarının, kadronun görev alanı ile ilgili eğitim ve öğretimde bulunan en az dört yıllık bölümlerinden veya bu bölümlere denkliği kabul edilen yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarının ilgili bölümlerinden mezun olmak,

4) Ekli (2) sayılı listede sayılan müdürlükler için son müracaat tarihi itibariyle iki yılı uzman, sivil savunma uzmanı, şef, ayniyat saymanı, kontrol memuru, eğitimci veya muhasebeci kadrosunda çalışmış olmak,

...

e) Şef kadrosuna atanabilmek için;

1) En az iki yıllık yüksek okul mezunu olmak,

2) Son müracaat tarihi itibariyle 5 inci maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin (2) numaralı alt bendinde sayılan görevlerde en az iki yıl süreyle çalışmış olmak ” denilmiştir.

Ayrıca söz konusu Yönetmelik’in “Sınav şartı” başlıklı 10’uncu maddesinde; müdür, şube müdürü ve bunlarla aynı düzeydeki görevlere görevde yükselme suretiyle atanacakların yazılı ve sözlü sınavda; diğer görevlere görevde yükselme suretiyle atanacak personelin ise yazılı sınavda başarılı olmaları gerektiği ifade edilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere görevde yükselme suretiyle atanacak olanların öncelikle sınav şartını yerine getirmesi, bunun yanında mevzuat hükümlerinde kadroya göre ayrı ayrı belirlenen bazı özel şartları da sağlaması gerekmektedir.

Söz konusu mevzuat hükümlerine göre “müdür” kadrosu görevde yükselme suretiyle atanılacak bir kadro olup teknik öğrenim gerektiren müdürlükler ve gerektirmeyen müdürlükler sırasıyla Yönetmelik’e ekli 1 ve 2 sayılı listelerde belirtilmiştir.

Kamu İdaresince müdürlük kadrolarına atanan bazı personelin görevde yükselme sınavına girmeden atandığı, teknik öğrenim gerektiren müdürlüklere atanan bazı personelin ise teknik öğrenim mezunu olmadığı anlaşılmıştır. Yine bunun yanında görevde yükselmeye tabi kadrolardan olan “şef” kadrosuna atanan bazı personelin ise görevde yükselme sınavına girmediği görülmüştür.

Yukarıda belirtilen uygulamaların 657 sayılı Kanun’un belirttiği kariyer ve liyakat ilkelerini zedelediği ve Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik’le yapılan düzenlemeleri devre dışı bıraktığı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Belediyede asil müdür olarak görev yapan personelin yönetmelik hükümlerinde bildirilen şartları taşıdığı aynı şartları taşıyan personelin ise

müdürlüklere vekâleten atandığı, Belediyede dolu olarak bulunan iki kişilik şef kadrosunun atamalarının da görevde yükselme sınavı sonucuna göre yapıldığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında Belediyede asil müdür olarak görev yapanların Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik hükümlerinde belirtilen şartları taşıdıklarını belirtilmiştir. Belediyede dolu olarak bulunan iki kişilik şef kadrosunun atamalarının da görevde yükselme sınavı sonucuna göre yapıldığı belirtilmektedir. Gönderilen belgelerin incelenmesi neticesinde şef kadrosuna yapılan atamaların mevzuata uygun olduğu değerlendirilmiş bulunmaktadır.

Ancak yapılan incelemede Kamu İdaresinde müdürlük kadrolarında bulunan bazı personelin görevde yükselme sınavına girmeden atandığı, teknik öğrenim gerektiren müdürlüklere atanan bazı personelin ise teknik öğrenim mezunu olmadığı anlaşılmıştır.

Kamu İdaresinde asil müdür olarak görev yapacak kişilerin ilgili Yönetmelik hükümlerinde belirtilen genel ve özel şartları taşıması gerekmektedir.

BULGU 19: Öğrenim Düzeyleri ve Tabi Oldukları Personel Kanunları Değişen Memurların İntibak İşlemlerinin Hatalı Yapılması

Kamu İdaresince öğrenim düzeyleri değişen ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'ndan farklı bir personel kanuna tabi olup kuruma naklen geçen personelin intibak işlemlerinde emsal uygulaması dikkate alınmamakta ve fiili hizmet zamları ise hatalı olarak derece ve kademe ilerlemesi şeklinde değerlendirilmektedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 36'ncı maddesinin 12'nci fıkrasının (d) bendinde;

“Memuriyette iken veya memuriyetten ayrılarak (87 nci maddeye tabi kurumlarda çalışanlar dahil) üst öğrenimi bitirenler, aynı üst öğrenimi tahsile ara vermeden başlayan ve normal süresi içinde bitirdikten sonra memuriyete giren emsallerinin ulaştıkları derece ve kademeyi aşmamak kaydıyla, bitirdikleri üst öğrenimin giriş derece ve kademesine memuriyette geçirdikleri başarılı hizmet sürelerinin tamamı, her yıl bir kademe her üç yıl bir derece hesabıyla ilave edilmek suretiyle bulunacak derece ve kademeye yükseltirler” hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükmüne göre memuriyette iken veya memuriyetten ayrılarak memuriyete başlanılan öğrenim düzeyinden daha üst bir öğrenim bitirildiği takdirde derece ve kademelerin yeni öğrenim düzeylerine göre tekrar tespit edilmesi gerekmektedir.

Bu tespitin ise aynı üst öğrenime tahsile ara vermeden başlayan ve bu üst öğrenimi normal süresi içinde bitirdikten sonra memuriyete giren emsallerinin ulaştıkları derece ve kademenin aşılmaması şartıyla bitirilen üst öğrenimin giriş derece ve kademesine memuriyette geçirilen başarılı hizmet sürelerinin tamamı her yıl için bir kademe, her üç yıl için ise bir derece hesabıyla ilave edilmek suretiyle yapılması gerekmektedir.

Bunun yanında, belirlenen bu derece ve kademeye özel durumlara bağlı olarak elde edilmiş olan derece ve kademelerin ilave edilmesi ve bu şekilde kişinin kazanılmış hak aylık derece ve kademesinin tespit edilmesi gerekmektedir.

Kamu İdaresince memuriyete giriş tarihindeki öğreniminden daha üst öğrenimi bitiren memurların intibakı, emsallerinin ulaştıkları derece ve kademelerin aşılp aşılmadığına bakılmaksızın yani emsal uygulaması dikkate alınmadan yapılmaktadır. Bu durum aynı üst öğrenimi tahsile ara vermeden bitiren memurların derece ve kademesinden daha yüksek bir derece ve kademeye intibak yapılmasına neden olmaktadır.

Bunun yanında, 657 sayılı Kanun'dan farklı bir personel kanununa tabi olup sonradan belediyeye açıktan atanan memurların intibakında da yine bazı hatalı uygulamalar mevcuttur.

6191 sayılı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanunu'nun "Kamuda istihdam" başlıklı ek birinci maddesinde; *"sözleşmeli erbaş ve er olarak en az yedi hizmet yılını doldurarak ayrılanlardan nitelik belgesi olumlu olanlar, ilgili mevzuatlarındaki şartları taşımaları kaydıyla kamu kurum ve kuruluşlarının boş kadro ve pozisyonlarına bu maddedeki usul ve esaslar çerçevesinde atanırlar."* hükmüne istinaden Kamu İdaresince istihdam edilen personelin tabi oldukları yasa gereği hak etmiş oldukları ve emeklilik süresini kısaltma yönünden anlam ifade eden fiili hizmet zamlarının derece ve kademe ilerlemesi şeklinde uygulandığı görülmüştür.

Fiili hizmet süresi zammı, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 40'inci maddesinde düzenlenmiş olup ağır ve yıpratıcı işlerde çalışan sigortalılara yönelik bir düzenlemedir. Fiili hizmet süresi zammının getiriliş amacı, Devlet memurunun yapmış olduğu mesleki görevi şayet tehlikeli, bünyesel ve ruhen memuru olumsuz etkileyecek bir meslek grubu ise bu memurun emeklilik için gerekli olan hizmet yılını daha erken tamamlanmasıdır. Yani söz konusu madde uyarınca belirlenecek olan fiili hizmet zammı süresi

prim ödeme gün sayısına eklenmektedir. Söz konusu zammı derece ve kademe ilerlemesi olarak uygulamak söz konusu mevzuat hükümlerine açıkça aykırılık oluşturmaktadır.

Bu itibarla, intibak işlemlerinin yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve açıklamalar çerçevesinde yeniden yapılması gerektiğinin uygun olacağı değerlendirilmekte olup ileride yapılacak olan intibak işlemlerinde de mevzuat hükümlerine uygun işlem tesis edilmesi adına gerekli çalışmaların yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Belediyede intibak işlemlerinin 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun ilgili maddelerine göre yürütülmekte olduğu, başka kanununa tabi kurumlardan naklen atanan personelin intibak işlemlerinde emsal uygulamasının yapıldığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında başka kanununa tabi kurumlardan naklen atanan personelin intibak işlemlerinde emsal uygulamasının yapıldığı belirtse de söz konusu personele ilişkin olarak yapılan incelemelerde öğrenim düzeyi değişen ve başka bir personel kanuna tabi olup daha sonra 657 sayılı Kanun'a tabi olarak Belediyede istihdam edilen personelin intibak işlemlerinin ilgili Kanun hükümlerine aykırı olarak gerçekleştirildiği anlaşılmıştır.

Şöyle ki Kamu İdaresince memuriyete giriş tarihindeki öğreniminden daha üst öğrenimi bitiren memurların intibakı, emsallerinin ulaştıkları derece ve kademelerin aşıp aşılmadığına bakılmaksızın yani emsal uygulaması dikkate alınmadan yapılmaktadır. Yine farklı bir personel kanuna tabi olup kuruma naklen geçen personelin intibak işlemlerinde emsal uygulaması dikkate alınmamakta ve fiili hizmet zamları ise hatalı olarak derece ve kademe ilerlemesi şeklinde uygulanmaktadır.

Kamu İdaresince intibak işlemlerinin 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda yer alan hükümlere göre yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 20: Bazı İşyerlerinden Çevre Temizlik Vergisinin Alınmaması

Kamu İdaresince belediye sınırları içerisinde faaliyet gösteren bazı iş yerleri için çevre temizlik vergisi tahakkuku yapılmamıştır.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Çevre temizlik vergisi" başlıklı Mükerrer 44'üncü maddesinde;

“Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalar çevre temizlik vergisine tabidir.

... İş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi, belediyelerce binaların tarifedeki derecelere intibak ettirilmesi üzerine her yılın Ocak ayında yıllık tutarı itibarıyla tahakkuk etmiş sayılır. Tahakkuk eden vergi, bir defaya mahsus olmak üzere, belediyelerin ilan mahallerinde bir ay süreyle topluca ilan edilir. İş yeri ve diğer şekilde kullanılan binalarla ilgili olarak tahakkuk eden bu vergi, her yıl, emlak vergisinin taksit sürelerinde ödenir. ...”

hükmü yer almaktadır.

İş yerlerinden alınan çevre temizlik vergisi, büyükşehir belediyesi veya mücavir alan sınırında bulunup bulunmamasına bakılmaksızın, ilk kademe veya ilçe belediyeleri tarafından tahsil edilmekte olup mükellefi ilçe sınırları içerisinde faaliyet gösteren iş yerleridir.

Kamu İdaresi 2018 yılı denetimi kapsamında Ruhsat ve Denetim Müdürlüğünden Belediyenin ruhsat vermiş olduğu işyerleri listesi ile Mali Hizmetler Müdürlüğünden alınan çevre temizlik vergisi Tahakkuk kayıt listesi karşılaştırılmıştır. Yapılan karşılaştırma sonucunda Belediye tarafından kiraya verilen ve belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde faaliyette bulunan ruhsatlı işyerlerinin bazıları için çevre temizlik vergisi tahakkuk kayıtlarının yapılmadığı anlaşılmıştır.

Kamu idaresi cevabında; "Ruhsat ve Denetim Müdürlüğünden belediyenin ruhsat vermiş olduğu iş yerleri listesi ile Mali Hizmetler Müdürlüğünden alınan çevre temizlik vergisi Tahakkuk kayıt listesi karşılaştırmasında Çevre Temizlik Vergisi tahakkuku olmayan iş yerleri için denetim çalışmaları başlamıştır."

denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi bulgu konusu hususa katılmakta olup, Çevre Temizlik Vergisi tahakkuku olmayan iş yerleri için denetim çalışmalarına başladığını belirtmektedir.

Kamu İdaresinin sınırları içerisinde aktif olarak faaliyet gösteren işyerlerinin denetiminin yapılarak çevre temizlik vergisi tahakkuk ve tahsilat işlemlerinin gerçekleştirilmesinin gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 21: Faaliyeti Eğlence Hizmeti Olan İşyerlerine Eğlence Vergisi Tahakkuk Ettirilmemesi

Kamu İdaresinin 2018 yılına ait gelir kalemlerinin incelenmesi neticesinde eğlence vergisinin konusuna giren faaliyetleri yürüten işletmelere eğlence vergisi tahakkuk ettirilmediği, dolayısıyla söz konusu verginin tahsilinin sağlanmadığı tespit edilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 17'nci maddesinde aynen; *"Bu Kanunun 21 inci maddesinde belirtilen ve belediye sınırları ile mücavir alanlar içinde yer alan eğlence işletmelerinin faaliyetleri Eğlence Vergisine tabidir."* denilmektedir.

Ayrıca anılan Kanun'un 18'inci maddesinde; verginin mükellefinin eğlence yerlerini işleten gerçek veya tüzel kişiler olduğu belirtilmiş olup "İstisna ve muafıklar" başlıklı 19'uncu maddesinde ise hangi eğlence faaliyetlerinden eğlence vergisinin alınmayacağı belirtilmiştir.

Yine aynı Kanun'un "Matrah" başlıklı 20'inci maddesinin üçüncü fıkrasında;

"...

Biletle girilmesi zorunlu olmayan bar, pavyon, gazino, gece kulübü, taverna, diskotek, kabare, dansing, bilardo ve masa futbolu salonları gibi eğlence yerlerinde işin mahiyetine göre çalışılan her gün için bu Kanunun 96 ncı maddesine göre tespit edilen miktardır."

denilerek madde metninde sayılan yerler için eğlence vergisinin matrahı belirlenmiş olup "Nispet ve miktar" başlıklı 21'inci maddesinde ise biletle girilmesi zorunlu olmayan eğlence yerlerinin faaliyetlerinin eğlence vergisine tabi olduğu ifade edilmiştir.

2018 yılı denetim çalışmaları kapsamında Kamu İdaresi tarafından ruhsat verilen ve faaliyetleri eğlence vergisinin konusuna giren oyun salonu, cafe-bar, içkili kafeterya ve gazino gibi işletmelerin mevcut olduğu görülmüş olup bahse konu yerlere eğlence vergisi mükellefiyetinin tesis edilmediği anlaşılmıştır.

Kamu idaresi cevabında; *"Belediyemiz gelir birimi yeni kurulmuştur ve personel yetersizliği vardır. İlk aşamada ilçedeki tüm tabelalar kontrol edilmiştir. 2019 yılında İş yerleri kontrolleri bitirilerek Eğlence vergisi tahakkuk ettirilecektir."*

denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresince bulgu konusu hususa katılmakta olup, 2019 yılı içerisinde faaliyeti eğlence hizmeti olan iş yerlerinin kontrollerinin sağlanarak eğlence vergisinin tahakkuk ettirileceği belirtilmektedir.

Söz konusu işletmeler için eğlence vergisi mükellefiyeti tesis edilerek tahakkuk ve tahsil işlemlerinin gerçekleştirilmesinin gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 22: Kamu İdaresinden Ruhsat Alma Zorunluluğu Bulunmayan İşyerlerine Çevre Temizlik Vergisi Tahakkukunun Yapılmaması ile Emlak Vergisi Tahakkukunun Eksik Yapılması

Kamu İdaresinin mülki sınırları içerisinde yer alan ve İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun hükümlerinden muaf tutulan avukatlık büroları, serbest muhasebeci mali müşavirlik büroları, muayenehane gibi yerlerden emlak vergisi beyannamelerini mesken olarak verenlere iş yeri çevre temizlik vergisinin tahakkuk ettirilmediği ve emlak vergisinin tahakkukunun mesken üzerinden eksik yapıldığı anlaşılmıştır.

A. Kamu İdaresinden Ruhsat Alma Zorunluluğu Bulunmayan İşyerlerine Çevre Temizlik Vergisi Tahakkukunun Yapılmaması

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun Çevre Temizlik Vergisini düzenlediği mükerrer 44'üncü maddesinde;

“Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalar çevre temizlik vergisine tabidir.

...

Verginin mükellefi, binaları kullananlardır. Mükellefiyet binanın kullanımı ile başlar.

İş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi, belediyelerce binaların tarifedeki derecelere intibak ettirilmesi üzerine her yılın Ocak ayında yıllık tutarı itibarıyla tahakkuk etmiş sayılır. Tahakkuk eden vergi, bir defaya mahsus olmak üzere, belediyelerin ilan mahallerinde bir ay süreyle topluca ilan edilir. İş yeri ve diğer şekilde kullanılan binalarla ilgili olarak tahakkuk eden bu vergi, her yıl, emlak vergisinin taksit sürelerinde ödenir.

...” denilerek iş yeri ve diğer şekilde kullanılan binalara ait çevre ve temizlik vergisinin ilçe belediyelerince emlak vergisinin taksit sürelerinde tahsil edileceği belirtilmiştir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun’un 2’nci maddesine göre bu Kanun hükümlerinden muaf tutulan iş yerleri aşağıdaki gibidir:

“a) 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 268-275 inci maddeleri kapsamına giren 1 inci sınıf gayrisıhhi müesseseler,

b) Nerede açılırsa açılsın, yakıcı, parlayıcı, patlayıcı ve tehlikeli maddelerle çalışılan işlerle oksijen LPG dolum ve depoları, bunlara ait dağıtım merkezleri, perakende satış yerleri, taşocakları, akaryakıt istasyonları ve benzeri yerler,

c) 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu kapsamına giren turizm işletmeleri,

e) 1 inci, 2 nci ve 3 üncü sınıf gıda maddesi üreten gayri sıhhi müesseseler,

f) 1136 sayılı Avukatlık Kanunu uyarınca açılan avukatlık büroları,

g) 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu uyarınca meslek mensuplarınca açılan bürolar,

h) 1512 sayılı Noterlik Kanununa göre kurulan noterlik daireleri,

ı) (27/1/1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu uyarınca mühendis ve mimar meslek mensuplarınca açılan bürolar,

i) 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San’atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanuna göre açılan muayenehane ve müşterek muayenehaneler”

Yapılan düzenlemeler ile avukatlık büroları, serbest muhasebeci ve mali müşavirlik hizmeti veren işyerleri, tabipler, mimar ve mühendisler gibi bazı meslek grupları işyeri açma ve çalışma ruhsatı almaktan muaf tutulmuştur. İlgili kanunlarında da bu yerlerin işyeri açmak için faaliyet sahalarına göre bakanlıklar ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından faaliyetleri ile ilgili izin alacakları ve bu izin belgelerinin de işyeri açma ve çalışma ruhsatı niteliğinde olacağı belirtilmiştir.

İş yerleri için Çevre ve Temizlik Vergisi mükellefiyetleri Belediyeye İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatı almak için başvuruda bulduklarında oluşturulmaktadır. Yukarıda bahsi

geçen ve İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatından muaf olan iş yerleri için ise Çevre ve Temizlik Vergisi mükellefiyeti kendilerinin başvurduğu durumlar haricinde oluşturulamamaktadır.

Söz konusu durumun önüne geçebilmek adına mükellefiyet tespiti amacı ile gerekli çalışmalar yapılarak işyeri Çevre Temizlik Vergisi tarh ve tahakkuklarının mevzuata uygun olarak gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

B. Kamu İdaresinden Ruhsat Alma Zorunluluğu Bulunmayan İşyerlerine Emlak Vergisi Tahakkukunun Mesken Üzerinden Yapılması

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun "Mükellef" başlıklı 3'üncü maddesinde;

"Bina Vergisini, binanın maliki, varsa intifa hakkı sahibi, her ikisi de yoksa binaya malik gibi tasarruf edenler öder."

denilmekte olup, aynı Kanun'un "Nispet" başlıklı 8'inci maddesinde;

"Bina vergisinin oranı meskenlerde binde bir, diğer binalarda ise binde ikidir. Bu oranlar, 5216 sayılı Kanunun uygulandığı büyük şehir belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde % 100 artırımlı uygulanır. ..."

hükmüne yer verilmiştir. 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun "Vergi değerini tadil eden sebepler" başlıklı 33'üncü maddesinde;

"Vergi değerini tadil eden sebepler aşağıda gösterilmiştir:

...

3. Bir binanın kullanım tarzının tamamen değiştirilmesi veya bir binanın ikamete mahsus mahallerinden bir kısmının dükkan, mağaza, depo gibi ticaret ve sanat icrasına mahsus mahaller haline kalbedilmesi, (Bu hükmün uygulanmasında bir apartmanın her dairesi bir bina sayılır ve tadil sebebi, yalnız kullanım tarzı tamamen veya kısmen değiştirilen daire için geçerli olur.)

..." denilerek bir binanın ikamete özgü bölümlerinden bir kısmının işyeri olarak kullanılması durumunda vergi değerinde değişiklik yapılması gerektiği belirtilmiştir.

Emlak Vergisi, mükelleflerin beyannameleri esas alınarak tahakkuk ve tahsil edilmektedir. 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun "Bildirim verme süresi" başlıklı 23'üncü maddesine göre aynı Kanun'un 33'üncü maddesine göre vergi değerinde değişiklik yapılması

gereken nedenlerin bulunması halinde emlak vergisi bildirimini verilmesinin zorunlu olduğu belirtilmiştir.

İş yerleri için Emlak Vergisi mükellefiyeti ise Belediyeye İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatı almak için başvuruda bulduklarında otomatik olarak oluşturulmaktadır. Yukarıda bahsi geçen ve İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatından muaf olan iş yerlerinin mükellefiyetleri ise vermiş oldukları emlak vergisi beyannamesinde belirtmiş oldukları bina kullanım şekli üzerinden oluşturulmaktadır.

Kamu İdaresi sınırları içerisinde yer alan avukatlık büroları, serbest muhasebeci ve mali müşavirlik hizmeti veren işyerleri, tabipler, mimar ve mühendisler gibi bazı meslek gruplarının iş yeri olarak kullandıkları binaların emlak vergisinin mesken üzerinden tahakkuk ve tahsil edildiği anlaşılmıştır.

Söz konusu durumun önüne geçebilmek adına gerekli çalışmaların yapılarak emlak vergisi tarh ve tahakkuklarının mevzuata uygun olarak yapılmasının sağlanması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "A) Mükellefiyet tespiti amacı ile gerekli çalışmaların yapılarak iş yerlerinin Çevre Temizlik Vergisi tarh ve tahakkuklarının mevzuata uygun olarak gerçekleştirilmesi sağlanacaktır.

B) Mükellefiyet tespiti amacı ile gerekli çalışmaların yapılarak iş yerlerinin Emlak Vergisi tarh ve tahakkuklarının mevzuata uygun olarak gerçekleştirilmesi sağlanacaktır."

denilmektedir.

Sonuç olarak A) Kamu İdaresince bulgunun A fıkrasında belirtilen hususa katılmakta olup, İdareden ruhsat alma zorunluluğu bulunmayan iş yerlerinin mükellefiyet tespiti için gerekli çalışmaların yapılarak bu iş yerlerinin çevre temizlik vergisinin tarh ve tahakkuklarının mevzuata uygun olarak gerçekleştirileceği belirtilmiştir.

B) Kamu İdaresince bulgunun B fıkrasında belirtilen hususa da katılmakta olup, İdareden ruhsat alma zorunluluğu bulunmayan iş yerlerinin mükellefiyet tespiti için gerekli çalışmaların yapılarak bu iş yerlerinin emlak vergisinin tarh ve tahakkuklarının mevzuata uygun olarak gerçekleştirileceği belirtilmiştir.

Söz konusu husus gelecek yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 23: Emlak Vergisi Hesaplamalarında Kullanılan Bina İnşaat Sınıflarının Hatalı Tespit Edilmesi

Kamu İdaresince Emlak Vergisine esas bina sınıfları, Maliye Bakanlığınca yayınlanan “Bina İnşaat Sınıflarının Tespitine Dair Cetvel” yerine “Mimarlık ve Mühendislik Hizmet Bedellerinin Hesabında Kullanılacak Yapı Yaklaşık Birim Maliyetleri Hakkında Tebliğ” ekinde yer alan cetveller kullanılarak belirlenmektedir.

Emlak Vergine Matrah Olacak Vergi Değerlerinin Takdirine İlişkin Tüzük’ün “Binaların inşaat sınıflarına göre ayrımı” başlıklı 10’uncu maddesinde;

“Binalar, aşağıdaki sınıflara ayrılır:

1 - Lüks inşaat,

2 - Birinci sınıf inşaat,

3 - İkinci sınıf inşaat,

4 - Üçüncü sınıf inşaat,

5 - Basit inşaat,

Bu sınıflama, binanın yapılış tarzı, işçiliği, çeşitli kısımlarında kullanılan malzemenin cinsi, kalitesi ve benzeri hususlar nazara alınarak yapılır.

İnşaat sınıflarının tayinine esas alınacak nitelikler Maliye Bakanlığınca tespit ve ilan olunur.”

denilmektedir.

Bahsedilen Tüzük’ün 10’uncu maddenin son fıkrasındaki hükme istinaden 15.12.1982 tarih ve 17889 sayılı Resmi Gazete’de “Bina İnşaat Sınıflarının Tespitine Dair Cetvel” yayımlanmıştır. Cetvelde binaların yapılış tarzı, işçiliği, çeşitli kısımlarında kullanılan malzemenin cinsi ve kalitesi gibi özelliklere yer verilmiş, binalar Tüzük’e uygun olarak beş sınıfa ayrılmış ve her sınıf için de on adet kıstas belirlenmiştir. Emlak Vergisine esas olacak bina sınıflarının tespiti bu kıstaslara göre yapılmalıdır.

Bu kıstaslara göre belirlenecek bina sınıflarının metrekare başına inşaat maliyet bedelleri ise her yıl yayınlanan Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliğ eklerinde yer verilen

“Binaların Metrekare Normal İnşaat Maliyet Bedellerini Gösterir Cetveller” tarafından belirlenmektedir.

İlgili cetvellerde metrekare normal inşaat maliyet bedelleri, bina çeşitlerine ve sınıflarına göre belirlenmekte; bina inşaat maliyetleri ise bina vergisinin matrahını doğrudan etkilemektedir. Bina sınıfının olması gerekenden daha düşük bir sınıf olarak belirlenmesi, inşaat maliyet bedellerinin, dolayısıyla bina vergi değerlerinin olması gerekenden daha az miktarda hesaplanmasına ve belediyenin daha az miktarda emlak vergisi tahsilatı yapmasına neden olmaktadır.

Kamu İdaresince emlak vergisine esas bina sınıfları tespit edilirken “Bina İnşaat Sınıflarının Tespitine Dair Cetvel” yerine yapı kullanım izin belgeleri için yayımlanan ve bina sınıflarını tamamen farklı kriterlere göre belirleyen “Mimarlık ve Mühendislik Hizmet Bedellerinin Hesabında Kullanılacak Yapı Yaklaşık Birim Maliyetleri Hakkında Tebliğ” ekinde yer alan cetveller kullanılmıştır. Örneğin söz konusu Tebliğ’de 1. Sınıf Yapılar, basit kümes, basit tarım yapıları, kâgir inşaat, gölgelik, çardak gibi en düşük sınıftaki yapılar olarak tarif edilmekte iken; “Bina İnşaat Sınıflarının Tespitine Dair Cetvel” de ise 1. Sınıf Yapılar tabii ve suni taş kaplamalı, ısı yalıtımlı, püskürtme sıvalı, ahşap parke ve halı kaplı... binaları temsil etmektedir. Bu durum tüm bina sınıfları için geçerli olup söz konusu yanlış uygulama emlak vergisine esas bina sınıflarını ve bu sınıflar için hesaplanacak değerler üzerinden alınacak Bina Vergilerini doğrudan etkilemektedir.

Sonuç olarak emlak vergisi kaybını önleyecek şekilde bina sınıflarının yeniden tespit edilmesine yönelik çalışmalar yapılmalı; Emlak Vergisine esas bina sınıflarının tespitinde Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan Bina İnşaat Sınıflarının Tespitine Dair Cetvel dikkate alınmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "Emlak vergisi kaybını önleyecek şekilde bina sınıflarının yeniden tespit edilmesine ve beyannamesi verilmemiş taşınmazların tespiti amacıyla Gelir Arttırıcı Çalışma grubu kurulmuştur."

denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresince bulgu konusu hususa katılmakta olup, emlak vergisi kaybını önleyecek şekilde bina sınıflarının yeniden tespit edilmesi ve beyannamesi verilmemiş taşınmazların tespiti amacıyla gelir arttırıcı çalışma grubunun kurulduğunu belirtilmiştir.

Emlak Vergisine esas bina sınıflarının tespitinde Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan Bina İnşaat Sınıflarının Tespitine Dair Cetvelin dikkate alınması gerekmekte olup bu husus gelecek yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 24: Kamu İdaresinin Kiraya Vermiş Olduğu Bazı Taşınmazların, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyette Bulunmaları

Seferihisar Belediyesi 2018 yılı hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde, Belediye sınırları ve mücavir alanlarda Belediyenin kiraya vermiş olduğu bazı taşınmazların işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmaksızın faaliyet yürüttüğü tespit edilmiştir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun "Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları" başlıklı 7'nci maddesine göre sıhî işyerlerini, ikinci ve üçüncü sınıf gayrisihî müesseseleri, umuma açık istirahat ve eğlence yerlerini ruhsatlandırmak ve denetlemek ilçe belediyelerinin görev ve yetkileri arasında sayılmıştır.

10.08.2005 tarih ve 25902 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in "İşyeri açılması" başlıklı 6'ncı maddesinin birinci fıkrasında ise yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmayacağı ve çalıştırılmayacağı belirtilmiştir.

Bunun yanında 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "İşyeri açma izni harcı" başlıklı 81'inci maddesinde ise belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir işyeri açılmasının "İşyeri Açma İzni Harcına" tabi olduğu belirtilmiş olup ruhsatlandırılan işyerlerine ilişkin işyeri açma izin harcının da görevli belediye tarafından tahsil edilmesi gerekmektedir.

Kamu İdaresi 2018 yılı denetimi kapsamında Ruhsat ve Denetim Müdürlüğünden alınan Belediyenin ruhsat vermiş olduğu işyerleri listesi ile kiraya verilen işyerleri listesi karşılaştırılmıştır. Yapılan karşılaştırma sonucunda Belediye tarafından kiraya verilen yerlerde 2018 yılı içerisinde faaliyet gösteren 17 adet işyerinin işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmaksızın faaliyette bulunduğu tespit edilmiştir.

İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan faaliyette bulunan kiraya verilen işyerlerinin kontrolünün sağlanarak, mevzuat hükümleri gereğince ruhsatlandırılmalarının sağlanması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Kamu İdaresinin kiraya vermiş olduğu bazı işletmelerin, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı olmadan faaliyette bulunmalarına ilişkin tespit edilen, 2018

yılında faaliyet gösteren 17 adet işletmenin İş yeri Açma ve Çalışma Ruhsatı alması sağlanacaktır."

denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresince bulgu konusu hususa katılmakta olup, kiraya vermiş olduğu ve iş yeri açma ve çalışma ruhsatı olmadan faaliyette bulunan işletmelerin iş yeri açma ve çalışma ruhsatı almasının sağlanacağı belirtilmiştir.

İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan faaliyette bulunan kiraya verilen işyerlerinin kontrolünün sağlanarak, mevzuat hükümleri gereğince ruhsatlandırılmalarının sağlanması gerekmektedir.

BULGU 25: Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin, Takip ve Tahsil Edilmemesi

Kamu İdaresince, mücavir alanı içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerine Belediye gelir tarifesinde yer verilmemiş olup, geçiş hakkı ücretleri takip ve tahsil edilmemektedir.

655 Sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'ye istinaden çıkarılan ve 27.12.2012 tarih ve 28510 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan, Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik, elektronik haberleşme altyapısı, elektronik haberleşme şebekesi, geçiş hakkı, geçiş hakkı sağlayıcısı, işletmeci, geçiş hakkı ücreti ve geçiş hakkı ücret tarifesi gibi kavramları tanımlamıştır.

Aynı Yönetmelik'te işletmeci ve geçiş hakkı sağlayıcısının geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları, Yönetmelik'te belirlenen ilkeler doğrultusunda serbestçe yapabileceği belirtilmiş, anlaşma yapmaya ve geçiş hakkına ait ücretlerin tahsiline ise geçiş hakkına konu olan taşınmazın sahibi veya taşınmaz üzerinde hak sahibi olanların yetkili olduğu ifade edilmiştir. 01.01.2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, geçiş hakkı ücretleri tarifesi Yönetmelik'e eklenmiş olup geçiş hakkı ücretinin Geçiş Hakkı Ücret Tarifesinde belirtilen fiyatları aşmayacağı ve Geçiş Hakkı Ücret Tarifesinde yer alan üst sınırları belirten fiyatların her mali yılın başında Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Üretici Fiyatları Endeksi oranında

artırılacağı Yönetmelik'in "Geçiş hakkı ücretleri" başlıklı 9'uncu maddesinde hüküm altına alınmıştır.

Yönetmelik'e eklenen Geçiş Hakkı Ücret Tarifesi incelendiğinde, büyükşehir belediyeleri sınırları içerisinde yer alan ve ilçe belediyelerinin tasarrufunda ve/veya sorumluluğunda olan yerler için de ücret tarifesi belirlendiği görülmektedir. Yönetmelik'te açıklanan tarifeye göre, büyükşehir sınırları içerisinde yer alan ilçe belediyelerinin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerden en fazla metrekaresi 0.70 TL geçiş hakkı ücreti alınacağı ve söz konusu tutarın her yıl Üretici Fiyatları Endeksi oranında güncelleneceği belirtilmiştir. Büyükşehir sınırları içinde yer alan ilçe belediyelerine ücret tarifesinde yer verilmesi, bu yerlerden geçiş hakkı ücretlerini tahsile ilişkin yetkinin ilçe belediyelerinde olduğunu göstermektedir.

Ancak yapılan incelemeler neticesinde geçiş hakkı ücretleri için Kamu İdaresi tarafından Belediye gelir tarifesinde herhangi bir ücret belirlenmemiş olup söz konusu geçiş ücretlerinin takip ve tahsiline ilişkin herhangi bir işlem de yapılmamaktadır.

Bu itibarla; Yönetmelik hükümleri gereği Kamu İdaresi tarafından belediye gelir tarifesinde geçiş hakkı ücret bedellerinin belirlenmesi ve belirlenecek olan bu tarifeye göre tahakkuk ve tahsil işlemlerinin yürütülmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik Ek 1 - 3 satırları gereği İlçelerde uygulanacak Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapı Geçiş Hakkı Bedeli tarife cetvellerine ekleme süreci başlatılmıştır."

denilmektedir

Sonuç olarak Kamu İdaresi bulgu konusu hususa katılmakta olup, mücavir alanı içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerine Belediye gelir tarife cetvellerine ekleme işleminin başlatıldığı belirtilmektedir.

Kamu İdaresi tarafından belediye gelir tarifesinde geçiş hakkı ücret bedellerinin belirlenmesi ve belirlenecek olan bu tarifeye göre tahakkuk ve tahsil işlemlerinin yürütülmesi gerektiği değerlendirilmekte olup söz konusu husus gelecek yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 26: Ulusal Bayram Günlerinde Faaliyet Gösteren İşyerlerinden Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcı Alınmaması

Kamu İdaresince 2018 yılında ulusal bayram gününde faaliyet gösteren işyerleri olmasına rağmen Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcı tahsil edilmediği tespit edilmiştir.

7033 sayılı Sanayinin Geliştirilmesi ve Üretimin Desteklenmesi Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 01.07 2017 tarih ve 30111 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Kanun'un 1'inci maddesiyle 02.01.1924 tarih ve 394 sayılı Hafta Tatili Hakkında Kanun yürürlükten kaldırılmıştır. Bunun yanında aynı Kanun'un 12'nci maddesiyle 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 58'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Hafta tatili ve ulusal" ibaresi "Ulusal" şeklinde değiştirilmiştir. Madde metni değişiklik yapılmadan önce "*Hafta tatili ulusal bayram günlerinde çalışmaları belediyelerce izne bağlı işyerlerine ruhsat verilmesi, Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcına tabidir.*" şeklinde iken bahse konu değişiklikle birlikte hafta tatili ibaresi metinden çıkarılmış ve "*Ulusal bayram günlerinde çalışmaları belediyelerce izne bağlı işyerlerine "ruhsat verilmesi, Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcına tabidir.*" şeklinde düzenlenmiştir.

2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanun'un 1'nci maddesine göre, 29 Ekim günü Ulusal Bayramdır. Bayram 28 Ekim günü saat 13.00'ten itibaren başlar ve 29 Ekim günü devam eder.

Yukarıda yer verilen düzenlemelere göre iş yerlerince hafta tatili ve genel tatil günlerinde çalışılması durumunda Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcına tabi olunmayacak, ulusal bayram günlerinde faaliyet gösterildiğinde ise söz konusu harca tabi olunmaya devam edilecektir.

Tüm bu mevzuat hükümlerine göre Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcının mükellefi, ulusal bayram olan Cumhuriyet Bayramında çalışan işyerleri olup söz konusu günde faaliyet gösteren işyerlerinin tespiti yapılarak bu harcın tahsili sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "Ulusal Bayram Günlerinde Faaliyet Gösteren İş yerlerinden Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcı alınmamasına ilişkin uygulama 2019 yılı içinde başlayacak ve harçları tahsil edilecektir."

denilmektedir.

Sonuç olarak Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcının mükellefi, ulusal bayram olan Cumhuriyet Bayramında çalışan işyerleri olup söz konusu günde faaliyet gösteren işyerlerinin tespiti yapılarak bu harcın tahsili sağlanmalıdır.

Kamu İdaresi bulgu konusu hususa katılmakta olup, ulusal bayram günlerinde faaliyet gösteren iş yerlerinden Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcı alınmasına ilişkin uygulamanın 2019 yılı içinde başlayacağı ve harçların tahsil edileceği belirtilmektedir. Söz konusu husus gelecek yıl denetimlerinde izlenecektir.

BULGU 27: Yapım İşi İçin Verilen Süre Uzatımında Tüm Risk (All Risk) Sigorta Poliçesinin Bu Süreyi Kapsayacak Şekilde Yenilenmemesi

Kamu İdaresince süre uzatımı verilen yapım işlerinde inşaat tüm risk (all risk) sigorta poliçelerinin bu süre uzatımını kapsayacak şekilde güncellenmediği tespit edilmiştir.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "İş ve işyerinin sigortalanması" başlıklı 9'uncu maddesinde;

"Yapım işlerinde yüklenici; işyerlerindeki her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ile sözleşme konusu iş için, işin özellik ve niteliğine göre ihale dokümanında belirtilen şekilde, işe başlama tarihinden geçici kabul tarihine kadar geçen süre içinde oluşabilecek deprem, su baskını, toprak kayması, fırtına, yangın gibi doğal afetler ile hırsızlık, sabotaj gibi risklere karşı, geçici kabul tarihinden kesin kabul tarihine kadar geçecek süreye ilişkin ise kapsamı ihale dokümanında belirtilen genişletilmiş bakım devresi teminatını içeren sigorta yaptırmak zorundadır."

denilmektedir.

Yine Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin "İş ve işyerlerinin korunması ve sigortalanması" başlıklı 9'uncu maddesinde ise;

"...

Sigortaya esas alınacak bedeller, işin kendisi için (varsa fiyat farkları dahil) hakediş tutarları; her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ve benzeri için ise piyasa rayiçlerine göre hesaplanan bedellerdir. Ödenen toplam hakediş tahakkuk tutarının (fiyat farkları dahil) poliçedeki sigorta bedelini aşması ve/veya poliçede öngörülen

sigorta bitiş tarihinin süre uzatımı veya cezalı çalışma sebebiyle aşılması hallerinde, zeyilname ile sigorta bedelinin artırılması ve/veya sigorta süresinin uzatılması zorunludur.

...”

denilmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere sigorta bitiş tarihinin süre uzatımı veya cezalı çalışma sebebiyle aşılması halinde sigorta süresinin yeni süreyi kapsayacak şekilde uzatılması gerekmektedir.

Kamu İdaresi tarafından süre uzatımı verilen yapım işinde yukarıdaki mevzuat hükümlerine aykırı olarak sigorta sürelerinin nihai süreye uygun olarak uzatılmadığı anlaşılmış olup bu durumun ilgili mevzuat hükümleri uyarınca düzeltilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Yapım İşi için verilen süre uzatımında Tüm Risk (Ali Risk) Sigorta poliçesinin bu süreyi kapsayacak şekilde yenilenecektir."

denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresince bulgu konusu hususa katılmakta olup, süre uzatımı verilen yapım işlerinde tüm risk (ali risk) sigorta poliçesinin bu süreyi kapsayacak şekilde yenileneceği belirtilmektedir.

Kamu İdaresi tarafından mevzuat hükümleri uyarınca süre uzatımı verilen yapım işlerinde inşaat tüm risk (all risk) sigorta poliçelerinin bu süre uzatımını kapsayacak şekilde düzeltilmesinin gerektiği değerlendirilmekte olup bu husus gelecek yıl denetimlerinde izlenecektir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

9. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR

SEFERİHİSAR BELEDİYESİ 2018 YILI BİLANÇOSU							
Aktif		2017 YILI	2018 YILI	PASİF		2017 YILI	2018 YILI
1	Dönen Varlıklar	53.142.279,06	44.727.419,90	3	Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	29.534.406,55	43.984.789,02
10	Hazır Değerler	11.210.807,60	1.928.504,00	30	Kısa Vadeli İç Mali Borçlar	3.782.484,01	5.360.976,74
100	Kasa Hesabı	0	1.615,35	300	Banka Kredileri Hesabı	3.277.484,01	4.855.976,74
101	Alınan Çekler Hesabı	0	0	303	Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı	0	0
102	Banka Hesabı	9.459.045,66	565.127,59	304	Cari Yılda Ödenecek Tahviller Hesabı	0	0
103	Verilen Çekler Ve Gönderme Emirleri Hes	0	0	309	Kısa Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı	505.000,00	505.000,00
104	Proje Özel Hesabı	0	0	31	Kısa Vadeli Dış Mali Borçlar	0	0
105	Döviz Hesabı	0	0	310	Cari Yılda Ödenecek Dış Mali Borçlar Hes	0	0
106	Döviz Gönderme Emirleri Hesabı (-)	-2.500,00	0	32	Faaliyet Borçları	10.942.862,18	23.671.909,25
108	Diğer Hazır Değerler Hesabı	0	0	320	Bütçe Emanetleri Hesabı	10.942.862,18	23.671.909,25
109	Banka Kredi Kartlarından Alacaklar He	1.754.261,94	1.361.761,06	322	Bütçeleştirilecek Borçlar Hesabı	0	0
117	Menkul Varlıklar Hesabı	0	0	33	Emanet Yabancı Kaynaklar	5.181.361,96	6.184.467,14
118	Diğer Menkul Kıymet Ve Varlıklar Hesabı	0	0	330	Alınan Depozito Ve Teminatlar Hesabı	1.349.603,54	1.434.888,33
12	Faaliyet Alacakları	18.373.109,77	18.885.544,53	333	Emanetler Hesabı	3.831.758,42	4.749.578,81
120	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	0	0	34	Alınan Avanslar	0	0
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	17.844.755,15	18.541.229,68	340	Alınan Sipariş Avansları Hesabı	0	0
122	Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar	442.069,85	257.790,08	349	Alınan Diğer Avanslar Hesabı	0	0
126	Verilen Depozito Ve Teminatlar Hesabı	86.284,77	86.524,77	36	Ödenecek Diğer Yükümlülükler	8.519.967,02	6.620.967,86
13	Kurum Alacakları	506.685,90	506.685,90	360	Ödenecek Vergi Ve Fonlar Hesabı	4.142,38	34.246,38
132	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar	506.685,90	506.685,90	361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hes	16.466,87	9.742,25
137	Takipteki Kurum Alacakları Hesabı	0	0	362	Fonlar Veya Diğer Kamu İdareleri Adına	9.706,40	1.424.656,38
14	Diğer Alacaklar	20.561,98	51.632,69	363	Kamu İdareleri Payları Hesabı	450.570,32	441.114,56
140	Kişilerden Alacaklar Hesabı	20.561,98	51.632,69	368	Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş Veya Taksitlen	8.039.081,05	4.711.208,29
15	Stoklar	21.117.899,60	21.363.765,94	37	Borç Ve Gider Karşılıkları	0	0
150	İlk Madde Ve Malzeme Hesabı	21.117.899,60	21.363.765,94	372	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	0	0
153	Ticari Mallar Hesabı	0	0	379	Diğer Borç Ve Gider Karşılıkları Hesabı	0	0
157	Diğer Stoklar Hesabı	0	0	38	Gelecek Aylara Ait Gelirler Ve Gider Tahakkukları	1.107.731,38	2.146.468,03

SEFERİHİSAR BELEDİYESİ 2018 YILI BİLANÇOSU							
Aktif		2017 YILI	2018 YILI	PASİF		2017 YILI	2018 YILI
16	Ön Ödemeler	300.242,43	378.315,06	380	Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı	0	0
160	İş Avans Ve Kredileri Hesabı	0	0	381	Gider Tahakkukları Hesabı	1.107.731,38	2.146.468,03
161	Personel Avansları Hesabı	0	0	39	Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Hes.	0	0
162	Bütçe Dışı Avans Ve Krediler Hesabı	300.242,43	378.315,06	391	Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabı	0	0
164	Akreditifler Hesabı	0	0	397	Sayım Fazlaları Hesabı	0	0
165	Mahsup Dönemine Aktarılan Avans Ve Krediler	0	0	399	Diğer Çeşitli Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	0	0
166	Proje Özel Hesabından Verilen Avans	0	0	4	Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	65.983.658,55	83.631.734,34
167	Doğrudan Dış Proje Kredi Kullanımları	0	0	40	Uzun Vadeli İç Mali Borçlar	5.739.260,86	7.951.750,87
180	Gelecek Aylara Ait Giderler Hesabı	0	0	400	Banka Kredileri Hesabı	5.739.260,86	7.951.750,87
19	Diğer Dönen Varlıklar	1.612.971,78	1.612.971,78	403	Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı	0	0
190	Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı.	1.612.971,78	1.612.971,78	404	Tahviller Hesabı	0	0
191	İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı	0	0	409	Uzun Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı	0	0
197	Sayım Noksanları Hesabı	0	0	41	Uzun Vadeli Dış Mali Borçlar	0	0
2	Duran Varlıklar	43.992.318,50	53.522.203,66	410	Dış Mali Borçlar Hesabı	0	0
217	Menkul Varlıklar Hesabı	0	0	43	Diğer Borçlar	46.788.436,91	60.003.766,33
218	Diğer Menkul Kıymet Ve Varlıklar Hesabı	0	0	430	Alınan Depozito Ve Teminatlar Hesabı	0	0
22	Faaliyet Alacakları	2.337.193,34	4.128.150,97	438	Kamuya Olan Ertelenmiş Veya Taksitlend	46.788.436,91	60.003.766,33
220	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	2.295.989,96	2.295.989,96	44	Alınan Avanslar	0	0
222	Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar	41.203,38	1.832.161,01	440	Alınan Sipariş Avansları Hesabı	0	0
232	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar	0	0	449	Alınan Diğer Avanslar Hesabı	0	0
24	Mali Duran Varlıklar	7.543.631,85	10.509.342,44	47	Borç Ve Gider Karşılıkları	12.391.106,38	13.457.056,62
240	Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler	4.445.811,85	7.411.522,44	472	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	12.391.106,38	13.457.056,62
241	Mal Ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırı	3.097.820,00	3.097.820,00	479	Diğer Borç Ve Gider Karşılıkları Hesabı	0	0
25	Maddi Duran Varlıklar	33.948.237,34	38.721.454,28	48	Gelecek Yıllara Ait Gelirler Ve Gider Ta	1.064.854,40	2.219.160,52
250	Arazi Ve Arsalar Hesabı	624.062,56	410.565,85	480	Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı	0	0
251	Yeraltı Ve Yerüstü Düzenleri Hesabı	20.754.386,98	25.496.998,73	481	Gider Tahakkukları Hesabı	1.064.854,40	2.219.160,52
252	Binalar Hesabı	8.169.401,84	8.840.183,46	49	Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	0	0
253	Tesis, Makine Ve Cihazlar Hesabı	2.896.074,24	3.371.571,68	499	Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar Hes	0	0
254	Taşıtlar Hesabı	8.213.671,83	8.271.727,83	5	Öz Kaynaklar	1.616.532,46	-29.366.899,80
255	Demirbaşlar Hesabı	4.716.088,56	6.079.404,74	50	Net Değer	12.526.259,31	29.998.029,12
256	Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabı	0	0	500	Net Değer Hesabı	12.526.259,31	29.998.029,12

SEFERİHİSAR BELEDİYESİ 2018 YILI BİLANÇOSU							
Aktif		2017 YILI	2018 YILI	PASİF		2017 YILI	2018 YILI
257	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-11.425.448,67	-13.748.998,01	52	Yeniden Değerleme Farkları	0	0
258	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	0	0	522	Yeniden Değerleme Farkları Hesabı	0	0
259	Yatırım Avansları Hesabı	0	0	57	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	9.403.712,74	17.444.199,76
26	Maddi Olmayan Duran Varlıklar	0	0	570	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	9.403.712,74	17.444.199,76
260	Haklar Hesabı	78.907,92	78.907,92	58	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları	-28.353.926,61	-45.825.696,42
264	Özel Maliyetler Hesabı	0	0	580	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları	-28.353.926,61	-45.825.696,42
268	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-78.907,92	-78.907,92	59	Dönem Faaliyet Sonuçları	8.040.487,02	-30.983.432,26
280	Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabı	0	0	590	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı	8.040.487,02	0
29	Diğer Duran Varlıklar	163.255,97	163.255,97	591	Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı (-)	0	-30.983.432,26
294	Elden Çıkarılacak Stoklar Ve Maddi Dura	221.751,81	221.751,81				
297	Diğer Çeşitli Duran Varlıklar Hesabı	0	0				
299	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-58.495,84	-58.495,84				
Toplam		97.134.597,56	98.249.623,56	Toplam		97.134.597,56	98.249.623,56
9	Nazım Hesaplar	15.805.976,85	7.245.430,12	9	Nazım Hesaplar	15.805.976,85	7.245.430,12
90	Ödenek Hesapları	0	0	90	Ödenek Hesapları	0	0
91	Nakit Dışı Teminat Ve Kişilere Ait Menkul	586.553,76	1.312.387,76	91	Nakit Dışı Teminat Ve Kişilere Ait Menkul	586.553,76	1.312.387,76
910	Teminat Mektupları Hesabı	586.553,76	1.312.387,76	911	Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	586.553,76	1.312.387,76
92	Taahhüt Hesapları	15.219.423,09	5.933.042,36	92	Taahhüt Hesapları	15.219.423,09	5.933.042,36
920	Gider Taahhütleri Hesabı	15.219.423,09	5.933.042,36	921	Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı	15.219.423,09	5.933.042,36
Genel Toplam		112.940.574,41	105.495.053,68	Genel Toplam		112.940.574,41	105.495.053,68

SEFERİHİSAR BELEDİYESİ 2018 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

HESAP KODU	KOD1	KOD2	GİDERİN TÜRÜ	2017 YILI	2018 YILI	HESAP KODU	KOD1	KOD2	GELİRİN TÜRÜ	2017 YILI	2018 YILI
630	1		Personel Giderleri	14.808.723,68	17.455.120,64	600	1		Vergi Gelirleri	22.997.051,57	34.881.925,81
630	1	1	Memurlar	5.980.678,28	7.692.657,39	600	1	2	Mülkiyet Üzerinden Alınan	11.809.471,05	19.649.248,37
630	1	2	Sözleşmeli Personel	789.707,23	1.101.549,43	600	1	3	Dahilde Alınan Mal Ve Hizmet Vergileri	2.085.632,87	1.720.336,31
630	1	3	İşçiler	7.867.728,44	8.581.408,29	600	1	6	Harçlar	9.099.648,47	13.508.335,54
630	1	4	Geçici Personel	100.029,42	42.595,94	600	1	9	Başka Yerde Sınıflandırılmayan Vergiler	2.299,18	4.005,59
630	1	5	Diğer Personel	70.580,31	36.909,59	600	3		Teşebbüs Ve Mülkiyet Gelirleri	24.219.780,49	8.690.738,16
630	2		Sosyal Güvenlik Kurumları	2.497.767,08	2.875.267,18	600	3	1	Mal Ve Hizmet Satış Gelirleri	21.776.344,46	5.829.709,55
630	2	1	Memurlar	709.312,98	863.113,23	600	3	2	Malların Kullanma veya Faaliyette Bulunma İzni Gelirleri	81.500,00	129.000,00
630	2	2	Sözleşmeli Personel	130.998,77	178.727,22	600	3	3	Kit Ve Kamu Bankaları Gelirleri	0,00	0,00
630	2	3	İşçiler	1.657.455,33	1.833.426,73	600	3	4	Kurumlar Hasılatı	616.594,73	428.987,46
630	2	4	Geçici Personel	0,00	0,00	600	3	6	Kira Gelirleri	1.745.341,30	2.303.041,15
630	2	5	Diğer Personel	0,00	0,00	600	3	9	Diğer Teşebbüs Ve Mülkiyet	0,00	0,00
630	3		Mal Ve Hizmet Alım Giderler	33.687.658,43	44.653.721,82	600	4		Alınan Bağış Ve Yardımlar İle Özel Gelirler	1.554.850,84	947.105,97
630	3	1	Üretime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	1.383.267,69	903.989,44	600	4	1	Yurt Dışından Alınan Bağış Yardımlar	0,00	0,00
630	3	2	Tüketime Yönelik Mal Ve Malzeme Alımları	2.686.797,31	2.893.181,15	600	4	2	Merkezi Yönetim Bütçesine Dâhil İd. Al Bağış ve Yardımlar	0,00	0,00
630	3	3	Yolluklar	265.511,04	358.930,15	600	4	3	Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.057.344,58	700.001,50
630	3	4	Görev Giderleri	253.798,84	283.323,68	600	4	4	Kurumlardan Ve Kişilerden Alınan Bağış ve Yardımlar	84.307,27	247.104,47
630	3	5	Hizmet Alımları	26.775.943,08	35.819.239,90	600	4	5	Proje Yardımları	413.198,99	0,00
630	3	6	Temsil Ve Tanıtma Giderleri	509.861,14	630.115,08	600	5		Diğer Gelirler	28.820.513,24	16.524.502,56
630	3	7	Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım Giderleri	1.500.351,18	3.183.217,17	600	5	1	Faiz Gelirleri	1.319.211,85	1.108.381,13
630	3	8	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	312.128,15	581.125,25	600	5	2	Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	9.661.012,68	11.114.598,21
630	3	9	Tedavi Ve Cenaze Giderleri	0,00	0,00	600	5	3	Para Cezaları	2.664.669,28	3.525.744,64
630	4		Faiz Giderleri	1.814.808,83	9.350.386,86	600	5	9	Diğer Çeşitli Gelirler	15.169.613,43	175.771,98
630	4	1	Kamu Kurumlarına Ödenen İç Borç Faiz Giderleri	0,00	0,00	600	6		Mal Ve Hizmet Satış Gelirleri	0,00	0,00
630	4	2	Diğer İç Borç Faiz Giderleri	1.814.808,83	9.350.386,86	600	6	1	Mal Ve Hizmet Satış Gelirleri	0,00	0,00
630	5		Cari Transferler	1.317.602,14	1.739.821,61	600	6	2	Kira Gelirleri	0,00	0,00
630	5	1	Görev Zararları	0,00	68.062,70	600	6	3	Faiz Gelirleri	0,00	0,00
630	5	3	Kar Amacı Gütmeyen Kurul. Yapılan Transferler	177.105,72	217.034,33	600	6	5	Cezalar	0,00	0,00

T.C. Sayıştay Başkanlığı

630	5	4	Hane Halkına Yapılan Transferler	1.011.638,87	1.306.661,56	600	11		Değer Ve Miktar Değişimleri	10.000,00	0,00
630	5	8	Gelirlerden Ayrılan Paylar	128.857,55	148.063,02	600	11	4	Kur Değişikliği Dışındaki De	0,00	0,00
630	6		Amortisman Giderleri	0,00	0,00	600	11	99	Diğer Değer Ve Miktar Değiş	10.000,00	0,00
630	6	1	Maddi Duran Varlıkların Amort. Giderleri	0,00	0,00	600	20		Diğer Gelirler	0,00	0,00
630	7		Sermaye Transferleri	286.916,65	0,00	600	20	1	Kişi ve Kurumlardan Alınan	0,00	0,00
630	7	1	Yurtiçi Sermaye Transferleri	286.916,65	0,00	600	20	2	Kişilerden Alacaklar	0,00	0,00
630	12		Gelirlerin Ret Ve İadesinden	4.801.857,11	1.598.968,69	600	20	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Gelirler	0,00	0,00
630	12	1	Vergi Gelirleri	2.173.929,73	918.163,45	Gelir Toplamı				77.602.256,14	61.044.272,50
630	12	3	Teşebbüs Ve Mülkiyet Gelirleri	1.999.029,77	182.929,99						
630	12	4	Alınan Bağış Ve Yardımlar İle Özel Gelirler	0,09	0,00						
630	12	5	Diğer Gelirler	628.897,52	497.875,25						
630	12	6	Teşebbüs Ve Mülkiyet Gelirleri	0,00	0,00						
630	12	20	Diğer Gelirler	0,00	0,00						
630	13		Amortisman Giderleri	3.279.346,07	2.323.549,34						
630	13	1	Maddi Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	3.279.346,07	2.323.549,34						
630	13	2	Maddi Olmayan Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	0,00	0,00						
630	14		İlk Madde Ve Malzeme Giderleri	303.532,38	10.824.427,38						
630	14	1	Kırtasiye Malzemeleri	30.572,92	990.366,33						
630	14	2	Beslenme, Gıda Amaçlı ve Mut. Kul. Tük. Mal.	1.643,11	38.305,87						
630	14	3	Tıbbi Ve Laboratuar Sarf Malzemeleri	744,63	390.976,20						
630	14	4	Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar	2.803,68	830.887,02						
630	14	5	Temizleme Ekipmanları	13.720,87	593.430,15						
630	14	6	Giyecek, Mefruşat Ve Tuhafiye	181,60	938.312,04						
630	14	7	Yiyecek	24.746,77	294.099,61						
630	14	8	İçecek	4.459,04	36.644,28						
630	14	9	Canlı Hayvanlar	0,00	2.270,74						
630	14	10	Zirai Maddeler	48.818,58	336.282,76						
630	14	11	Yem	0,00	42.254,72						
630	14	12	Bakım Onarım Ve Üretim Mal.	134.483,97	3.151.418,98						
630	14	13	Yedek Parçalar	34.985,21	2.761.075,59						
630	14	14	Nakil Vasıtaları Lastikleri	1.947,00	287.201,66						

T.C. Sayıştay Başkanlığı

630	14	15	Değişim, Bağış Ve Satış Amaç	0,00	13.376,05		
630	14	16	Spor Malzemeleri Grubu	4.425,00	47.505,30		
630	14	17	Basınçlı Ekipmanlar	0,00	23.297,70		
630	14	99	Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeleri	0,00	46.722,38		
630	15		Karşılık Giderleri	1.444.553,00	1.206.441,24		
630	15	4	Kıdem Tazminatı Karşılıkları	1.444.553,00	1.206.441,24		
630	20		Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	0,00	0,00		
630	20	1	Gelirlerden Alacaklardan Silinenler	0,00	0,00		
630	20	2	Kişilerden Alacaklardan Silinenler	0,00	0,00		
630	20	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	0,00	0,00		
630	99		Diğer Giderler	5.319.003,75	0,00		
630	99	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	5.319.003,75	0,00		
GİDER TOPLAMI				69.561.769,12	92.027.704,76	GELİR TOPLAMI	77.602.256,14
FAALİYET SONUCU				8.040.487,02	-30.983.432,26		61.044.272,50